

CARLOS MARGHELLA

**ŞEHİR
GERİLLASININ
ELKİTABI**

ERİŞ YAYINLARI

ŒEHİR GERİLLASININ
ELKİTABI
CARLOS MARGHELLA

Eriş Yayınları tarafından düzenlenmiştir, 2003.
erisyay@kurtuluscephesi.com
<http://www.kurtuluscephesi.com>
<http://www.kurtuluscephesi.net>
<http://www.kurtuluscephesi.org>

İÇİNDEKİLER

7	Carlos Marighella'nın Biyografisi
19	Devrimci Savaş Stratejisi Üzerine, <i>Conrad Detzer</i>
33	Brezilya Komünist Partisi Yürütme Komitesine Mektup, <i>Carlos Marighella</i>
42	Fidel Castro'ya Mektup, <i>Carlos Marighella</i>
44	Carlos Marghella ile "Devrimci Savaş" Üzerine Görüşme
54	Devrimci Örgütün Kurulmasında Devrimci Hareketin İşlevi, <i>Carlos Marighella</i>
65	Şehir Gerillasının Elkitabı, <i>Carlos Marighella</i>
105	Minimanual of The Urban Guerrilla, <i>Carlos Marighella</i>

CARLOS MARİGHELLA'NIN
BİYOGRAFİSİ¹
Haziran, 1969

58 yaşında iken, mücadelesinin en kızıştığı bir sırada öldürülen Carlos Marighella, hayatının 40 yılını halkların kurtuluşu kavgasına adanmış, Latin Amerika kıtasının en geniş ve en kalabalık ülkesinin en büyük vatanperverlik örneklerinden biridir.

Emperyalizmin işbirlikçi Brezilya askeri rejimi, Marighella'yı öldürmekle, Brezilya devrimci hareketini, “yıkıcı komando”yu mahvettiğini sanmaktadır. Oysa, Marighella son bildirgelerinden birinde, “Yıkıcı komando, halkın memnuniyetsizliğidir” diyordu.

Marighella, Brezilya’da rejime karşı silahlı mücadele yürüten belli başlı devrimci organizasyonlardan birinin, Ulusal Kurtuluş Hareketi’nin lideridir.

Bir eylem adamı olduğu kadar, değerli bir düşündürdür de... Silahlı mücadelenin organizatörü, önemli devrimci eylemlerin lideri olan Marighella, bunun yanında ülkesinin ve dünyanın diğer

¹ Havana’da Tricontinental tarafından yayınlanan “Carlos Marighella” adlı kitaptan ve Fransa’da 22 yayınevinin ortaklaşa yayınladığı “Pour la Liberation du Brasil” isimli kitaptan 1969 Ekim-Kasım’ında Conrad Detrez’in yazdığı “Guevara’nın izinde” başlıklı yazıdan yararlanarak hazırlanmıştır.

kesimlerinin temel politik ekonomik ve sosyal sorunlarını ısrarlı şekilde öğrenmeye çalışan bir öğrencidir.

En önemli çalışmaları: Tutuklamaya Niçin Direndim (1964), Brezilya Krizi (1965), İç Mücadele (1966), “Havana Mektupları” ve “Küba’dan Mesaj” (1967) “Sao Paulo Komünist Grubu’nun Demeci” (1968), ve 1969’ da yazılmış olan bazı metinler. “Gerilla Harekâtı ve Taktikleri”, “Stratejik Problemler ve İlkeler Üzerine”, “Devrimcilerin Birliği Üzerine”, “Örgütsel Sorunlar” ve Şehir Gerillası Elkitabı. Ayrıca gizli yayınlanan Problemas dergisinde yayınlanmış makaleler.

Marighella, Brezilya’da Yankee emperyalizminin egemenliğini yıkmak ve ülkenin sömürülen kitlelerini kendileri için adalet ve gelişmeye dayanan bir istikbali garantileyecek güce kavuşturmak amacıyla bir ulusal kurtuluş hükümeti kurmak üzere iktidarı silahlı mücadele ile ele geçirmek esasına dayanan bir örgütün lideridir.

Brezilya Komünist Partisi’nin yönetim kadrosundaki görevinden istifasında Marighella şöyle diyordu. “Kitlelerin bağrında devrimci kavga verme isteğini açıklamak ve halleri parti liderliğine hükmeden politik oyunun bürokratik ve uzlaşmacı kurallarına daha fazla tahammül edemeyeceğimi belirtmek isterim.”

O sadece Brezilya için değil, fakat dünyanın çeşitli bölgelerindeki milyonlarca kadın ve erkek için bundan başka yol olmadığını da farketmişti.

Tricontinental’e verdiği bir mülakatta “Üçüncü dünya için” diyordu, “emperyalizme karşı mutlak bir savaş verecek organizasyondan başka yol yoktur.”

Ve Latin Amerika Dayanışma Örgütü (OLAS) Konferansı’nda çağının en önemli örneğini gösteriyordu. “Vietnam örneğini izlemeliyiz.”

Marighella’nın ölümüyle, Brezilya devrimci hareketi, emperyalizme ve sömürüye karşı savaşta, ölünceye kadar, hiç sarsılmadan direnen en yetenekli ve en cesur liderlerinden birini yitirmiştir.

Marighella 5 Aralık 1911 de, Behia eyaletinde, Salvador şehrinde doğmuştur. Burası, birçok kuzeydoğu eyaletleri gibi, Brezilya’nın sadece hammadde çıkartarak ekonomisini ayakta tutabilen yoksul bölgelerinden biridir. Bir İtalyan göçmeni ile Afrikalı zenci kölenin soyundan birinin oğlu olan Marighella, emperyalist nüfuzun ve kapitalizmin Brezilya’ya adamakıllı girdiği ve ilk sanayi

teşebbüslerinin ortaya çıkmaya başladığı bir sırada yetişmiştir.

Kapitalizmin dünya krizinin patlak verdiği 20'lerde ilkokulu bitiren Marighella, genç yaşta dalga halinde birbirini izleyen grevlerle, kahvelerin denize dökülmesine ve tahammül edilmez bir hal alan sefalete tanık olmuştur.

Haklıyı haksız çok genç yaşta ayırdedilecek hale gelmiş, 18 yaşında, Salvador Politeknik Okulu'nun birinci sınıfında iken, Komünist Parti'sine üye olmuştur.

Hitler'in Almanya'da iktidara gelmesinden sonra faşist ideolojinin Latin Amerika ülkelerine sızması karşısında Marighella 1934 yılında Kızıl Öğrenci Federasyonu'na katılmıştır.

1935'in ilk aylarında Rio de Janeiro'ya gelip parti merkez komitesinin özel bir bürosunda görev alarak partinin bütün basım işlerini üstlenmiştir. 1935 Kasım'ında Ulusal Kurtuluş Birliği'nin yürüttüğü silahlı hareketin yenik düşmesinden sonra ülkede korkunç bir terör başlamıştır. Marighella 1936 Mart'ında tutuklanmış, gaddarca dövülmüş, fakat polis ağzından tek kelime dahi alamamıştır. 1937 Mayıs'ına kadar hapiste kalan Marighella, nihayet hükümetin yeni bir seçim komedisi nedeniyle çıkarttığı siyasal aftan yararlanarak özgürlüğüne kavuşmuştur. 1937 Temmuz'unda Sao Paulo'ya giderek orada parti eyalet komitesinin direktörü olmuştur. Orada olağanüstü organizasyon kabiliyeti göstermiş, partiye sızmaya çalışan troçkist unsurlara karşı etkin bir mücadele vermiştir. Anti-emperyalist mücadeleye birinci derecede önem veren Marighella, devrimci örgüt ile kitleler arasındaki bağları güçlendirmiş, hükümet tarafından kurulan resmi sendikalara komünistlerin girip söz sahibi olmalarını sağlamıştır.

1939'da Sao Paulo'da tekrar tutuklanan Marighella, birkaç ay tutuklu kaldıktan sonra Fernando de Noronha adasına, son olarak da Grande Adası'nda Presidio de Dos Rios'a nakledilmiştir.

Fernando de Noronha Adası'nda hapisken Marighella 3 bin mahkum üzerinde etkili bir politik çalışma yapmış, çeşitli eğitim kursları organize etmiştir. Böylelikle kafasında tasarladığı "halk üniversitesi"nin ilk uygulamalarını yapmıştır.

Getulio Vargas'ın sert yönetimi sona erdikten sonraki son zamanlarda milliyetçi ve popülist bir tutum takındığı için emperyalizmin ve gerici çevrelerin tepkisine sebep olmuştu – Brezilya'da karmakarışık bir politik ortam doğmuştur. 1946'da İkinci Dünya

Savaşı'nın sona ermesi nedeniyle çıkartılan genel aftan yararlanarak hapisten çıkan Marighella, 1946 seçimlerinde Bahia eyaletinde Komünist Partisi listesinden federal temsilci seçilmiştir. Fakat bu dönem de uzun sürmemiş, 1948'de Komünist partisi kanun dışı ilan edildiği gibi, partinin yasama meclislerindeki temsilcilikleri de lağvedilmiştir. Bunun üzerine Marighella parti eyalet komitesi politik sekreteri olarak Sao Paulo'ya dönmüş, yeraltı çalışmalarını yıllarca başarılı şekilde sürdürmüştür.

1952'de Marighella parti merkez komitesinin yürütme kurulu üyesi olmuş, aynı zamanda partinin sendika bürosu ve köylülük bürosu danışmanlığı da ona verilmiştir. İşçi sınıfının yoğun bulunduğu Sao Paulo'da Marighella daha etkili ve direkt mücadele yöntemlerini araştırmıştır. 50'lerin sonuna doğru emperyalizm Küba'da devrimin zaferi üzerine herşeyini yitirirken, Brezilyada daha sıkı bir kontrol kurmuştur. Marighella Küba devriminin en ateşli savunucularından biri olarak, 1963'te Rio de Janeiro'da toplanan Kıta Dayanışma Kongresinde Küba Devrimcilerine en büyük dayanışmayı göstermiştir.

O müstesna meziyetlerini, çeşitli vesilelerle ortaya koymuş bir devrimci liderdir. Örneğin 1964'te, askeri darbeden hemen sonra, muhalefet cephesinin en ön saflarında yer almıştır. Rio de Janeiro'da Orduevi'ne ve Deniz Subayları Kulübü'ne birer saldırı düzenlemiş, Praga de Cinelandia' da toplanan halkın başında yer almıştır. Birkaç gün sonra eski Brezilya başkentinde bir sinemada polis ajanları tarafından kısıtlanmış kendisinden sayıca çok fazla polislerle direnmişse de, bir polisin kuşunu ile yaralanmış ve tutuklanmıştır. Kurşun sol ciğerini delmiş, fakat bünyesi çok sağlam olduğu için mutlak bir ölümden kurtulmuştur.

Daha sonra bir kez daha yakalanmış ve işkenceye tabi tutulmuşsa da, militanlığı ve kavgaya inancı asla sarsılmamıştır.

Yaptığı incelemeler ve geçirdiği denemeler neticede Carlos Marighella'yı, silahlı devrim mücadelesi çizgisine getirmiştir. 1967 yılında, partinin üst kademesinde rakipsiz bir durumda iken, Brezilya Komünist Partisi Yürütme Kurulu'ndan istifa etmiştir.

Marigella'nın 1967 Ağustos'unda katıldığı ve BKP'den istifasına sebep olan Latin Amerika Dayanışma Konferansı (OLAS)'ında günün kahramanı ne Lenin, ne Mao, hatta ne de Fidel Castro idi. Tek bir yüz gözüküyordu kürsünün arkasında:.

Simon Bolivar'ın yüzü.

Tek bir şanlı isme gereksinme duyulmuştu: Ernesto "Che" Guevara...

Kıtanın bağımsızlığı ve birleştirilmesi savaşında ikincisi, birincisi ile nöbet değiştiriyordu. Bolivya'da "iki, üç, daha fazla Vietnam" parolasını atan Che'nin "kuzey Amerikan ordularını birçok cephede bölmek" görüşü, konferansın kabul edeceği ve onaylayacağı tezler haline geliyordu.

Brezilya Komünist Partisi Havana'ya hiçbir delege göndermemeye karar vermişti. Buna rağmen, parti yürütme kurulu üyesi ve Sao Paulo Eyalet Komitesi Şefi Carlos Marighella, konferansı düzenleme kurulunun çağrısını kabul etmiş ve yürütme kurulunun iznine başvurmadan yola çıkmıştı: "*Çünkü onu hiçbir şekilde devrimci bir otorite olarak kabul etmiyorum*" diye yazacaktır daha sonra.

Bunun üzerine Brezilya Komünist Partisi yönetimi, Marighella'yı kabul etmemesi için Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne alelacele bir telgraf göndermişti. Marighella buna da aldınış etmemiş ve hücumu geçmişti: "*Yürütme Kurulu ile aramda derin bir siyasal ve ideolojik ayrılık vardır. Yürütme Kurulu OLAS'a karşıdır. Ve Küba devrimi ile dayanışmayı bozmuştur. Bu durumda ben kendimi, Küba devriminin öncülük ettiği Lafin Amerika devrimine katılmış olarak görüyorum. (...) BKP'nin yönetimi çok ağırdır ve asla hareketliliğe kavuşamıyor, burjuva ideolojisi ile bozulmuştur. Devrim uğrunda hiçbir şey yapamaz. Ve ben artık, tek yaptığı iş toplantılar düzenlemek olan bu edebi sanatlar akademisine ait olmak istemiyorum.*"

Partiden kopması, aynı zamanda bir takım stratejik ayrınlıklara da dayanıyor: "*Devrimci güçleri kırsal bölgeye yağmak zamanı gelmiştir. En azından Latin Amerika'da marksist-leninist bir proleter yönetimin işlevi, yalnızca şehirlerde değil, kırlarda da hazırlıklı olmaktır. Arkadaşlar hatırlayacaklardır ki, merkez komitesinin üçte birinin kırsal bölgelere gönderilmesini önermiştim. Önerim büyük gürlütle geri çevrilmişti.*"

"*Brezilyalı devrimcileri birleştirmenin ve halkın iktidarına götürmenin tek yolu*" gerilla sorununa geliyor en nihayet:

"*En az uzlaşıcı ve en az bürokratik olan gerilladır.*"

Ayrınlıklar çok derindir, kopma kaçınılmazdır.

Marighella 1967 sonuna doğru Brezilya'ya tekrar geliyor.

1968 Şubatında, “merkez komitesinin aldığı cezai tedbirler ve keyfi ihraç kararları yüzünden çileden çıkan” aynı eyaletin önemli bir komünist grubu parti yönetiminden ayrıyor, “pasifist çizgi”ye karşı çıkarak OLAS'ın tezlerine bağlanıyor.

Sao Paulo Eyaleti, 247 bin kilometrekaredir, yani Fransa'nın yansı genişliğindedir. 1967'de nüfusu, yansı başkent ve çevresinde yaşayanlar olmak üzere, 16 milyondur. (1960'ta yalnız 12 milyon 700 bin idi.) Yarım kürenin en önemli sanayi parklarından biri olan bu bölgede ülkenin ekonomik gücü yoğunlaşmıştır. Sanayi proletaryası burada toplanmıştır, öğrencilerin siyasi bilinç düzeyi yüksektir.

Partiden ayrılan komünist grubun devrimci çarpışma çağrısı tüm Brezilya'da geniş yankı yarattı. Bu bölünmeden, önce, 1962'de de Brezilya Komünist Partisi'nden iki kopma olmuş, su katılmamış bir marksizm-leninizm isteyen Amazonas ve Graboıs (Çin eğitilmiş Brezilya Komünist Partisi (P.C. do B.)'ni, Mario Alves ise Brezilya Devrimci Komünist Partisi (BDKP)'ni kurmuşlardı. Ancak bu iki hareket de halka mal olamamıştı Her iki hareket de, ulusal kurtuluş hareketinin başlatılmasında öncülük rolünü oynayamamıştı.

“Pronunciamento”da (duyurular) Sao Paulo'nun “başkaldıran” komünistleri, gerilla ilkesi üzerinde OLAS delegeleriyle tam bir bütünlüğü giderek “fokoculuk”un sakıncalarını etraflı şekilde ortaya koydular, “*Kendiliğindenci bu durum, korkunç bir hatadır. Söz konusu olan, Brezilya'nın belli yerlerine silahlı adamlar grubu koymak ve sonuçta ülkenin çeşitli noktalarında başka ocak (foyer)ların ortaya çıkmasını beklemek değildir.*” Tersine gerillayı “*genel stratejik ve taktik bir planın tamamlayıcı bir bölümü olarak*” ele almaktadır. Marighella'nın birkaç ay sonra yazılı olarak açılacağı biçimde gerilla için bir hazırlık aşamasından geçmek gerektir.

Bu stratejik seçim, karşı görüş olarak bürokrasinin yıkılmasını sağlıyor... İdeolojik savaş bir çeşit kültür ihtilaline açılıyor, parti bürokrasisi yıkıldığı gibi, geleneksel siyasi partilerle olan karmaşık ilişkiler de ortadan kalkıyor. Artık gerekli olan, “*kalabalık olmayan, sağlıklı bir yapıya sahip, bükülgen ve hareketli bir yeraltı örgütüdür. Tartışmalı toplantılarla vakit öldürmek yerine, belirli ve günlük devrimci eylemleri uygulayacak bir öncü örgüttür.*”

Guevara germiştir yeni örgütün iletken telini. “Devrimcinin

görevi devrim yapmaktır!” Ancak buna karar verenler katılabilir gerillaya. “Birdenbire devrimci eyleme geçecek” temel gruplar oluşturulacaktır. Kumandanlık, gerilla eylemlerini yürütenlerle sürekli ilişkide olacaktır. Marighella bunu açıkça ortaya koymaktadır. Siyasi yönetim ile askeri yönetim tek ve aynıdır. En cesur ve en ileri görüşleri bünyesinde toplar. İşçilerin ve köylülerin siyasal birliği, “sonuca ulaştırılan” olarak kabul edilmiştir; gerillanın “ana çekirdeği”ni oluşturur. Sao Paulo komünist gruplaşması, yeni bir parti kurmayı reddetmektedir. Zira; içinden çıktığı eski kuşağa dönmek olacaktır bu.

Açıktaki kalmış devrimcilerin bir araya geleceği bu “başkaldıran” grup, ulusal kurtuluş hareketine yetkin militanlar kazandıracaktır. Bunlardan, Marighella’nın eski yoldaşı ve onun gibi yıllarını hapisanelerde geçiren, daha sonra Komünist Partisi legal olarak tanındığı zaman kısa bir süre için (1945’ten 1947’ye) milletvekili seçilen J. Camara Ferreira’yı sayabiliriz.

Bolivya Sierrası’nda düşmanlarının eline geçen ve küçük bir köyün okuluna hapsedilen “Che” Guevara’nın öldürülmesinden on gün kadar önce, Carlos Marighella Havana’da, Brezilya gerilla savaşının² başlangıcına, gelişmesine ve başarısına temel olacak ana ilkeleri içeren onbeş sayfalık bir çalışmayı kaleme alıyordu. Ve bunu “yaptıkları kalacak ve ürünleri tüm Latin Amerika’ya dağılacak kahraman gerillacı”ya ithaf ediyordu.

Kesin kararını vermiştir: Brezilya Komünist Partisi Merkez Komitesi ile ilişkilerini koparıdıktan sonra kıtanın yüreğinde, Castro’nun sağ kolu tarafından başlatılan savaşı sürdürmeyi seçiyordu. Onunla nöbet değiştirecek, fakat onu taklit etmeyecektir. Sağlam bir dayanak noktası olmasa dahi her tarafta birden harekete geçilmesini öngören ve Regis Debray³ tarafından sistemleştirilen “*fokoculuğu*” (foquisme) içine sürüklendiği çıkmazdan kurtarmak gerekir. Fokoculuğun açılması ise, odalarda değil, arazide gerçekleştirilecektir.

Bazı parlak fikirler vardır Carlos Marighella’nın kafasında. Şehir gerillası, kır gerillası, hareketlilik...

² *Algamas guestes cuestas sobre as guerrilhas no brasil*, Havana, Ocak 1967.

³ Monthly Review’in yöneticilerine gönderdiği bir mektupta Debray, bu teorinin işlenmeyen yanları olduğunu kabul etmiştir.

1968 eylülünden itibaren Rio de Janeiro, Sao Paulo ve Belo Horizonte’de bankalara, kışlalara, askeri yapılara ve Amerikan emperyalizminin ajanlarının oturduğu evlere karşı girişilen saldırılar artar. Şehir gerillası başlamıştır. faaliyet alanı, federasyonun en sanayileşmiş yerleri arasında sayılan bu devletlerin üç başkentinin belirlediği sanayi üçgenidir. Şefleri, giriştikleri eylemin sonuçlarını ele alıyor, inceliyor ve geliştiriyorlar. Böylece “şehir gerillası”nın pratik elkitabı oluşuyor. Teorik bir dizi doküman da, kır gerillasının hazırladığı ve başlaması ve şehirlerdeki savaş karşısında nasıl tavır alması gerektiği ile ilgili ilkeleri açıklıyor. Strateji, pratik ile birlikte gelişmektedir.

Hareket, hareketlilik... Bu sözcükler Marighella’nın kitaplarında sık sık geçer. Başarının koşuludur. Mümkün olan en fazla hareketlilik (ve ondan ayrılmaz olan hızılık) sayesinde ki, 1968 eylülünden 1969 ekimine dek siyasal nitelikte 100 kadar banka soygunu⁴ yapılmıştır. Her soygun üç dört dakika sürmekte, her darbeye militanlar polisi gayet ustaca atlatılmaktadır.

Bu başarılar, diktaya kökünden karşı olan, ancak bugüne değin uyutulmuş ve Komünist Partisi’nin bürokratik sabrı ile kötürümleştirilmiş bulunan vatandaşları cesaretlendiriyor, onlara canlılık veriyor. Devrimci halk öncüsü, olarak özerk gruplar örgütleniyor. 8 Ekim Devrimci Hareketi, Brezilya Komünist Partisi’nin maocu eğilimli kızıl kanadı... İçlerinde 1964 hükümet darbesinden hemen sonra ordudan çıkartılan askerler, Yüzbaşı Carlos Lamarca gibi, beraberlerinde silah ve cephane yüklü kamyonlarla kaçanlar da bulunuyor.

Marighella’nın arkadaşları, giderek siyasal niteliği daha açık ve daha gösterişli eylemler düzenliyorlar. Sao Paulo’daki lüks konutundan çıkarken CIA ajanı Amerikan yüzbaşısı Charles Chandler’in, öldürülmesi, ordu yerleşme yerlerinin ve Amerikan ticaret kurumlarının dinamitlenmesi, radyo istasyonlarının işgali ve burardan devrimci yayınlara geçilmesi, Rio merkez hapisanesinden bir grup arkadaşının kurtarılması: rejimin diktacı ve polis niteliğinin, bu rejimin yasalar ayaklar altına alarak sürdürdüğü tutuklama ve

⁴ *Expropriation*, “kamulaştırma”, “istimlak”, “elkoyma”, anlamları gelmektedir. Yazıda nihai hedef olarak bu anlamın kullanılmak istenmesine karşın, yapılan işi daha açık anlatabilmek için “soygun” olarak çevrilmiştir.

işkencelerin bir mesajla tüm radyo ve televizyonlarda açıklanması, gazetelerde yayınlattırılması, kır gerillasının da yakında harekete geçirileceğinin duyurulması; ülkenin çeşitli zindanlarında hapsedilmiş onbeş militanı kurtarmak üzere Birleşik Devletler Elçisi Burke Elbrick'in güpegündüz kaçırılması... Polis tarafından aranan ve pasaport verilmeyen bazı gerillacıların Boeing 707'leri iki kez Küba'ya kaçırılmaları...

Aynı aynı gruplar öz bakımından aynı olan eylemleri yapıyorlar. Aşağı yukarı tümünde Guevara'nın davranışını anımsatan belirtiler görülüyor. Ve de Amerikan elçisine karşılık serbest bırakılması istenen onbeş militan arasında bu örgütlerin hemen hepsinin temsilcileri bulunduğu için, polis bunların birleşmek üzere olduklarına ve Carlos Marighella'nın ileri sürdüğü "tek cephe" tasarısını somutlaştırmak üzere her şeyi yaptığına kanaat getiriyor.⁵

Aslında bu grupların herbirinin politik ideolojik örgütlenme ve şekillenme düzeyi birbirinden ayrıdır. Stratejik alanda hala bazıları "ayaklanma ocakları" üzerinde düşünüyorlar; askeri eylemle siyasal çalışmayı dengelemeyi hala benimseyemiyorlar. Bununla birlikte, giderek, Marighella'nın Ulusal Kurtuluş Hareketi, Brezilya devrimci hareketine yeni bir görüş açısı açıyor, her çeşit yabancı modelden, Küba, Rus veya Çin devrimci modelinden kurtulmuş ve daha çok ülke gerçeğine uygun bir görüş sahası... Ulusal Kurtuluş hareketi, bürokrasi tuzağına düşmeksizin yürütülen en mükemmel eylem biçimidir. Uygulama bakımından tüm ülkeyi kapsamaktadır. Hareket düzeyi teknik olarak iyi oturtulmuştur, hareketlilik, baskılardan en az zararlı kurtulmasını sağlamaktadır. ideolojik doğrultusu belirgindir, fakat sekter değildir. Üyelerin siyasal yapısı iyidir.

Gerici basına, yani ülkedeki gazetelerin aşağı yukarı tümüne göre, Carlos Marighella ve arkadaşları "haydut", "hırsız", "gangster", "katil" vb. dir. La Paz ve Bogota'da çıkan tutucu (ve katolik) gazeteler de Che Guevara ile Camilo Torres'i aynı şekilde niteliyorlardı Uruguay'ın Tupamarosları, Douglas Bravo, Cesar Montes, İnti Peredo, Yon Soza, kıtanın tüm kastristeri aynı kaba dolduruluyordu. Cinayet işleyenler yüzlerce değil milyonlarca insanı açlığa, kölece çalışmaya, donmuş yevmiyelere mahkum eden, binlerce

⁵ Sao Paulo, 15 Eylül 1969, Jomal da Tarde Gazetesi.

kerhane işleterek insanları kötü yollara düşürenler, kültürel geriliği bilinçli şekilde sürdürenler gıdasızlığın doğurduğu hastalıkların sorumluluğunu taşıyanlar, onlara göre, namuslu kişiler, şerefli insanlardır...

Gericilere göre daha az aptal ama daha hinoğluluhan olan, suçlamayı çamur atma seviyesine düşüren liberallere göre, Carlos Marighella lüks içinde yaşayan renkli bir kişidir. Hem komünist şefidir, hem de futbola, buzlu punch'a ve Copacabana plajında güneş banyosuna meraklıdır, üstelik üç kadının da sevgilisidir. Eşi, annesi ve arkadaşlarından birisinin kızkardeşi, şimdi de gerillacılık oynamaktadır.

Marighella'nın eski arkadaşı, sabık komünist, şimdilerde ise büyük bir liberal gazetesinin müdürü olan Osvaldo Peralva'ya göre, *"Marighella Marx'tan Stalin'i daha fazla okudu. Engels ve Lenin'i ancak stalinist yorumlardan tanırdı. Brezilya'nın en keskin stalinistidir, çok soğuk, katı, inatçıdır. Cesurdur."* Marighella'nın kişilere sevgiyle davrandığını, çekici bir konuşmacı olduğunu, öğrenciliğinin çok parlak geçtiğini hatta bir gün politeknik okulunda sınav kağıdını klasik dizilerle kaleme aldığını ekliyor.⁶

Bu niteliklerdir ki, stalinist Marighella'nın anti-bürokratik, uzlaşmaz ve guevarist oluşunu kolaylıkla açıklamaktadır.

Parti genel sekreteri Luis Carlos Prestes, eski arkadaşından söz ederken oldukça ılımlıdır. "kullanılacak yollar üzerinde yanlışla düşmüş bir vatanseverdir."

Marighella partinin yoluna karşı daha 1964'te cephe almağa başlamıştır. Sözde ilerici duygularla "milliyetçi burjuvazi"nin dolambaçlı yollardan iktidarı ele geçirmesini öneren resmi komünist stratejisini benimsemiş olan "Goulart'ın devrilmesi Komünist Partisi bünyesinde derin bir buhran yaratmıştır. Marighella partinin pasifizmine yollar üzerinde yanlışla düşmüş bir vatanseverdir."

Ancak Küba devrimi liderine "Hiçbir zaman komünistlikten vazgeçmeyeceğim" demekte ve eklemektedir. *"İşte bu yüzden ki OLAS'ın düzenleme kurulunun çağrısına cevap vermemezlik edemezdim."*⁷

Aynı fırsattan yararlanarak Merkez Komitesi ile bağ için ha-

⁶ Jose Olyempio da Peralva tarafından yayınlanan O retrato adlı otobiyografi.

⁷ Gizli yayınlanan Letters de La Havane adlı broşürde yeralan 18.8.1967 tarihli mektup.

zırlamaz. Hiçbir etkisi olmayan ve devrim korkusuyla göklerde arayan komünist yönetimi, güvenliğini, generallere ve burjuvazinin askeri örgütüne yatırır ve ne kendisini, ne de partiyi ve halkı silahlı savaşa girişebilmesi için hatırlamaz. Hiçbir etkisi olmayan ve devrim korkusuyla kötürümleşmiş bir yönetim yarattığı saçmalığı protesto edenler şiddetle saldırıya uğradılar, bölücülük, maceracılık ve başka kötülük tohumları eklemekle suçlandılar. Oysa, “parti yönetim tekeli değildir, işçi sınıfına ve halka aittir.” Merkez Komitesi’ne bağımlılıktan kurtulmak, hiç de, komünistliği bırakmak değildir.

Çoğu yeraltı çalışmasında geçen otuz yıllık militanlık, Marighella’yı haklı kılmaya yeter de artar bile... Bu yıllar ona kitle çalışmasının önemini, takiplerden kurtulma sanatını, tüm zamanlarını toplamak tartışmak, analiz etmek, aforozlar yağdırmak ve gelecek toplantı tarihini saptamakla geçiren küçük burjuva aydın toplantılarının hiçliğini öğretti. Siyasal olgunluk ve Guevara’da eksikliği hissedilen öngörü yeteneğini kazandırdı. Öyle görünüyor ki, kendisine karşı askeri diktanın polisleri ve CIA ajanları tarafından girişilen insan avından her türlü ortamda kurtulma yöntemini de öğrendi.

Ölümünden kısa bir süre önce Carlos Marighella ile görüşen Conrad Detrez anlatıyor:

“1969 ekim ayında, Havana’da ilan edilen silahlı savaş çağrısından tam iki yıl sonra, ülkenin büyük kentlerinden birinde rastladım ona. Altı haftadır beni, kendisinin de söylediği gibi, “dikta ve emperyalizmin bir numaralı düşmanı”na götüreceğim bir ‘zincir’in peşindeydim öyle bir zincir ki, birden fazla ülkeden, Brezilya Konfederasyonu’nun 24 eyaletinden geçmekte ve o an için herhangi bir eyalette sona ermektedir. Ama hangisinde?”

Bunu bende bilmiyordum, karşılaşmamızın arifesine dek öyle bir söylenti dolaşıyor ki, Marighella, hem polisi atlatılmak için, hem de “Amazon ağzından Uruguay sınırına kadar” çoğalan Ulusal Kurtuluş Hareketi gruplarını örgütlemek üzere sürekli yer değiştirmektedir. Ve bir efsane doğmuştur; Marighella ele geçirilemez. Marighella her yerdedir. Polisler soğukkanlılıklarını koruyorlar. Bizden en kolaylıkla kaçabileceği bu yerlerden başka

verde olamaz' Rio (5 milyon nüfuslu) veya Sao Paulo (8 milyon nüfuslu) kentlerinin oluşturduğu bu iki insan okyanusundan birinde boğulmuştur.

“Beni aldığı evin birinci kat penceresinden kaldırım arşınlayan bir polis ajanı görüyorum. Ve buradan 300 metre ötede park etmiş bir polis Volkswagen’ini... Marighella beni yatıştırıyor.

“Uzun görüşmemizin bitiminde, aksi yöne gidecektir. Ve ertesi gün, grup koruyucularından birisi bana bir mesaj. İletecektir. “En kısa zamanda ülkeyi terkedin!”

“On gün sonra yönetime –parti– yakınlığı ileri sürülen iki militan tutuklanıyor. Bunlar dominiken rahipleridir. ihtiyar marksist-leninist, ne sekter, ne de dogmatiktir. Camilo Torres bir papazın da iyi bir gerilla olacağını kanıtlamamış mıydı? Şefle doğrudan bağlantıyı sağlayan bu din adamlarından biri yüzünden bütün şebeke ‘dövüşüyor’, tabanca ve makineli ile silahlanmış 80 polis Carlos’a pusu kuracaklar ve katledeceklerdir onu, Sao Paulo kaldırımlarında, 4 kasım akşamında...

“Kahraman kişi, halka umut, mutluluk veren kişidir. Carlos Marighella da halka bir öncü ve bir strateji gösterdi. Fikir ve binlerce tüfek ile silahlanmış umut.”

DEVİRİMCİ SAVAŞ STRATEJİSİ ÜZERİNE CONRAD DETZER

Dünya sosyalist devriminin bütünleyicisi olarak, Küba Devrimi, marksizm-leninizm'i yeni bir fikirle zenginleştirdi. Gerilla savaşıyla iktidarı ele geçirmek ve emperyalizmi kovmak mümkündür...

Carlos Marighella, Komünist Partisi'nden ayrılmasının⁸ ardından silahlı savaşın gelişim çizgisi içerisinde bu ilkeyi açıklığa kavuşturmak istegindedir. Bu andan itibaren sıkı devrimci çalışma aşaması sonunda kaleme aldığı yazıların, hiç kuşkusuz, noksan, tamamlanmamış bir yanı olacaktır. Tarih durmaz. Marighella, bugünün düzensiz ve karmaşık ortamını kesin ve sağlam bir sonuç alabilmek için doğru değerlendirmeye çalışmaktadır. Brezilya'nın sürekli siyasi buhranını bir savaş konumuna dönüştürmek yolu aramaktadır, devrimci savaş konumuna Çünkü, ona göre, ülkesinde marksizmin yansıması bu şekildedir.

"Şehir Gerillası El Kitabı" en tamamlanmış yazısıdır. Rio, Sao Paulo ve Belo Horizonte şehirlerinde yaklaşık olarak iki yıl süren savaşlarla beslenmiştir. Yazarın ölümü, bu broşürü, bir çeşit

⁸ *Algumas questoes sobre as guerrilhas no Brasil*, Gizli yayın, s. 1.

kendi “gerilla vasiyetnamesi” haline getirmiştir.

Bu elli sayfalık broşürde en dikkati çeken, heşeyden önce teknik, pedagojik yönüdür. Yazarın kesin siyasi tutumu, broşürün her yerinde açıkça belli olmaktadır. Bu yazı, şehir gerillası üzerine bir tez değildir. “Ateş grupları” dediği topluluklar ile kitle eylemi arasındaki, öncü ile proletarya arasındaki, şehir gerillası ile kır gerillası arasındaki siyasi ve ideolojik ilişkileri burada incelememektedir. Bu, her şeyden önce, bir savaş aracı, apansız eylem için yol gösterici bilgiler bütünüdür.

Bundan sonra yayınlanan iki belgede bu çeşit sorunlara eğilinmiştir. Aynı zamanda, militanların kullanılmasına ayrılmış yazılarda da⁹ bu tutum göze çarpar. Komünist Partisi Yürütme Kurulu ile Fidel Castro’ya yazdığı iki mektupla, kendisini, “milliyetçi” denen burjuvazinin kuyruğuna takılarak parlamenter yoldan iktidarı ele geçirme stratejisini bir kenara atmaya iten ve gerilla savaşı ilkesine bağlayacak siyasi ve ideolojik nedenleri öğreniyoruz. Ölüm, onu, devrimin gelişimin nasıl gördüğüne dair başka açıklama yapmak olanağından yoksun kılacaktır. O sadece devrim yolunu açmağa zaman bulabilmiştir. Esasen onun isteği de bunu gerçekleştirmektir.

Eski bir devrimci gelenek

Brezilya devrimci hareketi, ülkenin tarihine derinlemesine kök salmıştır. 18. yüzyıldan beri ulusun kaderini tayin eden üç ırk, çağlara göre değişen “ezenler”e başkaldırır 1624-1649 arasında yerliler ve siyahlar, Hollanda işgal birliklerini Bahila ve Pernambuco’tan kovmak üzere Portekizli toprak yarı-köleleri ile birleşirler. Aynı zamanda köle toplulukları plantasyonları boşaltırlar ve şefleri Ganga Zimba ve Zumbi’nin yönetiminde, Alagoas eyaletinin içerlerinde, sömürgeci hükümetin askeri birliklerine karşı elli yıldan uzun bir süre savunacakları Palmereler zenci cumhuriyetinin temelini atarlar. 18. Yüzyılda Minas Gerais’te, 7 Eylül 1822’de, Portekiz egemenliğine karşı birleşenlerin şefi Tirabentes’in öldürülmesinden otuz yıl sonra, ulusal bağımsızlık savaşları başlar. İmparatorluk başkentinden uzaktaki eyaletlerin tutucu iktidarlara karşı bir dizi halk

⁹ *Temps Modernes*, Kasım 1969.

ayaklanması birbirini kovalar. İstenilen sömürgecilere bağımsızlığı kabul ettirmektir. Bunlar, Para'da "Cabanda" (1883-1836), Rio Grande do Sul'da "Farrapolarn Devrimi" (1825-1845) Maranhao'da "Balaiaada" (1838-1841), Pamambouc'ta "Praieira devrimi" adlarıyla tanınan başkaldınlardı. Köylü kitleleri bu silahlı savaş hareketlerine katılmışlardır.

Bağımsızlığın ele geçirilmesi ve sağlamlaştırılması ansiklopedisi fikirlerle beslenen ve Fransız devriminin uykudan uyandırdığı aydınların koruyuculuğun da yapılmıştır. Aynı ideolojiyle, birinci imparatorlukta aynı düzeyde olan köleci iktidara karşı savaşa girişeceklerdir. Recife ve Sao Paulo'da 1827'de kurulmuş hukuk fakültelerinin ilerici öğrencileri de bu savaşa katılırlar. 1888'de köleliği' yıkan yasa ilan edilir. İmparatorluk, darbeye dayanamaz, bir yıl sonra da cumhuriyet ilan edilir.

1896'da başkaldıran Camudos'un aç köylüleri, Antonio Conselheiro'nun yönetiminde, arka arkaya üç çıkarmaya kahramanca karşı koyarlar. Dördüncüsünde, başkaldın ezilir ve Camudos kasabası, Kartaca'ya döndürülür. 1912'de, ülkenin güneyinde, Constestado'da benzer bir ayaklanma başgösterir. Bastırılması üç yıl sürer.

Tüm bu savaşların tarihinden bize geniş bir bilgi hazinesi kalmıştır. Ortaya koyduğu gerçekler.

1) Kurulmuş düzen'e karşı silahlı başkaldın halkçı bir gelecektir ve katıksız Brezilyalıdır, Brezilya'nın kendisi kadar eskidir, ve hiç de burjuva düşünürlerinin ileri sürdükleri gibi yeni önem kazanmış, "dışardan gelme" bir ideoloji değildir.

2) Bu gelenek, burjuva çizgisinin başka bir yanının da çürümüşlüğüne gösterir: Pasifizm ve "Brezilya insanlarının" toprağa bağlılığı. Oysa, kendileri de aynı. toplumun insanları olan burjuvalar ve onların iktidarları, Brezilya köylüsüne atfettikleri bu yapısal özellikleri kendileri için geçerli saymamaktadırlar. Egemenlik altında tuttıkları insanlara sundukları bu afyondan elbette kendilerini uzak tutacaklardır.¹⁰

Yüzyılın başında, devrimci harekete marksist fikir ve uygulamayı getirenler, İspanyol ve İtalyan göçmenleridir. Aralarından

¹⁰ Katolik "düşünürler" ve kilise hiyerarşisi, özellikle erdemli aydınlar topluluğunun şefi M. Gustavo Corcao ve "aydınlanmış" burjuva Amoroso Lima bu tezlerin en büyük savunucusudurlar.

bir çokları, özellikle anarşistler, sendikal militanlık üzerine tecrübelidirler. Emekçi grupları yaratıyor ve ilk işçi grev ev gösterilerini (1917 Sao Paulo grevleri) düzenliyorlar. bu savaşlara Rus Ekim Devrimi'nin başarısı da eklenince, Komünist Partisi'nin kurulması için elverişli koşullar sağlanmış oluyor. Bu dönemde de hakim toplumsal çelişki, proletarya ile burjuvazi arasında değildir. Proletarya, nicelikçe çok küçük ve hiçbir şekilde sınıf bilincine sahip değildir. Etkisini artırmakta olan küçük burjuvazi Brezilya'da en köklü unsurdur, büyük toprak sahiplerinin elindeki siyasi iktidara da göz diken odur. Henüz komünist olmayan Luis Carlos Prestes, küçük burjuvaziye bağlı radikal subaylar grubunda yer alır. Getulio Vargas'ı iktidara getiren 1930 burjuva devrimine katılır. "Sol" (*tenentismo*) teğmenlerin programında yazılı olan toprak reformu gerçekleştirilmez, umduğunu bulamayan Prestes, daha sonra genel sekreteri olacağı Komünist Partisi'ne girer. 1935'de Komünist Enternasyonal tarafından desteklenen Parti, kontrolü altında bulundurduğu askeri birlikleri ayaklandırarak iktidarı almayı dener. Prestes'in "Uzun Yürüyüş" olarak adlandırdığı, ülkeyi kuzeyden güneyi aşan hareket yapılır. Ülkeyi şiddet denizinde bocalatmayı dener... Hareket kana boğulur. Prestes da dahil olmak üzere, komünistler içeri atılırlar veya Vargas'ın diktatörlüğünün son bulduğu 1935'e değin yeraltına inerler.

1935 ayaklanması başarısızlığının önemli sonuçlarından birisi, K.P'nin ve en önde şefinin, bundan böyle her türlü silahlı savaş stratejisinden vazgeçmesi ve uzlaşmacı, barışçıl mücadeleye bağlanması, seçimleri temel silah olarak kabullenmesidir. Marighella, bu davranışa karşı sert bir eleştiride bulunur. (aynı zamanda bir özeleştirme anlamındadır bu, çünkü, susması ile yön değişimini onaylamıştır). "*Gerçekte, BKP'de 1935 silahlı ayaklanmasından sonra birbirini izleyen yönetimler, kendilerini burjuvazinin eline teslim etmek ve hareketi, onların ideolojik ve siyasi liderliğine bırakmak üzere devrimci yolu terk ettiler. Burjuvaziye bazan ilericiçilik, bazan 'milliyetçi' yaftaları yapııştırarak oportünistliklerini mas-kelemeğe çalıştılar.*"

1960'a doğru, komünist olmayan bir "sol" ortaya çıkar ve hızla gelişir. Kuzeydoğuda, avukat Francisco Juliao, Köylü Birlikleri (Ligas Camponesas) adı altında eğittiği, örgütlediği geniş köylü yığınlarını harekete geçirir. Aydınlar ve öğrenciler harekete katılırlar.

Aynı zamanda Pemambouc devletinin tanıdığı ilk ve tek ilerici yönetici Miguel Arraes lehinde de propaganda yaparlar.

Güneyde, başka bir yönetici, Rio Grande do Sul'un iki vekili olan ve de Emekçi Partisi sol kanadının başını çeken Lionel Bri-zollo, 11 kişiden (grupos dos onze) oluşan şok grupları örgütler, büyük yankılar uyandıran, güçlü bir anti-emperyalist propaganda kampanyasına girişir.

Nihayet, Küba devriminin zaferi, ülkenin fakültelerinde on-binlerce öğrenciyi heyecana sürükler ve devrimci savaşı ön plana çıkarır. Artık, bu mücadeleye yön verme olanağı mevcuttur. BKP 5. kongresinde reformizmi daha açıkça ortaya koyar, merkez komitesinden kopacak devrimci bir eğilim belirir. 1962'de Çin eğilimli Brezilya Komünist Partisi'ni (P.C. do B.) kuracak olan bu eğilimin liderleri “devrimin başarılı yolu egemen sınıflar tarafından ortadan kaldırıldığına göre, yapılması gereken, yasal mücadele biçimlerini terketmeksizin, halkı barışçıl olmayan¹¹ bir çözüm yolu için hazırlamağa ikna etmektir görüşünü ileri sürerler.

Aynı sene içinde Halk Hareketi (*Aéao Popular*) adı altında çoğunlukla Katolik Hareketi atılımlarından çıkmış ve kilise hiyerarşisi ile bağlarını koparmış öğrenci ve aydın grupları oluşturulur. Kurulacak kır sendikaları aracılığıyla kitleleri örgütlemek ve siyasal eğitimden geçirmek, bir ulusal okuma yazma planını uygulamak, halk kültürü merkezlerini canlandırmak amacı güden hareket binlerce kişiyi biraraya getirir. Programları, kötü bir sosyalizm tanımından esinlenmiştir. İlke Bildirilerinin¹² en önemli tezi, hiç kuşkusuz, K.P.'ye özgü “ulusal burjuvazi” görüşünün çürütülmesidir. Halk Hareketi-ne karşı, Brezilya başkentleri gittikçe artan bir hızla yabancı başkentlerle kaynaşmakta, burjuvazi hızla ve tümüyle emperyalizmle bütünleşmektedir.

İşçi Siyaseti (*Polop da Inlen Politica Operaria*) diye adlandırılan bir başka “devrimci marksist” grubun da, teorik çözümleme düzeyinde, komünist partisi merkez tezleri ile arasında apaçık bulan bir başka “devrimci marksist” grubun da, komünist partisi merkez dek). Bu sürede Komünist partisi “ulusal burjuvazi”ye oynar ve kaybeder. Elbette, Brezilya burjuvazisi içinde de çelişki vardır,

¹¹ Bkz. *Reponsa a Khrouchtchev*, Yabancı Dillerde Yayınlar, Pekin, 1964.

¹² 1963'te Rio de Janeiro'da yayınlandı.

ancak, “işbirlikçiler azınlıktadır, büyük çoğunluk kendi sınıfsal çıkarları açısından tekelci yabancı sermayeye karşıdır”, çünkü bu sermaye “ kendi işlerinin¹³ ilerlemesine engel teşkil eder” demektir Komünist Partisi. “Ulusal burjuvazi” (orijinalinde “ulus” diye geçmektedir) ile Amerikan emperyalizmi ve işbirlikçileri arasındaki çelişki en önemlisidir. Elbette, burjuvazi ile proletarya arasında da çelişki vardır, ama “bugünkü devrim aşamasında, hemen sosyalist dönüşümlere geçme koşulları oluşmamıştır, bu çelişki kökten bir çözüm yolu için yeterli değildir”. O halde, geriye, proletaryayı “burjuvazi ile birleştirip emperyalizme ve latifundium”¹⁴ karşı itmek kalmaktadır. Demek ki, savaş, milliyetçi ve anti-oligarşik olacaktır! “Halk kitlelerinin yaşama koşullarında iyileşmeyi ve geniş demokratik özgürlüklerin tekrar kullanılmasını” veya Fransız K.P.’sinin ağzıyla, “sosyalizme ulaşmak için gerekli aşama”yı, “ileri demokrasi”nin kurulmasını getirecektir.

Bu durumda, bu görüş, Getulio Vargas’ın güdümüyle kurulmuş, Çalışma Bakanlığına sıkıca bağlı ve tek bir merkezde (C.G.T.)¹⁵ toplanmış, kitlelerin kaderinin düzelmesi için zorunlu “temel reformlar” programını gerçekleştirilmesi için hükümete baskı yapan sendikaların görüşüyle birleşir. Kendilerinin bağımlı olduğu iktidardaki “ilerici burjuvazi”ye baskı yapmak... C.G.T.’yi uzaktan yöneten K.P., bu “kuyrukçuluk siyaseti”ni savunuyordu. 15 gün oldukça pahalıya mal oldu: Goulart, Amerikan petrol şirketlerini millileştirdi, tarım reformunu programladı ve kira kontrol kararnameğini çıkarttı; Anayasa Değişikliği Kongresi’ne, okuması yazması olmayanlara olduğu gibi, askeri kuvvet mensuplarına da oy hakkı tanınmasını teklif etti. Bu, ilk ve son 15 gündü. Emperyalizm ve kilise tarafından desteklenen gericilik Goulart’ın yolunu tıkadı, römork traktörleriyle beraber devrildi.

K.P. yönetimi, “güzel” ama tutarsız çözümlerin izlediği bir günah çıkartmada bulundu. Bir “siyasi açıklama” da ve Merkez Komitesi’nin¹⁶ imzası bulunan bir yazıda, Parti şu özeleştiriyi yapıyordu: “Her türlü komplonun kırılacağını söylemekle rakiplerinin

¹³ “Resolução política de Convencao nacional dos Comunistas” in Cadernos de Novos Rumos, Rio de Janeiro, 1961

¹⁴ Büyük toprak mülkiyeti.

¹⁵ Centre General des Travailleurs (Emekçilerin Genel Merkezi).

¹⁶ Bkz: Nouvelle Rvue Internationale’de Lucas Romao’nun yazısı Şubat 1965.

gücünü önemli ölçüde küçümsemişti... Hükümetin askeri güçlerde indirim yapacağı hayallerini kuruyordu, Birleşik Cephe'nin¹⁷ bazı kesimlerine değin sızan rakip kampta hergün büyüyen kümeleşmeyi görmüyor, halkın güçlerini sadece güçlendirilmesinin dahi, karşı-devrimcileri birleşmeye ve hükümet darbesi yapmaya yaklaştırdığını hissetmiyordu. Yöneticiler, durumun ağırlaştığını görüyorlardı, ama olayların gerçek akışına müdahale etmeye, ciddi tedbirler almaya ve gerçek ihtiyaç duyulan eylem çizgisini saptamaya girişecek güce sahip değillerdi". Biraz daha ilerde de "banşçıl yola, kendimizi sanki bir daha kalkmamacasına oturttuk ve silahlı savaşın olabilirliğine hiç hazırlanmadık" diyor. Daha sonra, çelişkiye,düşerek "çözüm" olarak aynı sözcü şunu öneriyor: "taktik hedefimiz, ulusal ve demokratik bir hükümet kurmaya ilişkindir..., güçlerimiz, diktaya karşı mücadele için bir Birleşik Cephe kurmaya yönelmelidir. Ama Birleşik Cephe saflarında, kitlesel mücadelenin gelişmesi gerektiğini öne süren komplocu ve askeri eylem taraftarı örgütleri tutan güçlü eğilimler mevcuttur ve küçük grupların kahramanca eylemlerini çok önem veren aşırı görüşler ortaya çıkmaktadır. Bu genişlemesine çalışma ile ciddiyeti şekilde çatışır... ve Partimiz, maceracı atılımları ve kopuk eylemleri etkisiz kılmayı emreder..." Parti yine, "ülkenin yeniden demokratlaştırılması için mücadele" parolası peşindedir.

"Halk Hareketi" de özelleştirisini yapar. Yöneticilerinden¹⁸ birisinin uzun ve bulanık bir yazısında şu cümle göze çarpar. "Tekelci burjuvazinin diktasına karşı her tür savaş, mutlaka, enternasyonal düzeye ulaşacak ve birden,'emperyalizmin salt egemenliğine bindirecektir." Açık bir sonuç çıkar buradan:

"Bugünkü doğru çalışma çizgisi sadece demokratik ve halkçıl hedefler için, Birleşik Cephe'de uzun süreli bir çalışma olmalıdır; aynı zamanda, kentlerde olduğu gibi kırdada, emekçilerin öncü örgütünün çabasıyla, patronluğa ve hükümete karşı ekonomik savaşı geliştirerek, rejimin ve oportünizmin uzlaşmacı tutumunu düzenli bir biçimde açığa vurarak halkı silahlandırmak, bu çalışmayı devrimci bir niteliğe kavuşturmak gerekir. Halk zaferinin tek garantisi budur."

¹⁷ K.P., öncüsü olmak istediği bu Cephe'ye oynuyordu.

¹⁸ Bkz. O golpe e a perspectiva do provo, Joa Madeira, Brezilya, Mayıs 1964.

Çin eğilimli komünistler, “bugün devrimci hareket ulusal reformizm ile karıştırılmaz” ve “ülkenin temel sorunları, barışçıl yoldan çözülemeyecektir. Çünkü düşmanları yenmek için halk savaşı giderek kendi silahlı güçlerini yaratacaktır” demektedirler.

Öğrenci eylemlerini yeniden düzenlemek ve 1966-1968’e dek sokak gösterileri ve fakülte işgalleri yoluyla bu eylemleri kamusal protesto yönüne kanalize etmek görevi, ilk olarak Halk Hareketi’ne düşecektir. 13 Ocak 1968 kansız hükümet darbesi ve onu izleyen şiddetli baskı, örgütlenmiş kavgaya son verecektir. Artık tek geçerli yol silahlı mücadele yoludur. İlk önce, iki “fokocu” grup, daha sonra Carlos Marighella’nın grubu silahlı mücadeleye atılırlar. Fokocular, ilk iki atılımda (1965’de Rio Grande do Sul ve 1967’de Sierra de Caparroi’da) yenilirler.

Bu yenilgilerden ders alarak, “Ulusal Kurtuluş Hareketi”, “devrimci savaş stratejisi” diye adlandırılan Brezilya için geçerli yeni görüş alanı içinde, kastrizmi derinleştirme denemesi de sayılabilen silahlı savaşlar yürütecektir.

Kastrizm’in Derinleştirilmesi İçin¹⁹

Brezilya nasıl bir ülkedir? “90 milyon nüfuslu ve yüzölçümü sadece S.S.C.B., Çin’ ve Kanada’nınkilerinden küçük olan bir ülke.” Brezilya’nın kendi “tarihsel koşullarına” bağlı veriler, çok belirgin olarak, “motoru gerilla olan savaşı²⁰ şart koşar.

Çin ya da Sovyetler Birliği’ne güven, hiçbir biçimde strateji değiştirme gerekliliğini gerektirmez.

Latin Amerika’nın bu büyük ülkesi, eskiden beri süregelen bir siyasal buhranı yakından tanır. Bu buhran, tarihe karışmış düzenler ile, tek kurtuluş yolu Kuzey Amerikan egemenliğindeki büyük karma monopollerde hızla tamamlanmakta olan ulusal kapitalizmin evrimi arasındaki çelişmelerin bir sonucudur. “*Bu sürekli siyasal buhranı, kentlerde ve kırdaki bir takım silahlı hareketlere girişerek silahlı çatışmaya dönüştürmek gerekir. Bu da, iktidarı ellerinde bulunduranları, siyasal durumu askeri duruma dönüştürmeye zorla-*

¹⁹ Bu Paragrafta, “*Nasserisme, Castrisme ou guerre populaire?*” adlı yazımda açıklanan bazı görüşleri geliştiriyorum. Esprit, Eylül 1969.

²⁰ Bkz: *Algumas questões sobre as guerrilhas no Brasil*, s. 1, gizli yayın. Bu paragraftaki diğer alıntılar, aksi belirtilmediği hallerde, aynı metinden alınmıştır.

yacaktır. Diktanın yaratacağı bu durum, esasen bir sürü uygunsuzlukların sorumlusu olan rejimin polis ve ordusuna karşı kitlelerin başkaldırmasına sebep kitle ve gerilla öncüsünün birliği Devlet'in bürokrat ve askeri mekanizmasını yoketmeğe ve iktidarın ele geçirilmesine yönelecektir." Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin savunduğu görüş işte budur. Carlos Marighella'ya göre bu Hareket üç aşamadan geçer:

- 1- Gerilla gruplarının hazırlanması ve örgütlenmesi.
- 2- Gerillanın başlatılması ve kökleşmesi.
- 3- Gerillanın gelişimi ve hareket savaşına dönüşümü.

Gerilla savaşını hazırlamak, ilk olarak "geleneksel sol partilerin, yani, silahlı savaşa karşı olan oportünistlerin her türlü uzlaşmacılığından arınmış bir savaşçılar çekirdeğinin oluşumu"nu gerektirir. Bu savaşçılar, ayrıca, "sol"un bu oportünistlerine karşı, siyasal ve ideolojik savaşı yürütebilecek ve de seçtikleri yolu doğrulayabilecek yetenekte olmalıdırlar. Yarının bu savaşçıları, gerillaya girişimin istediği askeri eğitime tabi tutulacaklardır.

Sonra, kitlelerin de katılmasını ve öne sürülen görüşü kabul etmesini sağlamak, kendi gücüne güvencirmek üzere bu ideolojik savaşı halkın görüşüne sunmak gerekir. Böylece kitleler, devrimcilerin ulaşmak istedikleri üç büyük hedefi tanıyacaklardır: Burjuvazinin ve askeri diktanın devrilmesi, kuzey Amerikan Emperyalizminin kovulması ve bir halk iktidarının kurulması.

Gerilla Savaşının ilanı ve kökleşmesi, ülkede devrimci savaş havası yaratmaya başlar. Bu da, seçimler, parlamenter mücadele, örgütlü parti mücadelesi, generallerin iktidarına karşı olan göbekçi, sağcı ve aşırı sağcı parlamenterlerin kümeleşmesi gibi –örneğin Lacerda, Kubistchek ve Goulart'ı birleştiren "Geniş Cephe"– her çeşit politik manevrayı kendiliğinden geçersiz kılar. Zaten bu kümeleşme, şimdiki değin yaptığı gibi, şiddete başvuracak olan diktaya hiçbir şekilde zarar veremeyecektir.

Bu ikinci aşama iki döneme ayrılır: Şehir gerillasının başlatılması ve kökleşmesi ile kır gerillasının başlatılması ve kökleşmesi. 1969'un ikinci yarısı boyunca şehir gerillası, sağlam bir şekilde, gerillaların diğer vatandaşlardan görünüşte hiç ayrılmadığı, "suda balık" örneği buldukları iki insan okyanusu Sao Paulo ve Rio'da kökleşiyordu. Kır gerillası da, aynı yılın sonuna doğru başlatılacaktır.

General Meria Mattos'a göre bir zamanlar Amerikalı sal-

dırganların yanında halk ayaklanmasını bastırmak yerle bir etme” ile belirlenen beş evreye bölünmüştür.

1. Propaganda, haberleşme araçlarına, basına, hükümet ajanslarına ve kamu yönetimine kontrol ve sızma.

2. Grev, boykot, miting ve pasifist gösterilerle yetkenin buyruklarına karşı direnme eylemleri gerçekleştirilmesi.

3. Silahlı hücumlar, saatli bomba patlamaları, sabotajlar, silah ve para çalınmaları ve rehin almaları gibi terörist eylemlere ilişkin her tür etkinliğin sürdürülmesi.

4. “Serbest alanlar” veya “kurtarılmış bölgeler” gerçekleştirme amacını yürüten gerillaların kökleşmesi.

5. Gerillanın düzenli ordu gibi çalışacak bir düzeye ulaşması koşuluyla, Ulusal Kurtuluş Ordusu diye adlandırılan ordunun oluşturulması.²¹

Yine, aynı General, “Brezilya devrimci savaşı üçüncü evresindedir” der. Birincisiyle ikinciyi, eylem biçimleri açısından birleştiren Carlos Marighella’nın görüşüne karşı olarak, gerillanın, şehir terörizmini ayırmaktadır.

Bu açıklamalar aydınlatıcıdır. 13 Ocak 1968 hükümet darbesi ilk iki evreyi safdışı kılmak için yapıldı; ama, gazetecilerin, öğrencilerin, aydınların, ilerici rahiplerin ve çok sayıda sendikacının kurbanı oldukları korkunç baskı, “süreci rayına oturtmak”tan başka bir sonuca ulaşamadı, yani sadece üçüncü evreye geçişi kolaylaştırdı. Askeri triumvirliği Cumhurbaşkanı Costa e Silva’nın hastalığından yararlanarak ve Anayasanın 79. Ve 80. maddelerini²² çiğneyerek iktidara oturan 31 Ağustos 1969 üçüncü hükümet darbesi, 27 Eylül’de Ulusal Güvenlik²³ üzerine yeni bir yasanın ilanı gibi baskı tedbirleri alıyor, ama bu tedbirler bütünü aynı çıkmaza giriyor ve mücadelenin bir üst evresine geçişi hızlandırmaya zemin hazırlıyor.

Gerillanın başlatılması ve kökleşmesi, sadece kendisine özgü

²¹ Veja Dergisi’nde yayınlanan mülakat, 1 Ekim 1969.

²² Madde 79: “Herhangi bir görevden alıkonma durum karşısında başkanın yetkilerini başkan yardımcısı kullanabilir. Madde 80: “Başkan yardımcısını engelleyen bir durumda bakanlık görevlerini sırasıyla Millet Meclisi Başkan, Federal Seneto Başkanı, Yüksek Adalet Divanı Başkanı yerine getirecektir.”

²³ “Özellikle devletin dış ve iç güvenliğini sağlamaya yarayan tedbirleri içerdiği gibi”, bu yasa “yıkıcı psikolojik savaş ve devrimci veya saldırı savaşını önleyici tüm baskı tedbirlerini de içerir.” (Madde: 3)

taktik ilkelerin gözetilmesine bağlı değildir; kitlelerle, özellikle kırdada, kurulacak siyasi ve töresel ilişkinin bir sonucudur. İzlenen siyasal ve toplumsal görüşlere ilişkin geniş bir haber alma çalışmasını, sağlam bir lojistik dayanağın düzenlenmesini, hiçbir şekilde “kibar haydutluk” a rağbet edilmemesini şart koşar. “Hareket savaşına dönüşümü sağlayacak gerillanın gelişim aşaması, düşmanı imha hareketini de içerir. Beş koşul üzerine oturur: Gerillanın siyasal gelişimi, ateş gücünün yaratılması, belli başlı muharebe biçimlerinin değişimi.”

İşte, Marighella'nın başlangıçta çizdiği çizgi buydu. “Foko teorisi” nin katı bir yorumunu yapanların soktuğu çıkmazdan kurtulma isteği açıkça ortadaydı. Kastrizm'e katkısı bu çizgi üzerinde olmuştur. “Che Guevara”nın ölümünün arkasından ortaya çıkan devrimci hareketten zayıflama kadar önemli bir katkıydı bu. Olayları kısaca gözden geçirelim:

1952 popülist “devrim”i iki büyük hedefe ulaştı. Kalay madenlerinin millileştirilmesi ve büyük toprak sahiplerinin varlığını zayıflatmak için yapılan köklü bir toprak reformu. Ordunun, askeri olduğu kadar siyasal bilince de sahip işçi sendikalarını baltalamak için köylü başarılarını her şeyin üzerinde tuttuğu dönemlerde iktidarı ele geçirmek ve sosyalizme geçişin son aşamasına geçmek, düşünülmediğinden de yakındı. Bu “askıya alınmış devrim” ülkesinde, kitlelerin siyasal bilinç düzeyleri yeterli, buna karşılık rejim ise oldukça halk dışıydı. Küba deneyinden ve Regis Debray'ın teorisinden özümlediklerinden yararlanan Guevara yönetimindeki gerillalar, geleneksel komünist partilerinin reformizmni ve dogmacılığını (çv. hıristiyan dininin dogmacılığı) bir kez daha çürüterek ve silahlı mücadelenin tek geçerli yol olduğunu kanıtlayarak bu And Cumhuriyetini Amerika'nın ikinci sosyalist devleti yapmak üzere harekete girişiyorlardı. Ancak ardarda gelen başarısızlıkların nedenini, stratejik bakımdan kastrizme yüklediler. Bu acele olarak öne sürülmüş bir görüştür. Tarihsel olarak kastrizm, askeri insiyatife devrimci savaş planı üzerinde öncelik tanıma eğilimi şeklinde kendisini gösterir. Bundan dolayı, geleneksel komünist partilerinin, sadece uzun ve boş siyasal mücadelesiyle arasındaki bağları koparır. Bu görüş açısını savunmak kastrist olmak demektir. Teknik olarak, Regis Debray yeni bir pratik sistemleştiriyor, silahlı savaşın başladığı ve sonrada bölge sakinlerinin devrimci savaşa sürüklen-

diği, ulaşılması zor (dağlık) b6lgelerde k6kleecek olan (foko) teorisi veya “gerilla ocağı teorisi deniyor bu sistemde, siyasi çalışma bir kenara itilmemiştir. Fakat askeri insiyatiften sonra gelir, askeri y6netim ile kaynaşır ve gerilla ile beraber gelişir.

Siyasi yanın k6c6msenmesi ve askeri yanın b6y6t6lmesi, Guevara ve gerillaların çeşitli b6lgelerdeki başansızlıklarının kastrizme y6klenmesine sebep oluyor.

Oysa, kastrizm’in tarihsel olarak açıklanabilen iradecilik, ateşlilik ve liderlerinin mertliğine bağlanma tutkusunu vardır. Ve bu iradecilik, ideolojik d6zeyde olduğu gibi stratejik d6zeyde de kitle hareketlerini ele alma biçimlerini belirlemiştir.

K6ba Devrimi 6ncesine değin doğrudan doğruya Moskova’ya bağlı Latin Amerika Solu, Şehir proletaryasını ve onun siyasi bilinç d6zeyini, parlamenter d6zen için gerçekleştirilmesi olanaksız devrimci d6n6ř6m için ana etken ve tek yol olarak g6rm6řt6r.

Gerillaların Sierra Maestra’ya yerleşmeleri ve k6yl6lerin harekete katılması bu g6r6şleri yerle bir etti. Kitlelerin kendiliğinden-ciliğini ve propagandayı yeterli ve tutarlı tek silah olarak kabul eden Sovyet eğilimli kom6nist partilerinin oport6nistlikleri ile proletaryanın işlevine ilişkin dogmatik davranışları aynı Şekilde suçlandı.

1960 Havana zaferinden, “Che”nin Bolivya’da, Lobaton ve La Puente’nin Peru’da 6ld6kleri, Brezilya’da Coparao’nun başansızlığa uğradığı 1967 yılına değin Guatemalalı ve Venez6ellalı mukavemetçilerin durgunluğundan sonra Latin Amerika devrimci solu, daha”bilimsel” yeni daha marksist bir iradeciliğin hegemonyası altında hareket etti. Kıta devrimci hareketinin, diyalektik gelişiminin 6 evresini izleyerek gelişeceği de ileri s6r6len doğru bir g6r6řt6r. Ő6yle ki:

Tez: Siyasetin askerlik 6zerine 6nceliği, proletaryanın işlevini abartma, “ordodoks” kom6nist partileri y6netimindeki”milliyetçi” veya “ilerici” denilen burjuva g6leri ile g6 birliği stratejisi. (1960’a değin.)

Antitez: Askerliğin siyaset 6zerine 6nceliği, sefalet koşullarının savaşa katılmayla iteleyeceği k6yl6l6đ6n “bulunuşu” (kendiliğinden-cilik), Regis Debray’ın sistemleştireceği ve Fidel Castro ile “Che” Guevara’nın y6netecekleri gerilla “ocağı” stratejisi (Fokoculuk) (1967’ye değin.)

Sentez: Daha başlangıçta, siyasal ve askeri yönlerin birliği, öncü gerilla ile kitle hareketinin birbirinden kopmazlığı, “devrimci savaş” adına şehir proletaryası ile köylülük arasındaki taktik ilişki.

Yadsımaksızın, Kastrizm’i aşmaya çalışarak, “Kastro-guevaristler” çıkmazından kurtulma yollarını arayarak işte bu sentezci görüş alanı içinde örgütleniyor, Ulusal Kurtuluş Hareketi militanları..

Ocak 1968 tarihli bir bildirgede²⁴ bu devrimci mücadelenin derinleştirilmesi isteniyordu. Gerçekten de bildirgede şunlar okunuyordu. “Kırsal ve kentsel bölgelerde üç görüş esastır: Gerilla cephesinde, kitle cephesinde ve dayanışma şebekesinde hareket etmek”. Körükörüne Maoizm’e bağlanılacağına, Carlos Marighella, devrimcilere, klasik komünist kitle çalışmasına “yan çizmemek gerekir”²⁵ ile kentsel ve kırsal mücadeleyi birleştirmelerini öğütüyor.

Mayıs 1969 tarihli bir yazıda Carlos Marighella düşüncesine daha da açıyor.

“Brezilya’da bugün devrimciler arasında kitle çalışması üzerine iki ayrı görüş vardır. Bazıları kitleleri acil gereksinimlerinden çıkararak devrimci davaya kazanmayı öneriyor. Oysa askeri dikta, kitlelerin acil gereksinimlerinden çıkararak onları devrimci davaya kazanmayı amaçlayan ekonomik mücadeleyi engelleyecek ve zorla karşılık vermekte duraksamayacaktır. Bu tür çalışmada ısrar, davaya kazanmayı amaçlayan ekonomik mücadeleyi engelleyecek ve zorla karşılık vermekte duraksamayacaktır.”

Bununla “fokocu” görüşten ayrılır.

“Bizim çarpışma biçimlerimiz yenidir, Brezilya’da, kesinlikle gerilla ocağı yaratmaya niyetimiz yok. Devrimci savaş stratejimiz, birbirini bütünleyen üç durumu gözönüne alır. Şehir gerillası, kır gerillası ve psikolojik savaş. Gücümüzün en büyük bölümünü kır gerillasına ayırmak gereklidir, kır gerillası fokocu kavramların bir ürünü değildir” tersine, ülkemizin zorunlu kıldığı hareket savaşına

²⁴ Bu bildirge Granma’nın fransızca yayınında yayınlandı. 9 Şubat 1969

²⁵ Bkz. “Questoes:de Organizaçao” s. 3. Temps Modernes, Kasım 1969

girişilmesi halinde gelişecek bir entfrastrüktürün kökleşmesi sonucu ortaya çıkacaktır.”²⁶

Demek ki Marighella, gerilla-parti, ocak-kitle çatışmasını aşmaya çalışıyor, birbirini izleyen her kavramın içeriğini yenileyerek, birbirlerini bütünler hale sokarak, siyasi ve askeri her iki yana da eşit önem vererek, tüm ayaklanma ocaklarının kökleşmesini reddederek...

CONRAD DETREZ

²⁶ Bkz. “O papel da açao revolucionaria na organização” s. 8 ve 9., Temps modernes, Kasım 1969.

BREZİLYA KOMÜNİST PARTİSİ
YÜRÜTME KOMİTESİNE MEKTUP
CARLOS MARIGHELLA

Yürütme Kurulu'na
Sevgili Yoldaşlar,

Yürütme Kurulu'na istifamı sunuyorum. Politik ve ideolojik farklarımız o kadar büyük, aramızdaki uçurum o kadar geniş ki... Bu durumda bir savaşı için bilinciyle çatışma halinde yaşamaktansa, biçimsel bir beraberliği reddetmek hiç şüphesiz seçilmesi gerekli yoldur.

Kişisel olarak yoldaşlardan hiçbiriyle meselem yoktur.

Tribuna de Debate'de yayınlanan "İç ve Diyalektikle çatışma" adlı makalemde ve bu broşürde, benim için kişisel meselelerin iç çatışmalarda hiçbir rolü olmadığını sanırım yeterince açıklamıştım.

Hiç kimse kendi kendine tarihin seyrini değiştiremez, çünkü, tarihin seyrini değiştirmek kudreti sadece emekçi kitlelerindedir.

Yürütme kurulunun çalışmasını etkisiz kılan, onun hareketlilikten ve ülkenin büyük sanayi merkezlerinde ve köylüler arasın-

da partiyi hakim kılma yeteneğinden yoksun bulunmasıdır. Yürütme çalışmaları sadece toplantılar düzenlemek, bildirimler ve bültenler hazırlamaktan ibarettir. Ne planlanmış bir eylemi, ne de kavgaya yönelmiş, bir faaliyeti vardır. Buhran zamanlarında ise parti gerçeklere sırt çevirmiş, yöneticileri seslerini duyuramamıştır, örneğin Janio Quadros'un çekilmesi ve Goulart'ın görevinden uzaklaştırılmasında olduğu gibi...

Yürütme Kurulu'na istifamı sunarken, bir devrimci olarak, kitlelerin bağrında devrimci kavgaya verme istediğimi açıklamak ve halen parti liderliğine hükmeden politik oyunun bürokratik ve uzlaşmacı kurallarına daha fazla tahammül edemeyeceğimi belirtmek isterim.

1) Fikirlerin Dolaşımı

Yürütme Kurulu'nun, özellikle kararsız ve tutucu görüldüğü konulardan biri, kitap yayını ve fikirlerin açıklanması sorunudur. Birbuçuk yıl önce "Tutuklanmaya Niçin Direndim?" başlıklı bir broşür yayınlamıştım. Eskiden parti yönetimi kumazlık edip el yazmalarını toplatıyor, yasaklıyordu. Halen yürütme kurulunda bulunan arkadaşlar, yayınladıktan sonra bu kitaptan haberdar olabilmışlerdi. Ancak haberdar olduktan sonra da, militanlardan ya da diğer yöneticilerden talep gelse bile, kitap üzerinde tartışmamışlardır. Kitabımı görmezlikten geldiklerini ancak aradan bir yıl geçtikten sonra teslim etmişler ve düşüncelerini açıklamışlardır. Tutuklanmama ve hapisteki günlerimi anlatan birinci bölüme itirazları yoktur. Ancak, onlara göre parti çizgisine aykırı olan, ideolojik ve siyasal sorunları tartışın ikinci bölümü beğenmiyorlar.

Kitabın bir bütünselliği olmasına ve bu iki bölüm arasındaki bir neden-sonuç ilişkisi bulunmasına rağmen, yalnız bir bölümün suçlanması oldukça garip. Tutuklanma kararına, eğer kitapta zikrettiğim siyasal nedenler olmasaydı, hiç de itiraz etmezdim.

Fakat yönetici arkadaşlar bu gerçekten kaçarak, kantçı bir soyutlamaya ve bilinemezciğe sürüklendiler, ayrılması mümkün olmayan şeyleri birbirinden ayırdılar. Hatta daha da ileri giderek bir yönetici üyenin, kendi anlaşmazlığını açıkça ifade edememesini savundular. Bu sav, stalinci bir savdır. İnceleyelim.

Bir anlaşmazlık ansızın ve bir hiçten dolayı ortaya çıkmaz.

Çelişmeler sürecinin gelişmesinin ve altı yıl önceki ilk tartışmadan bugüne değin adamakıllı olgunlaşmasının sonucudur. Arkadaşlar ise böyle bir çatışmayı gemlemeye çalışıyorlar. Geçmişte bize büyük zararları dokunan “oybirliğine varma teorisi” batağına düşüyorlar. Yine Anti-Marksist anti-diyalektik yekpare ve tabandan kopuk “öncü çekirdek” anlayışına dönülüyor Bizi ideolojik bakımdan yıldırma ve baskıyla korktukları fikirlerimizin yayılmasını önlemek istiyorlar. Oysa çelişmeleri açığa çıkartmak, gerçeğin ölçütü olacak pratiğin izlenmesi şartıyla, onları çözümlenmek için bir yoldur.

2) Anlaşmazlığın Kaynağı

Anlaşmazlığımız hemen bugünün meselesi değildir. Çok gerilere gitmektedir. Janio Quadros'un görevden çekilmesine, bizim ne siyasi, ne de ideolojik olarak böyle bir olayla karşılaşmaya hazır olmadığımızın anlaşılmasına dek uzanır.

1962'de parti kitesi önünde, bu anti-marksist yöntemleri, yönetim kadrolarındaki bireycilik eğilimlerini ve ideolojik alanda kesin bir tutum takınılmamasını eleştirdim. Hiçbir direnmeye karşılaşmayan Nisan 1964 hükümet darbesi, yüklendiğimiz görevi yürütecek düzeyde olmadığımızı bir kez daha gösterdi. Böylece, kendi hesabıma dikta polisine karşı direnmeye karar verdim.

Yürütme Kurulu'nun politik ve ideolojik hazırlığının olmayışı, eminim ki, bugün birçok militan tarafından tartışılmaktadır.

Burjuvazinin Brezilya devriminin yönetici gücü olduğunu kabul etmek, tarihsel kaderciliğe bağlanmak olur. Yürütme Kurulu proleter taktiklerini burjuva taktiklerine feda ederek, işçi sınıfının durumunu sarsmıştır. Bu yüzden işçi sınıfı bütün inisiyatifiyi yitirmiş ve kendini olayların gelişimine kaptırmıştır.

Brezilya Krizi başlığı altında topladığım ve yayınladığım yazıların amacı, açık tartışma ilkesine dayanarak, karşı çıktığım parti yöneticilerinin durumu ile ilgili tartışmalara katkıda bulunmaktı.

Yürütme Kurulu ile çatışmanın hiçbir hatalı yanı yoktur. Çünkü herkes, yürütme kurulunun eyleme geçebilir yapıya kavuşmasını ve diyalektik-materyalist metodu yeniden benimsemesini istemektedir.

3) Sınıf Yanılgıları

Özür dileyerek belirteyim ki, yürütme kurulu büyük yanılgılar içinde yuvarlanmaktadır. Üyelerinin büyük bir kısmı, Kubitschek, Janio Quadros, Adhemar de Barros²⁷ gibi burjuva liderlerinin, Genel Amauri Kruele ve Justino Alvese gibilerinin diktaya karşı direnme vaatlerine kandılar. Adhemar de Barros'un siyasi haklarının kaldırılması da, onları uyandırmadı. Çünkü yürütme kurulu, bugün ne olduğunu çok iyi bildiğimiz Geniş Cephe'yi, ne anlama geldiğini açıklamadan ve üzerinde tartışma yapılmasına asla izin vermeden, benimsedi.²⁸ Oysa faşist lider Lacerda, reformist ve halkçı olarak tanıtmak istediği partisini bu yolla kurmak istiyordu. Yürütme Kurulu, bu olguyu, "olumsuz bir siyasal olay" (Bkz. *Voz Operaria*, No. 22, November 1966) olarak görüyor ve bu cephenin diktaya karşı, özgürlük için ve Brezilya halkının gerçek çıkarları için savaşılabileceğini sanıyordu.

Gerçekte ise Lacerda'nın isteği, Amerikan emperyalizmine yeni bir biçimde yaranmak ve halkımızın kurtuluşunu önlemektir. Sınıfsal nedenlerden dolayı Lacerda işçi sınıfının ve köylülerin çıkarları uğruna büyük toprak sahiplerine karşı savaşmazdı. Onun isteği, sınıflar arası işbirliği ve Başkan Costa e Silva'nın bir oyunu olan uzlaşmacılıktır. Bütün bunlara karşı yürütme kurulu susmuş ve yanılgıları körüklemiştir. Proleter ideolojisi hiçe sayılırken, bu yanılgılar, ünlü genişleme siyaseti adına, sekterliğe ve sol maceracılığa karşı mücadele adına haklı gösterilmeye çalışmıştır. Yürütme Kurulu, görevi halkın önünde hükümet darbesi yaratıcılarının ipliğini pazara çıkarmak, cinayetlerini sergilemek ve onlara proleterlerin ya da Marx'ın söylediği gibi "plebiyen"lerin yaptığı biçimde saldırmak olduğu halde, burjuvazinin dümensuyuna girmek için sınıfsal bağımsızlığından vazgeçmekle kalmadı, marksist olmaktan da büyük çapta vazgeçti.

4) Seçim mi, silahlı mücadele mi?

Yürütme Kurulu hala diktayı parlamenter başarısızlıklara uğ-

²⁷ Sao Paulo Devleti sabık Başkanı.

²⁸ Lacerda, Kubitschek, Goulart tarafından kurulan bu "geniş cephe" sivillerin tekrar iktidara dönmesini ve "yeniden demokratlaşma" politikasını savunuyordu.

ratarak zayıflatmak umudunda. Ve rejime düşman önemli güçleri birleştirebileceğini sandığı Brezilya Demokratik Hareketi (MDB)'ne²⁹ Büyük bir önem vermekte, hatta Lacerda'nın Geniş Cephesi'ni desteklemektedir. Diktayı tatlılıkla, diktatörlere saldırmadan, Yunanlılarla Truvalılar birleştirerek devirmek istiyor! Devrimci bir strateji ve taktik önereceğine, olanaksız bir banşçıl kurtuluş yolunu ve yeniden demokratlaşma yutturmacasını vaaz ediyor. İki Taktik'te "Halkların hayati sorunları ancak kuvvetle çözülebilir. Ve zafer, ancak kitlelerin silahlı gücüyle ve ayaklanma ile kazanılır, yoksa şu ya da bu yasal ve banşçıl yolla değil" diyen Lenin'i de anlamamışa benziyorlar.

Egemen sınıfların şiddetine kitlelerin devrimci şiddetiyle karşı çıkmalıdır, denildikten ve tekrar edildikten sonra, sözleri eyleme dökmek için hiçbir şey yapılmamıştır. Ancak devrimci kavga içinde doğabilecek devrimci atılğanlıktan ve bilinçten yoksundurlar, bu yüzden de pasifizm duasını vaazdetmekte direniyorlar.

Brezilya için tek çıkış yolu vardır. Silahlı savaş. Halkın silahlı ayaklanmasını ve bu ayaklanmanın gerektirdiği bütün işleri hazırlamak zorunludur.

"Proletarya üzerindeki etkimiz hala çok yetersizdir. Köylü yığınları üzerindeki etkimiz önemsizdir. Proleterlerin ve köylülerin coğrafi dağılımları, geri kalmışlıkları ve bilgisizlikleri korkunçtur. Ancak devrimci üniteler dağıtılmış güçleri süratle toplayabilir ve yetiştirilebilir. Gelişmesi içinde atacağı her adım kitleleri daha fazla uyandırır ve karşı konulmaz bir biçimde onları devrimci programa çeker. Çünkü onların gerçek ve hayati çıkarlarını savunan tek program budur."

Lenin böyle demektedir.

Brezilya'da da diktaya karşı savaşabilecek ve direnebilecek devrimci güçler vardır. Proletaryanın etkisini duyurduğu her yerde leninist düşünce de kendisini gösterir.

5) Savlarımız Çürütülemez

Yürütme Kurulu burjuvazinin önderliğine inanıyor ve bu inanca uygun tavır alıyor. Bütün sorunların başlangıç noktası da işte

²⁹ Dikta tarafından hoş görülen bir muhalefet partisi.

burasıdır.

En önemli, temel sorun, iktidar sorunudur. Brezilya devrimcileri, kitlelerin katılmadığı bir iktidar önermezler. İktidarın burjuvazinin elinde kalması diye birşey söz konusu olamaz. Ne milliyetçi ve demokratik bir hükümet. Ne de daha ölçülü bir deyimle şimdi öne sürüldüğü gibi halkın sorunlarını çözebilecek burjuva hegemonyasında “az ya da çok ilerici bir hükümet” söz konusudur.

Tüm bunlar, devrimci kavganın yadsınması, parlamentarist pasifizm ve burjuvaziye teslimiyetçilik. Devlet monopolünü tasfiye eden ve şimdiki geri tarımsal sistemi destekleyen faşist, otoriter anayasa, ülkenin tamamen Birleşik Amerika kontrolü altına girmesini, yargı ve yasama organlarını ise tamamen yürütme organının kontrolüne tabi olmasını öngörmektedir. Böyle bir anayasa yürürlükte iken, seçim yoluyla demokratik hükümetler kurulması söz konusu olamaz.

Demokratik bir hükümet, ancak bugünkü anayasanın tasfiye edilmesi, diktatörlüğün yıkılması, başka bir ekonomik düzenin kurulmasıyla meydana getirilebilir. Latin Amerika halklarını kurtuluş hareketlerini bastırmak için Brezilya’da kurulmuş olan diktatörlükle. parlamenter anlaşmalar yaparak ve gerek hakim sınıflara, gerekse Kuzey Amerika emperyalizmine yardımcı olarak 15-20 yıl daha kaybetmenin hiç anlamı yoktur. Esasen bu parlamenter anlaşmalar 20 yıl sonra da hiçbir şey değiştirmeyecektir. Buna karşılık, bu ilkesiz uzlaşmalar bizi kitlelerin gözünden düşürmüştür. Demokratik-liberal devrimler çağı kapanalı beri, bu gibi önerilerin pratik ve teorik bakımdan geçerliği de kalmamıştır.

Küba Devrimi’nden paniğe kapılan kuzey Amerika emperyalizmi, Latin Amerika’nın işbirlikçi ordularıyla ittifak ederek, kıtamızda en ufak bir halk kurtuluş savaşı belirtisi görüldüğünde, derhal askeri hükümet darbesi yaptırmakta tereddüt etmiyor. Gerekirse, Vietnam örneğinde olduğu gibi, en zalimce saldırılara başvurmaktan kaçınmıyor.

Temel reformlar, hiçbir zaman banışıl yollarla gerçekleştirilemez. Bu amaca, ancak, devrim yapıp iktidarı ele geçirerek ve ege-men sınıflara bağlı askeri yapının değiştirilmesiyle ulaşılabilir. Bu gerçeği yadsımak, marksist bir partiyi burjuva partilerinin alalede bir parçası haline getirmek demektir.

Burjuvaziye bağlanmak, bir yandan da, devrimde köylülü-

ğün işlevinin önemsenmesini doğurur. Bu da, yürütme kurulunda ister ilgisizlik, ister kötü niyetle olsun, kırsal bölgelerde siyasal çalışma sorununun niçin hiç gündeme alınmadığını açıklar. Bununla beraber, köylülük, devrim terazisinde sonucu belirleyen bir ağırlıktır. Köylülüğün katılması olmadan, proletarya, burjuvazinin çekim alanından kurtulamaz. Brezilya'da işte apaçık bir biçimde böyle yadsınıyor marksizm. Köylülerin desteği olmadıkça, parti, liderler arasında parlamenter anlaşmalar yapmaktan başka hiçbir şey yapamaz.

Tüm bu nedenler, beni istifaya zorluyor. Bu durumda ideolojik bir uzlaşmayı kabul etmenin benim için kesinlikle olanaksız olduğunu da eklemem gerekir.

6) Sao Paulo Sorunu

Yürütme Kurulu'nun, partinin büyük işyerlerindeki görevlerine fazla önem vermediğini ve oralarda sağlam üsler kurmaya çalışmadığını sanıyorum. Oysa, fabrikalardan ve işçi sınıfından destek almadıkça devrim yapılabileceği düşünülebilir mi? Brezilya'da işçi sınıfının en etkin ve en büyük biçimde yoğunlaştığı Sao Paulo'da fabrikalarla ilişki kurulamadığı için parti yıkılmış durumdadır ve burjuvazinin ideolojik etkilerine açıktır. Bütün bunlara kaşı yürütme kurulu sadece ilgisizlik örnekleri vermiştir. Bu eyalette militanlar, daha önce yürütme kuruluna danışmadan, eyalet yönetimine yürütme kurulunun bir üyesiyle³⁰ diğer bir genel merkez yöneticisini seçince, yürütme kurulu buna da karşı çıkmıştır. Hiçbir yürütme kurulu üyesinin, ülkedeki eyaletlerin yönetim kadrolarına girmemesi gerektiğini belirten bir makale kaleme almaya koyuldular. Oysa bu tutum, yürütme kurulunun bir fildişi kuleye çekilip fabrikalarla ve kırlarla tüm ilişkilerini kopmasından başka bir anlam taşımamaktadır. Hayal kırıklığına uğrayan Sao Paulo militanları, bu karar üzerine, eyalet yönetimine giren temsilcilerini geri çektiler, esasen Sao Paulo militanları, partinin burjuvazinin dümensuyuna takılmasından ve partinin kadrolarına Başkan Janio Quadros ve Başkan Adhemar de Barros'un savundukları burjuva ideolojilerinin sızmasından beri gayrı memnundular. Sao Paulo'da

³⁰ Burada söz konusu olan Carlos Marighella'nın kendisidir.

burjuva çevrelerinde parti, “komünist hareket” adı taşımakla birlikte, içinde “sosyal barışı reddeden asi kimselerin bulunmadığı” bir örgüt olarak kabul ediliyordu. Kitlelerin devrimci gücünü temsil etmek yerine, uzlaşmaya ve parlamenter anlaşmalara yatkın başşçı bir parti! Partinin Sao Paulo’da ki amaçlarından biri, “yönetim mekanizmasının, yargı organlarını ve polis örgütünün demokratik bir biçimde yeniden kurulmasıydı.” Böylece mahalli iktidarlar ele geçilecektir.!

Sao Paulo’da toplanan parti eyalet kongresi, burjuvazinin ideolojik etkilerine, deformasyonlara büyük tepki göstererek oportünist tezleri kesinlikle reddetmiştir.

Yürütme Kurulu, kongrenin tepkilerini ve kararlarını değerlendirmek yerine memnuniyetsizlik göstermek ve keyfi tasarruflara gitmek yolunu seçti. Ancak aradan bir yıl geçtikten ve parti adamakıllı sarsılıp burjuva görüşleri bünyesine sızdıktan sonradır ki, yürütme kurulu, Sao Paulo sorununu tartışma gereğini duyuyor.

Ne yapalım? Aydınların çekip gidişini, partinin işyerlerinde soluk alamamasını, köylüler arasında çalışmanın yokluğunu, devrimci öğrencilere destek olma yetersizliğini bırakalım da kendi kendisine açıklasın. Bazılarının parlamenter anlaşmalardaki çıkarlarını da.

Bunlar deformasyonun açık belirtileridir.

Bu deformasyonun ana nedeni, inanıyorum ki, yürütme kurulunun ideolojik ve teorik yetersizliğinde yatmaktadır. Bu durum sınıfsal uyanıklığın azalmasına ve birçok belgelerin polis eline geçmesine sebep olmuştur. Polis bu yüzden birçok isimleri ve parti içi sorunları öğrenme imkanını bulmuştur.

Şurası bir gerçektir ki, Yürütme Kurulu, marksizm-leninizmi, bir yana itmiştir, teorik çalışmalara girişmemekte, herhangi bir devrimci pratiğe katılmak ve onu geliştirmekten kaçınmakta, kitapların yayınlanmasından ve yasaklanmış düşüncelerin yayılmasından korkmakta, temel sorunları hiçe saymakta, teslimiyetçilik ve vesayet siyasetini her şeyin üstünde tutmaktadır.

Sizlere bu şekilde bir yazı yazmak benim için çok zor. Fakat düşüncelerimi parti kitleleri ve kamuoyu önünde açıklamamam da büyük bir hata olurdu.

Kişisel davranışların ve bireyciliğin bu sorunları çözebileceğine inanmıyorum. Kesin rolü düşünceler onar.

Ve cevabı bulacak olan da düşüncelerdir.,

Brezilya devrimi davası, Birleşik Devletler boyunduruğu altındaki halkımızın kurtuluşu, partinin marksist düşünceler çevresinde birliği için biz komünist ve marksist-leninist devrimcilerin, her türlü uzlaşmanın üstünde, istediklerimizi ve düşündüklerimi açıkça söyleyebilecek ve buna uygun olarak harekete geçebilecek cesarete sahip olmamız gerekmektedir.

Proleter selamlar.

CARLOS MARİGHELLA

Rio de Janeiro

10 Aralık 1966

FİDEL CASTRO'YA MEKTUP
CARLOS MARIGHELLA

Sevgili Fidel Arkadaş,

Latin Amerikalılar Dayanışma Örgütü Konferansının bittiği şu anda kabul edilen kararlara ve kapanış konuşmana bütünüyle katıldığımı belirtmek ve Brezilya Komünist Partisi Yürütme Kurulu ile de bağlanımı kestiğimi bildirmek için sana yazmayı zorunlu buluyorum. Bu görevi Havana'da yazdığım bu mektupla yerine getiriyorum. Hiç bir zaman vazgeçmeyeceğim komünistliğim, konferansın düzenleme komitesi kurulunun çağrısını reddetme elvermiyordu. Delege olarak değil de çağrılı olarak konferansı izledim.

Biliyorum ki B.K.P. Yürütme Kurulu, O.L.A.S.'a karşıdır, hatta bu tavrını mart karnamesiyle kamuoyuna açıkladı, o yazıda konferansa katılmayacağını bildiriyordu... Bu konferansa katılım, devrimciliğimde hiç bir değişiklik yapmayacaktır. Biliyorum bunu.

Benim devrimci hareket hakkında tutumum biliniyor. 10 Aralık 1966 tarihinde B.K.P. Yürütme Kurulu'na yazdığım bir mektupta bunu belirtmiştim. Kurul'un benim istifamı görüşmemesi ve birkaç ay sonra da "yürütme kurulunun üç toplantısına gelmedim" diye beni görevden alması, üzerinde durulması gereken bir nokta-

dır. Bürokratik toplantılar düzenlemek için büyük gayretkeşliğe düşen, ama kavgayı, devrimci eylemi geliştirmek için parmağını bile oynatmayan garip bir yönetim!

Küba'da tüm Latin Amerika'nın gerçek devrimcilerinin toplanacağını, orada kendi ortak sorunlarını tartışacaklarını, Birleşik Devletler emperyalizminin genel stratejisine karşı savaş sağlayacak genel bir stratejinin temellerini atacaklarını biliyordum.(...)

BKP'de ise, 1935 silahlı ayaklanmasını izleyen çeşitli yönetimler, devrimci çizgiyi bırakmışlar ve burjuvazinin ideolojik ve siyasi görüşlerini benimsemişlerdir. (...) Pasifist bir siyasi çalışmayla sadece kentlerde başarı kazanacaklarını umarak köylülüğün devrimdeki rolünü önemsemediler. (...) Yürütme Kurulu silahlı savaştan korkuyor ve tek çıkar yolun silahlı savaşta olduğunu benimseyenlerin eylemlerini köstekleyerek böyle bir savaşın ilkelerini ortaya konmasını önlemeye çalışıyor.

Yapılması gereken, O.L.A.S. Konferansı sırasında yapıldığı gibi, ideolojik mücadeleyi yoğunlaştırmak ve aynı zamanda devrimci eyleme geç-mektir. (...) Marksizm-leninizmi ödünsüz kabul ettirmek ve Brezilya'nın somut koşullarına uymak gereklidir.

Yürütme Kurulu ile ilişkimin kesilmesinin, Brezilya devrimci hareketinin ideolojik kavgasını derinleştireceğine ve sağ sapık düşüncelerin ve revizyonizmin yıkılmasına yarayacağı kanısındayım.

Yürütme Kurulu, ertelemekten bir türlü vazgeçmediği bir toplantıda her şeyi çözümlenmeyi öneriyor, ama bu toplantı hiçbir şey getirmeyecektir. Yönetici kadro, uzun süredir hiçbirşeyi değiştirmek istemediğini göstermişti. Zaten...

Benim seçtiğim yol, kırlarda başlatılacak olan ve böylece benim de kesin olarak Latin Amerika devrimine katılacağım geriladır.

Gerilla, bence Brezilya devrimcileri birleştirmek ve halkımı-zi iktidara getirmek için tek yoldur. Bir komünist olarak, bu davranışımın, hiç olmazsa, bir devrimcinin nasıl bir tutum takınması gerektiğini göstereceğine inanıyorum.

Proleter selamlar.

CARLOS MARIGHELLA

Havana

18 Ağustos 1967

CARLOS MARİGHELLA İLE
“DEVİRİMCİ SAVAŞ” ÜZERİNE GÖRÜŞME³¹

— Örgütünüz, Brezilya devrimci hareketine yeni olarak ne getiriyor?

— Eylem! Bizde, öncü,yöneticiler herşey eylemden doğar...

Silahlı savaşçı grupları kurduk. Öncü onlardır. Yönetim, en açık görüşlülerin (yani, siyasi olarak en tutarlı olanların), en cesurların elindedir. Örgüt sonra gelir. Bütün diğer grupların çoğu, hatta partiden ayrılanların kurdukları gruplar bile başlangıçta demokratik merkezîyetçilikle işleyen bir parti-yeni bir K.P., kurmak istiyorlar. BKP'ne karşı olarak, programlarına daha sonra silahlı savaşı alıyorlar.

— *O halde siyasi ve askeri yönetimler aynı şeylerdir?*

— Kesin olarak öyle.

— *Ya yönetimle taban arasında?*

— Aralarında basamaklar yoktur. Taban grupları, stratejimiz doğrultusunda ve yapılan eylem olması koşuluyla tüm insiyatifleri

³¹ Bu görüşme O.L.A.S. Konferansı'nın arkasından Brezilya'ya dönüşünde Carlos Marighel-la'nın bir gazeteciyle yaptığı tek mülakattır. Aylık Front Gazetesi'nin üçüncü sayısında yayımlanmıştır.

almakta serbesttirler. Marksizm ya pratiğe uygulanır ya da hiç bir şeye yaramaz.

— *Daha başka siyasi-askeri yönetimler olmalıdır, çünkü tezlerinizi savunan sadece sizin yönettiğiniz Ulusal Kurtuluş hareketi değildir. O halde “birleşik kumandanlık” sorunu nasıl ortaya konuyor?*

— Önce, stratejimiz Brezilya için devrimci solun stratejisi (bu son sözleri üstüne basarak söylüyor) kapalı, sadece bir kez uygulanıp ortadan kaldırılan bir şey değildir. Belli başlı yönelmeleri çok açık olarak tanımlamıştır. Şehir gerillası, kır gerillası, hareketlilik, hareket savaşçı işçi ve köylülerin silahlı ittifakı, devrimin stratejik üssü olan kırlarda süren savaş ile kaynaşmış şehir savaşının taktik ve tamamlayıcı işlevi. Bundan başka bugün elde silah savaşan örgütler aynı görüştedirler, ama savaşın gelişimini aynı açıdan göremiyorlar; ancak pratik içinde bu gibi sorunlar aydınlığa kavuşacak, her zaman büyüyen bir stratejik birlik ve birleşik kumandanlık zorlanmadan oluşacaktır. Şurası kesindir ki, hiçbir zaman yukarıda sıralanan sorunlar masa başı toplantılarında çözümlenemeyecektir. Uzunca tartışmalardan doğmuş bir birleşik kumandanlığın bitkisel bir hayatı olacak ve kısa bir süre sonra da parçalanacaktır.

— *Bu stratejide üç evre gözetiyorsunuz. Gerillaya hazırlık gerillanın başlatılması ve gerillanın hareket savaşına dönüşümü. Brezilya’da, bugün hangi evredeyiz?*

— İkinci evredeyiz. Birincisi silahlı savaşçı grupları oluşturma, sürekli siyasi buhranı askeri buhrana dönüştürmek, dikta generallerine bile, devrimci savaşın tutarlı ve iyi bir şekilde başladığını itiraf ettirmek amaçlarını gözetiyordu. Şehir gerillası kökleşiyor, kır gerillası bu yıl başlamış olacaktır. Anti-gerilla manevraları düzenleyen düşmanı ülkenin çeşitli bölgelerine dağıtmak için bunları açıklıyoruz. Bazı bölgeleri onlar gayet iyi biliyorlar. Oralara gitmeyeceğiz.

— *Niçin şehir gerillasından başlandı?*

— Ülkenin içinde bulunduğu dikta ortamında, propaganda ve kamuoyunda tanınma olanakları, özellikle şehirlerde vardır. Özellikle öğrencilerin, aydınların; sendikacı bazı militan grupların düzenledikleri kitle eylemleri, ülkenin bellibaşlı şehirlerinde, daha sert bir savaşın (silahlı eylemler) yadırganmayacağı uygun bir ortam yarattılar. Hükümetçe alınan anti-demokratik tedbirler (kon-

grenin kapatılması, seçimlerin kaldırılması, yüzden fazla milletvekili ve senatörü içeren parlamento üyeliklerinin kaldırılması, televizyona sansür) ve öğrencilerin, birçok profesör ve gazeteciye karşı girişilen sayısız baskılar, bir başkaldırı ortamı yarattı. Halkın işbirliği kazanıldığı ve devrimcilere. Gizli yayın ilerliyor, korsan radyolar hoşnutlukla dinleniyor. Demek ki, şehir, gerillayı başlatabilmek için istenilen nesnel ve öznel koşulları bir araya getirebiliyor. Durum, kırlarda daha az elverişlidir. Kır gerillası, işlevi daha çok taktik olan şehir gerillasına göre ikincil bir duruma düşüyor... Diğer yandan, kırlarda mücadele edecek savaşçılar, ilk önce şehir mücadelesine deneneceklerdir. Bunların arasından yeteneklileri seçilecektir.

— *Şehir gerillasına devarı nasıl düşünüyorsunuz?*

— Bir yığın şey yapılabilir. Rehin alma, dinamitleme, polis şeflerini ele geçirme (özellikle arkadaşlarımız işkence edenleri ve öldürenleri), silah ve para “soygunlarını” sürdürme. Ordunun en modern silahlara kavuşmasını diliyoruz. İş siyasi mahkumun serbest bırakılması amacıyla Amerikan elçisinin kaçırılmasında olduğu gibi daha ileri hedeflere ulaşmak amacıyla, başka önemli kişileri de kaçıracağımızı şimdiden bildireyim.

— *Kır gerillaları kimlerdir?*

— Compo’da doğan ve sonra çalışmak üzere şehre gelen gençlerin oluşturdukları gruplar. Bu grupların içinde siyasi ve pratik eğitim görürler, bugün de geldikleri yerlere dönmektedirler. Latin Amerika’da kırsal güç bu görüş açısından olumlu bir etkenidir. Zaten, köylülerin devrime katılması, şayet Brezilya toplumu derinlemesine değiştirmek isteniyorsa, yüzde yüz gereklidir. Sadece burjuvazi ile proletaryayı karşı karşıya getiren mücadele uzlaşmacılık batağına saplanabilir, zaten bu yolda yürünürse ilk kez olmayacaktır proletaryanın düzenle kaynaştırılması.

— *Maoist misiniz?*

— Brezilyalıyım. Brezilya gerçeği içinde yürütülen devrimci pratiğin oluşturduğu bir kişiyim. Kendi yolumuzu izliyoruz ve Mao, Ho Şi Minh, Fidel, Guevara’nınkilere benzeyen ve istemediğimiz bir görüşü kabul etmemiz beklenmemelidir.

— *Herhalde bazı özel eğilimleriniz vardır..?*

— 1953-1954’de Çin’e gittim. Beni gönderen Partiydi. O sıralarda Parti çizgisine karşı gelmeye başlamıştım. Sao Paulo Devleti iç seçimlerinde en sağlam adaydım. Parti beni sadece bir süre

için uzaklaştırabilmişti. Çin’de devrimi iyi inceledim. Ama, şayet esinlenmeden söz ediliyorsa, bizimkisi daha çok Küba ve Vietnam örneklerine benzer. Asıl Küba deneyi, özellikle ilk atılımda bulunan küçük savaşçı gruplarının örgütlenmesine ilişkin kısım benim için asıl yol gösterici oldu.

— *İdeolojiniz?*

— Marksist-leninist. Ama söylendiği şekliyle “ortodoks” değil. Hiçbir zaman hatta iktidarı ele geçirdikten sonra bile, hiçbir şekilde ortodoksluğu izlemeyeceğiz, izlemiyoruz. Ortodoksluk bir kilise işidir.

— *Şehir gerillası, örneğin grevler ve öğrenci gösterileri gibi kitle eylemlerini dışta bırakıyor mu?*

— Kesinlikle hayır! Ama bugünkü yerleşmiş dikta ve mutlak faşizm ortamında silahlı gruplara dayanmaksızın gösteri yapmak, fabrika işgal etmek intihardır. Rio ve Sao Paulo’daki son sokak gösterileri sırasında öğrenciler öldürüldü., Polis ateş etti. Öğrencilerin ise savunmak için ya sopaları vardı ya da hiçbir şeyleri yoktu. Bir dahaki sefere durum değişik olacaktır, şayet işçiler fabrikalarını işgal ederlerse silahlı olacaklardır. Kısacası, şehir gerillası ile kitle hareketinin birleştirilmesini öngörüyorum. Bundan başka işçiler, makineleri sabote, malzemeleri imal edebilirler, gizlice silah yapabilirler. Evli olanlar, aile babaları için, bu bugün en mümkün olan tek gerilla şeklidir.

— *Ya kitle çalışması, yani bilinçlendirme, siyasi eğitim, örgütlenme?*

— Geleneksel sol dışta kalmak üzere ve silahlı mücadeleyi ikinci plana atmamak koşuluyla gereklidir. Devrimci savaş deneyimleri ile açıklarsak, kitle çalışması ile silahlı mücadele birbirini izler ve birbirlerinin içinde birbirlerine bağımlıdırlar, birbirlerini karşılıklı etkilerler.

— *Bildirgelerinizden birinde şunlar gözümüze çarpıyor. “Proletarya, köylülük ve orta sınıfın silahlı birliği zaferin anahtarıdır.” Oysa, bir bölge dergisine göre tutuklanan ve bilinen 150 devrimcinin %38’i öğrenci, % 20’si asker veya eski asker, %17’si serbest meslek sahibi, %16’sı memur, tüccar v.b. ve sadece %8’i işçi. Göstergeyi ilginç bulmuyor musunuz? Olumlu olarak, terazi işçilerden yana nasıl dengelenecektir?*

— Bu rakamlar sadece şehir gerillası ve özellikle en kökleş-

miş savaşıçı grupları için geçerlidir. Kitle çalışması yapanlara, lojistik destek şebekelerini oluşturanlara ulaşmamıştır bu gösterge. Gerçekten de bizi en fazla destekleyen şehirlerde orta sınıf, kırdaki köylüdür. Tutuklananlar ve tanınanlar arasında elbette köylüler olmayacaktır, çünkü kır gerillası henüz başlatılmadı. Ve kırlarda hazırladığımız yeraltı üslerini ise hiç kimse bilmiyor. Henüz mücadeleye tam olarak katılmamış olan işçi sınıfını iyi tanımak gerekir. Bu olgu Brezilya'ya özgü tarihsel koşulların bir sonucudur. Bizde sendikal eylem 1930'a doğru ve Devlet Başkanı Vargas'ın itişisi ile ve bağımlı bir şekilde başladı. İşçi başarıları yoktu, çünkü mücadele olmadı. Vargas'ın istediği bir liberallik vardı. Sendikalar her zaman Çalışma Bakanlığı'na bağlıydı, sonuç. Özerklik yoktu. Ayrıca, hiçbir zaman sendikal birlik kurulamadı. Hükümet, hareketleri parçalamakta özel bir özen gösteriyordu" bu da tabanı, zaten hükümetin kuyruğunda olan yönetimi körükörüne taklit etmesini doğurdu. En nihayet, işçiler etkinliklerini ortaya koyduklarında da, *campo*'dan, gelen ve onların yerine işe koşulacak binlerce göçmen daima hazırды. Tüm bunlar, her şeye kaşın örneğın Sao Paulo'nun banliyösü Osasco'da olduğu gibi çok şiddetli grevlere girişilmesini önleyemedi. Sonunda, mücadelenin gelişmesi ile beraber, proletarya kendisini yollar kavşağında bulacak ve seçimini yapmaya mecbur kalacaktır. Mücadeleyi seçecektir, çünkü tarihsel olarak burjuvazi kendisinin sınıf düşmanıdır.

— *Kır gerillası, ülkenin bir çok noktalarında birbiri ardınca mı başlatılacaktır?*

— Evet. Brezilyalı ve Amerikalı büyük toprak sahiplerine karşı hücumla geçeceğiz. Köylüleri sömürenleri ve onlara eziyet edenleri rehin alacağız veya öldüreceğiz. Büyük Hacienda'ların tahıl ve besinlerini köylülere vermek üzere ele geçireceğiz. Kır ekonomisini çıkmaza sokacağız, ama ne olursa olsun kesinlikle hiçbir bölgeyi, araziyi savunmayacağız. Savunmak, yenilgiye uğramak demektir.

Şehir gerillasında olduğu gibi her zaman, her yerde, insiyatif bizim elimizde olmalıdır. Saldırı, zafer demektir. Diğer önemli bir nokta, da hareketliliktir. Çemberden ve baskıdan kurtulmak ve de insiyatifi kaptırmamak için hareketlilik mutlak gereklidir. Gözden kaçırmamışsınızdır herhalde, yanık eylemlerimizi çoğunlukla duyuyoruz, tasarı şeklinde, bu da stratejimizin bir bölümüdür.

Bu taktik, düşmanı, birliklerini dağıtmaya ve hücum ve savuma planlarını çizmeye zorluyor, böylece kendiliğinden savaş inisiyatifi yitiriyor. Düşman, ne yapacağımızı biliyor ama, nerede, ne zaman, nasıl yapacağımızı bilmiyor. Böylece her zaman üstün durumda oluyoruz, düşman için bu durum, devrimci savaşın en cehennemi görünüşlerinden biridir. Diğer önemli bir ilke de, dümen çevirmesini bilmektir ki, zaten bu işi de halk yapmaktadır.

— *Regis Debray'ın fikirlerine karşı mısınız?*

— Bazı fikirleri bana yararlı oldu, daha çok “ayaklanma fokusu” teorisine ilişkin yönlerine karşıyım.

— *Çoğunluğu Amerikan yerlisi olan ve tarihsel nedenler yüzünden beyazlara ve mezelere güvenemeyen Brezilya köylülere, Boliviya köylülerine oranla mücadeleye daha çabuk girebilecekler midir? Diğer bir deyişle, Brezilya köylüsü daha mı açıktır?*

— Brezilya’da bu „açıklık“ sorunu yanlış konmuş bir sorundur. Gerçek sorun, gerilla enfastrüktürü sorunudur. Brezilya’da siyahların, beyazların, mezelere (çn. Zenci-Beyaz mezezi), Yerli-Siyah, Yerli-Beyaz mezelere, öğrenci ve aydınların desteği ile, hatta bazen, örneğin Juliao Francisco’nun köylü birliklerinin giriştikleri gibi, çok şiddetli siyasi hareketlere katıldıkları birçok kırsal bölgeler vardır. İşte bu insanlarla geliştirmek gereklidir sözünü ettiğim enfastrüktürü, insanların taşınmasını ve besinini sağlayacak olan onlardır, yol göstericiler onlar olacaktır. Hatta şimdiden söyleyebilirim ki, haber alma şebekeleri bile köylüler tarafından oluşturulacaktır. Silahlı gruplar tarafından desteklenecek olan, kendi acil gereksinimlerini dile getiren hareketler de çıkış noktası olabilir. Daha sonra, belkemiğimizi sağlamlaştıracak olan ezilen köylüler gerillaya sığınacaklardır.

— *Ya cangaço? Congaciero’lar için söz konusu olduğu gibi, kır gerillası da işi “kibar haydutluk” şeklinde çığrından çıkaramaz mı?*

— Mücadele genel bir strateji içinde ve sınıf mücadelesi şeklinde yürütülürse bu olanaksızdır.

— *Kıta çapında genişleme, stratejinize üstünlük mü sağlar, yoksa yıkıcı mıdır?*

— Üstünlük sağlar. Bizde, sömürgecilik kıyı boyunca ola gelmiştir. Burjuva iktidarın baskı güçleri (birlikler silahlar, meclisler, hapishaneler) buralara yerleştirilmiştir. Düşman içeriden batıya

doğru zayıftır, bu bölgede, kıydan itibaren stratejik çember pratik olarak olanaksızdır. Kıyı şeridini (yaklaşık 500 km) içeriden ayıran büyük doğal engeller vardır. Irmaklar, sierralar çalılıklar. Ayrıca, Brezilya'nın en iç kesimleri gerillanın kökleştiği ülkelere sınırdır. Brezilya'nın kıtasal boyutları "fokocu" teori elverişsiz kılar, ama bizim devrimci savaş stratejimize üstünlük sağlar.

— *Bu yıl içinde, halkın şehir gerillasına karşı olan tutumunda olumlu bir gelişme görebildiniz mi?*

— Radyoda manifestolara okunması, yankee elçisinin kaldırılması gibi bazı eylemlerde, evet. Çünkü bu gibi eylemler halkı mücadelemizin siyasal anlamı üzerinde aydınlattı ve harekete karşı geniş ilgi uyandırdı. Aynı şekilde bankalara karşı girişilen "soygunlar" da bu amaç doğrultusundaki eylemlerdir, çünkü fakirler çok iyi bilmektedirler ki, ele geçirdiğimiz zenginlerin bu parası kendilerini ezenlere karşı savaşmak üzere kullanılmaktadır.

— *Brezilya için olan stratejiniz kıta devrimci stratejisi içinde yer almış mıdır?*

— Elbette, çünkü Kuzey, Amerikan emperyalizminin genel planına bir Latin Amerika genel planı ile cevap vermek gerekir. komşu ülkelerde ve bizimle aynı görüş alanı içinde savaşanlar başta olmak üzere, kıtanın bir çok devrimci örgütleri gibi biz de O.L.A.S.'a bağlıyız. En nihayet, Küba'yı emperyalist çemberden kurtarmak ve ya emperyalizme karşı her yerde savaşarak Küba'nın yükünü hafifletmek, bu ülkeye karşı en önde gelen bir görevdir. Küba Devrimi, Latin Amerika Devrimi'nin öncüsüdür, bu öncü mutlaka hayatta kalmalıdır.

— *Küba'dan silah ve para alıyor musunuz?*

— Hayır. Brezilya'da Fidel Castro'da bulunandan çok daha fazla silah ve para mevcut. Zaten düşmanın silah ve parasını ele geçirmek, stratejimizin bir gereğidir. Böylece düşman zayıflatılıyor ve bir devrimci savaş ortamı yaratılıyor.

— *Niçin, hiçbir zaman Alman veya Japon emperyalizmini değil de hep Amerikan emperyalizmini suçluyorsunuz?*

— Çünkü askeri dikta ve burjuvazi en başta Amerikan emperyalizmine dayanıyor. Elbette diğerlerinin aşkından ölmüyoruz, ama kınlanması gereken ilk önce Amerikan emperyalizmidir. Diğerleri bu yıkıntının ardı sıra geleceklerdir.

— *Bazı sol klikler, sizin yönettiğiniz A.L.N. (Ulusal Kurtuluş*

Ordusu)'i, anti-oligarşik ve Ulusal kurtuluş m¼cadelesi y¼r¼t¼p de sosyalist devrimi yapmamakla suçluyorlar?

— Sosyalizmden ¼nce karşı devrimcilerin b¼rokratik ve askeri mekanizmasını tasfiye etmek ve ¼lkeyi Kuzey Amerikan işgalinden kurtarmak gereklidir. Bu konuda zaten O.L.A.S.'ın genel duruşunu izliyoruz. K¼ba ¼rneęinde olduğu gibi, bu doğrultuyu izlemek, ister istemez sosyalizme g¼t¼recektir bizi.

— *Gerilla, d¼zeni gerçeekten tehdit etmeye başladığı zaman askeri dikta ve burjuvazi Amerikan askeri m¼dahalesini isteyebilecek mi?*

— Amerikan birliklerinin m¼dahale edecekleri kanısındaım. Herkesin bildiği gibi, bug¼nk¼ ekonomik işgal aynı zamanda bir askeri işgal olacaktır, o zaman Brezilya, onlarca bu kez daha b¼y¼k yeni bir Vietnam olacaktır...

— *Brezilya'da ordu i¼inde iktidarı ele ge¼irebilecek ve Perulu generallerinkine benzer bir siyaset uygulayabilecek yetenekte milliyetçi veya "nasırcı" bir akımın doğması m¼mk¼n m¼d¼r? M¼mk¼n olduğunu kabul edersek, bu halde stratejiniz yeniden ele alınacak mı?*

— B¼yle bir akım var zaten, ama kendisini kabul ettirecek şanslara sahip değil. Zaten Brezilya'nın bug¼nk¼ durumunda, sadece emperyalizme karşı olmak, katıksız demagoji yapmaktır. Bizde gelişim koşulları Peru'nunkine oranla daha olgundur, Brezilya, Peru'ya nispetle daha karmaşık bir yapıya sahiptir. Nasırcı denen akım kendisini kabul ettirse bile, bu, stratejimizde kesinlikle hi¼ bir değişikliği gerektirmeyecektir, ¼nk¼ nasırcı bir iktidar bir burjuva iktidar olarak kalacaktır, toplumsal yapı eskisinin aynı olacaktır. Eklemek gerekir ki, bug¼n¼n Brezilya'sı, cuntanın iktidarı, ele almasından ¼nceki Peru değildir, burada, orada olmayan bir devrimci savaş durumu var. Bu durum, ¼eřitli eğilimlerin ¼atıřması yerine, silahlı g¼¼lerin birliğini gerektiriyor. Vatansaver askerlerin Brezilya'da tek se¼im yolu vardır. Boşaltmak veya sabote etmek.

— *Pravda'nın, elçi Burke Elbrick'in ka¼ırılma olayını "ne id¼ę¼ belirsiz bir grubun işi" olarak nitelediğini bir Brezilya gazetesinde okudum. Ne d¼ř¼n¼yorsunuz?*

— Gerçeği ¼ęrenme imkanı olduğu halde, Pravda yanlış haber almıştır.

— *Başı i¼inde bir arada yaşama?*

— Bu Sovyetler'in bir sorunu. Bizim için, Üçüncü Dünya insanları için olmaz böyle şey.

— *İktidarın ölüm tehditlerinde bulunması bir şey değiştiriyor mu?*

— Dikta sadece, olan bir durumu yasallaştırdı. Bundan önce, zaten arkadaşlarımızı öldürüyordu. Bu ölüm tehdidi numarasını biz de kullanıyoruz.

— *Bir sıra özerk devrimci grupların ortaya çıkması olumlu mudur? Şayet olumluysa, koordinasyon ve stratejik bütünlük sorunları nasıl çözümleniyor?*

— Olumludur, çünkü bu, baskının darbelerini hafifletiyor, küçük gruplar düşüyorlar, ama Devrimci Hareket'in omurgası sağlam kalıyor. Ulusal Kurtuluş Hareketi'ne baskı güçleri, pratik olarak erişemediler. Bu hareket Brezilya'nın her yönüne kök salmıştır. Amazon ağzından Uruguay sınırına dek. Savaş bütünlüğüne ve koordinasyonuna gelince, ideolojik ve stratejik görüşlerle özdeşlik gösterir, bu grupları tek ve geniş bir harekete sokan aynı stratejinin uygulanmasıdır. Bu hareketin yönetimi, savaş içinde doğacak ve kendisini kabul ettirecektir.

Aynı örgütlerden gelen erkek ve kadın arkadaşların bir grup ayrılacak ve devrimci girişimi sonuna dek A.L.N.'in görevi,de, yardım etmek, destek olmak, silah sağlamak ve bu özerk grupların militanlarını yetiştirmek.

— *Bu devrimci girişimi, kendinizin sonuca götürebileceğini umut etmiyor musunuz?*

— Problem bu değildir. Devrim bir veya bir kaç kişinin işi değildir, halkın ve onun öncüsünün işidir. Benim rolüm, sadece, başlatıcı kıvılcımı vermektir. Örgütümüz, büyük çoğunluğuyla, yirmi beş yaşından genç kişilerden kuruludur. Liderliği almak, onların mükemmeliyetine bağlıdır. Ve ergeç onlardan biri, bayrağımı, ve hatta gerekirse, silahımı benden devralacaktır.

— *Rio-Sao Paulo çizgisi, Ekim Devrimi'nde Moskova-Leningrad çizgisinin rolünü oynayabilir mi?*

— Rio- Sao Paulo- Belo Horizonte üçgeni emperyalizmin, burjuvazinin ve latifundium'un candamandır. Devletin gücü (ekonomi, yatırımlar, silahı ve polisye güçler, propaganda araçları, kültür vb.) burada yoğunlaşmıştır. Yakın zamana değin devrimin başlatılacağı en uygun bölge olarak Kuzey Doğu gözönüne alınıyordu

ve Rio- Sao Paulo- Belo Horizonte kesiminin, Kuzey Doğu'da yer alacak her türlü devrimci atılışı boğacak yolları bir araya getirebileceği unutuluyordu. Biz de, devrimci çalışmanın merkezini ülkenin kuzeyine taşımaya karar verdik. Deney bize bunun doğruluğunu kanıtladı. Diktanın, çgen oluşturan bu candamanın sarsmayı başardık. Baskı güçlerini, bize karşı daha çok uğraşmalarını gerektiren bu üçgenden dışarı çıkmamaya zorluyoruz ve Kuzey-Doğu'da ve diğer yerlerde harektta bulunan devrimci güçleri bastırmalarını, bu üçgen içindeki eylemlerimizi sürdürerek engelliyoruz, Rio-Sao Paulo-Belo Horizonte çgenindeki karşı-devrimci glere indirilen darbeler kesindir, en şiddetli darbeler de zaten buraya indirilmelidir. Rio-Sao Paulo izęisi ile Moskova-Leningrad izęisi pek karşılaştırılmaz, çünkü 1917'de bu şehirlerin işlevi, bir devrimci savaş stratejisi içinde bizim durumumuzda olduğu gibi o kadar hesaba katılmıyordu. Bununla beraber yine de bir benzerlik vardır. şayet, karşı devrimin candamanı olduğu düşünülürse...

(Ekim 1969'da Conrad Detrez
tarafından derlenen bir mülakat.)

DEVİRİMCİ ÖRGÜTÜN KURULMASINDA
DEVİRİMCİ HAREKETİN İŞLEVİ
CARLOS MARIGHELLA

Bu sayfalar yeni sola ve Avrupalı devrimci ve anti-faşist arkadaşlara ithaf edilmiştir.

Örgütümüzün, Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin bugünkü durumu ne bir günde ne de hiç bir kurban vermeden kazanılmıştır, ama devrimci görevini yerine getirerek ölen, gericiliğin hapishanelerinde vahşice işkencelere uğratılan, polis tarafından öldürülenlerin cesaretini ve fedakarlığını taşıyan yılmak bilmez bir çaba sonucu elde edilmiştir. Silahlı küçük grupların başlattığı devrimci eylemden doğmuştur örgütümüz. Artık kuşkuya yer yoktur. Yalnızca devrimci eylemden çıkmış bir örgüt, devrimi zafere ulaştırmada yeteneklidir. 1968'de, ülkede henüz dallanıp budakanmamış, Sao Paulo'da kurulu devrimci bir gruptuk. Hiçbir olanağımız yoktu. Hiçbir noktaya götürmeyen tartışmalara dalmış diğer gruplardan bizi ayıracak hiçbir devrimci eylem gerçekleştirilmemiştir henüz.

İlk Devrimci Eylemler

İlk adımımız, bir soygun eylemi için silahlı bir küçük grup halinde çıkmak oldu. Böylece başlattığımız devrimci eylem bize

etkin bir ateş gücü kazandırdı.

Devrimci eylemimiz bu küçük atılışlarla büyüdü. Bir veya iki silahla işe başladık. Ateş gücümüzü büyüttük. “Öncüyü eylem yaratır” ilkesinden çıkarak, isim koymadan, şehir gerillasını başlattık. İlk eylemler düşmanı hayrette bıraktı. Basit sokak zorbalarnın giriştiği vurgunlar sandı. Yanlış izleri izleyerek bir senesini yitirdi. Hatasını anladığında artık çok geçti. Devrimci savaş başlamıştı bile.

Devrimci Savaş ve Ulusal Örgüt Haline Dönüşmemiz

Devrimci savaş gösterileri Brezilya'nın büyük şehirlerinde 1968'de başladı. Şehir gerillası ve psikolojik savaş kır gerillasının önüne geçti.

Askeri dikta, egemen sınıflar ve Kuzey Amerikan emperyalizmiyle göğüs göğüse geldik. Egemen sınıfları ve emperyalizmi devrimci savaşın maliyetini bile yüklenmeye mecbur edeceğimiz, ve kendi rızalarıyla veya zorla, devrime gerekli kaynakları ve silahları ele geçirebileceğimizi gösterdik. Diktayı ve ulusal ve yabancı büyük kapitalistleri soyarak, kendimize silah ve patlayıcı sağlayarak, diktanın insiyatif ve propagandasını baltalayarak (örneğin ordunun Sao Paulo'da halkın dikkatini çeken mühimmat ve silah yığınaklarına yapılan bombalı sabotajlar), Kuzey Amerikalı emperyalistlerin malına ve mülküne zarar vererek, Birleşik, Devletler casuslarını cezalandırarak “laf değil iş” esasına dayanan her zaman uygulanabilecek somut bir savaş planı koyduk ortaya.

Psikolojik savaşta karşı haber alma (basın ve diğer kitle haberleşme araçları üzerine sansür koyduğundan beri, hükümet hergün istim üzerindedir. Kendisine zararlı olabilecek haberlerin yayılmaması için herşeyi yapmaktadır ve sahte alarm teknikleri kullandık, böylece Brezilya askeri rejimini yalınlığa sürükledik.

Devrimci eylemimiz, güçlü, kurtarıcı, dikta düşmanı anti-kapitalist bir eylemdir.

Güçlerimiz bir yıldır eylem içinde durmadan çoğalıyor. Etki alanımız, halkın desteğini de içine alarak genişledi. Kademe kademe devrimci bir gruptan ulusal bir örgüt şekline dönüşüyoruz.

Deneyimiz bizi iki sonuca götürüyor.

Devrimci bir örgüt, eyleminin sonucuyla pekişir, örgütü örgüt yapan ve ona ismini veren devrimci eylemdir. Bugün Ulusal

Kurtuluş Hareketi'ni oluşturuyoruz.

İlk Devrimci Eylemlerin Sonuçlarının Özeti

Küçük gruplarca yürütülen devrimci eyleme girerken mevcut tabularla aramızdaki bağları kopardık. Devrimin koşullarının sağlanmadığı ve silahlı savaşın olanaksız olduğu yolunda oportünistlerce hırsıyla savunulan kanıtlar, şişirilen balonlardır. Bu yıl sonunda devrimci eylem gelişmemizi ve ateş gücü kazanmamızı sağladı. Karşı devrimcilerin karşısında, hiçbir iz bırakmadan. yapılan soygunlarla, silah ve patlayıcı maddelere el koymalarla düşmanı şaşkına döndürerek bir yıl kazandık. Düşman güçlerinin yoğunlaşmasına imkan veren kır gerillasını başlatmak yerine, şehir gerillası ve psikolojik savaştan geçerek devrimci savaşın eylem biçimlerini çeşitlendirdik. Sıfırdan başlayarak kendi ismini kullanan ve her tarafta tanınan bir ulusal örgüt halini aldık.

Büyümemiz ve Devrimci Gerillanın Gelişimine Uygun Ortam

Şehir gerillası oluşurken, öğrenciler sokaklara dökülüyor ve düşmanın hergün biraz daha moralini çökerten sokak savaş taktikleri kullanarak diktaya saldırıyorlar. Bizim kavgamızla öğrencilerinki kenetleniyor. Şehir kesimleri, tüm ülkede sarsıldı ve baskı güçleri bütünüyle bu mücadelenin içine girdiler.

Egemen sınıflar ve emperyalizm artık duraksamıyor. Askeri diktanın yerini sağlamlaştırıyorlar. “Hükümet darbesi içinde hükümet darbesi” tekniğine başvurarak, askerler, 13 Aralık 1968’de, hareketimize karşı yöneltilmiş faşist nitelikli tedbirler bütünü olan 5 numaralı karamameyi ilan ediyorlar. Dikta, ilk kez, terörizm, banka saldırıları yabancı casusların imhası, kışlalara hücumlar, silah ve patlayıcı madde kaçırmaları gibi eylemleri “devrimci eylemler” olarak niteliyor. Bunlarla başa çıkabilmek için iktidar en sert yasaları çıkartıyor ve örneğin ancak Nazizmde bulunabilen polis terörünü sahneye çıkarıyor. Ama iktidarın bu gaddarlığı, aynı zamanda düşmanlarını da güçlendiriyor. Halkın hoşnutsuzluğu artıyor. Artık diktanın siyaseti haklı gösterilemiyor. İşte bu ortamda örgütümüz, baskıya devrimci militanlara yapılan işkence ve öldürmelere ve

teröre kaşın geliyor.

Devrimci Örgütlerin Genişleme Süreci Denemelerinin Tahlili

Gelişmek için devrimci bir örgüt şu iki yöntemden birisini seçmek zorundadır.

Birincisinde, bağınazlık ve kadroları eğitime yöntemi uygulanır, belgeler, programlar tartışılır. Bu yöntem Brezilya'da geleneksel bir durum aldı. Düzeni kökünden değiştirmeyi düşünmeden, rejim çerçevesi içinde düşmana karşı çıkılabilirliği ileri sürerek, burjuva siyasetçileriyle siyasal çözümler, anlaşmalar, uyuşmalar arayan örgütler tarafından kullanıldı. Birçok durumlarda bağınazlığın saptırdığı militanlar uyuşturulduklarını anlayınca örgütlerinden ayrıldılar. 1968'in bağınazlığa saplanmış örgütleri ilerleyemediler.

Diğer yöntem. Devrimci hareketin başlatılması, şiddet ve radikalizme yönelme. İşte bizim yöntemimiz. Burjuva kişiler ve gruplarla siyasal oyunlara girmek yerine, diktayı devirme olanağına sahip silahlı mücadeleyi ve kitlelerin gücünü, mücadele yöntemi-miz olarak benimsiyoruz.

Bize katılanlar gerçekten savaşmak isteyenlerdir. Bilirler ki, sıcak savaştan başka alternatif yoktur. Yolumuzun şiddet, radikalizm, terörizm (diktanın iğrenç şiddetine karşılık verebilecek mücadele) yolu olduğunu bilerek örgütümüze yönelenler, şiddeti seçtikleri halde lafazanlığa kapılırlarsa, mücadelemize katılmazlar. Bize katılanlar sonuna dek savaşmayı görev edinmiş devrimcilerdir. 1968 yılında düşman, öğrencilerin üzerine ateş ederek, genellikle silahsız sokak savaşçıları arasından bir çok kayıplara yolaçtı. Deney bize gösterdi ki, sınırlı olanaklarına karşın, soygun ve adam kaçırmalar için örgütlenmiş silahlı küçük gruplarımız, bu gibi durumlarda düşmanın üstün ateş gücüne karşılık verebilmek için kullanılabilir. Bu küçük grupların eylemleri, elbette, ne mücadelenin, ne de kitle hareketinin dışına düşmez. Tam tersine, onlara gereklidir. Silahlanmış kişiler olmaksızın diktaya karşı hiçbir şey yapılamaz.

Bize Yöneltilen Eleştiri ve İtirazlar

Yasal solun gelenekselliğine kökten karşı fikirlerle devrim sahnesine çıkışımız devrimci çevrelerden gelen birçok şımşegi üzerine çekti.

1. Stratejimiz yokmuş, ne yaptığımızı bilmiyormuşuz.
2. Gerilladan başka birşeyden söz etmiyormuşuz. (Kendi kendimizi tecrit ettiğimiz suçlaması).
3. “Foko”cuymuşuz ve böylelikle Brezilya devrimini zayıf düşürerek kendimizi karşı devrimciler tarafından yokedilmeye mahkum ediyormuşuz.
4. Ulusal Kurtuluş mücadelesine önem vermiyormuşuz, böylelikle hareketimizin anlam ve içeriği açık değilmiş.
5. Hiçbir kitle çalışması yapmıyormuşuz, bu davranışı küçümsüyormuşuz ve böylece halktan kopmuşuz.
6. Mücadeleyi kendi başımıza götürmeyi gözetiyormuşuz. “Birleşik Cephe”yi önemsemiyormuşuz.
7. Devrimci bir örgüt olmadığımızı dek uzanan bir sıra suçlama...

Devrimci mücadelenin şiddetlenmesi ve bu mücadeleye somut katılışımız eleştirmenlerimizin birçoğunun eylem yeteneğinden yoksun olduğunu veya ciddi hatalar işleyerek çok gerilerde kaldıklarını gösterdi. Devrimci eylemimiz, bize, bu mesnetsiz suçlamaları reddetmek hakkını vermektedir. Bu eylem, bir stratejik plana dayanmaktadır.

Stratejik Planımız

Stratejimizin olmadığı tek bir gün yoktu. Bu stratejiyi organımız *O Guerriheiro* (1968 Nisanında dağıtıldı) gazetesinin birinci sayısında yayınlanan ve kavgaya girişimizi duyuran belgede açıklamıştık. Bu belgenin adı daha sonra “Brezilya’daki gerillalar üzerine bazı sorular” başlıklı yazı ile tamamlanan “Sao Paulo Komünist Birliğinin Duyurusu”dur. Bu belge, halen izlemekte olduğumuz genel stratejik planı içermektedir. Duyuruyu tekrar okuyacak olanlar, bu stratejiden sapmadığımızı göreceklerdir. Biz, “başarıyı üç evrenin tamamlanmasına bağlı olan gerilla, Brezilya devrimci mücade-

le stratejisidir” diyoruz.

1. Gerilla planlaması ve hazırlığı,
2. Gerillanın başlatılması,
3. Ulusal Kurtuluş Ordusunun oluşumu ile beraber gerillanın konvansiyonel savaşa dönüşümü.

Bu planı izleyerek içinde bulunduğumuz evreye ulaştık. Şehir gerillası eylemleri ve kır gerillasına hazırlığın sonu.

1968 sonunda deneylerimizi şu yazılarda özetledik.

Gerilla harekât taktikleri,
Stratejik sorun ve ilkeler üzerine,
Örgütlenme sorunları.

Örgütümüzün Stratejik İlkeleri

Ortaya çıkışımızdan beri, siyasal ve devrimci görüşlerimizi gizlememeye özel özen gösterdik. iktidarı ele geçirmek için tek yolun devrimci savaş olduğunu söylemeyi hiçbir zaman unutmadık.

İlkelerimiz

1. İktidarı ele geçirmenin ve emperyalizmi kovmanın gerilla savaşı stratejisi ile gerçekleşebileceğini ileri sürüyoruz. Bir evren savaşı ile karşı karşıya bulunmadığımız kapitalizmin genel buhranı aşamasında uygulanabilecek tek strateji budur.

2. Gerilla sadece halkların kurtuluş stratejisi olmakla kalmamış, onların yaşantısına yerleşmiştir. Dikta güçlerini yokedebilecek tek araç olan Devrimci Ulusal Kurtuluş Ordusu ancak gerilla ile yaratılabilir. Devrimci savaşın bütünleyicisi olan gerilla, kitleleri iktidara götüren yoldur.

Bizi, gerilladan başka söz etmemekle ve halktan soyutlanmakla suçlayanlar, aslında Brezilya halkının özgür olduğu yolundaki oportünist görüşlerini gizlemek gayreti içindedirler. Doğrusunu söylemek gerekirse, olayların zorlamasıyla gerillayı, yalnızca ikili görüşmeleri sürdürecektir ve kendilerinden tarafa kazandıracak, siyasal anlaşmalara imza koyacak, seçimleri düzenleyecek, kısacası tam anlamıyla burjuva görüşünü uzlaşma işlemlerine girişecek bir kısırlığa gelmesi koşuluyla kabul etmektedirler. Bize göre ise geril-

la bunun tam karşıtıdır. Gerilla işçi ve köylü kitlelerin ve Emperyalizmi kovacak ve sosyalizmi kuracak olan devrimin yolunu tıkayan burjuvaziyle uzlaşma oyunlarına hiçbir zaman izin vermemelidir.

Emperyalizme karşı savaşımız yeni formülleri izleyerek, kendine özgü bir yolda ilerlemektedir. O halde, Brezilya’da herhangi bir gerilla ocağı –*foko*– kurmak istediğimiz yolundaki iddiaların tümü yalandır. Üç yönüyle birden, devrimci savaşın gelişimini amaçlayan genel bir strateji çizgisi izliyoruz. Şehir gerillası, psikolojik savaş kır gerillası. Kır gerillasına “ocak” şeklinde değil, de gerilla enfastrüktürünün kökleşmesinin sonucu olarak, örgütümüzün gelişeceği her yerde düzenleyeceğiz. Ve Brezilya, toprağının büyüklüğü ile tanınan geniş bir ülke olduğundan, gerillayı bir “ocak” olarak değil, de bir hareket savaşı olarak gözönüne alıyoruz.

Brezilya gerillasının ana stratejik görevi, bize göre Brezilya’nın kurtuluşu ve Kuzey-Amerikan emperyalizminin kovulmasıdır. O halde Savaşımız, anti-oligarşik bir ulusal kurtuluş savaştır. Bundan dolayı, aynı zamanda anti-kapitalist bir savaştır. Halkımızın ana düşmanı Kuzey-Amerikan emperyalizmidir. Ama, Kuzey, Amerikalı emperyalistler ile Brezilyalı büyük kapitalist ve büyük toprak sahipleri arasındaki sıkı işbirliği kırılmadıkça ve karşı devrimci güçlerin yerlerini devrimci halk iktidarı ile silahlı halkın alabilmesi için Brezilya büyük kapitalistlerden ve büyük toprak sahiplerinden anndırılmadıkça, ülkenin kurtuluşu olanaksızdır.

Kitle Çalışması ve Halk ile İlişkiler

Brezilyalı devrimciler arasında kitle çalışması ve halk ile ilişkiler konusunda iki görüş çatışmaktadır.

Birisi, halkın acil gereksinimlerinden yola çıkan ve böylelikle kitleleri devrime kazanmaya uğraşan örgütlerce savunulmaktadır.

Ama askeri dikta, kitlelerin acil gereksinimlerinden çıkarak onları devrimci davaya kazanmayı amaçlayan ekonomik mücadeleyi engelleyecektir. Olağanüstü yetki ve yasalar bu mücadeleyi yasaklar, ordu da alınan kararlara saygı duyulmasını sağlamak üzere hazır ve nazırdır. Dikta sokaklarda göstericilere karşı ateş etmekten hiç çekinmez.

Kitle çalışmasında, siyasal mücadeleye dönüştürmek üzere

bu ekonomik mücadeleye giren örgütler, düşmanın askeri üstünlüğü karşısında güçsüz düşmektedirler.

Diğer görüş, yerini hemen silahlı savaş alanında alan ve ateş gücüne öncelik tanıyan örgütlerin savunduğu görüştür. Git-tikçe güçlenen bu görüş çerçevesinde kitle toplanır, birliğini oluşturur, iktidarı ele geçirmeye doğru yürür.

Kitle hareketleri, silahlı savaşın büyümesini gözönüne almazdır. Çünkü, kendi gücüne veya devrimci grupların ateş gücüne dayanmaksızın varlığını sürdürmez. O halde, açıkladığımız böyle-si bir görüşü izlediğimiz ortadayken, kitle çalışmasından nefret et-mekle suçlanamayız.

Askeri yanı önemsenmeyen ve Kurtuluş mücadelesine ön-derlik edemeyen örgütler ergeç yokolacaklardır.

Bizim gibi, hangi örgüt şiddet ve silahlı savaş yolunu seçer-se belirli sonuçlara ulaşacaktır. Bu gibi örgütler kitlelerin ilgi ve gü-venini toplar, halk ile ilişkidirler.

Örgütümüzün Devrimci Niteliği

Yöntemlerimiz, örgütlenme biçimlerimiz, iktidarı devrimci savaşın şiddeti ile ele geçirilmesini öngören devrimci harekete bağ-lıdır. Bizi sınırlamaya veya baltalamaya çalışanlarla işimiz yoktur. Kötürümleşmiş, hareketsiz ve bürokratik yönetimle, taban arasın-daki basamakları çoğaltan kumandanlık sistemini kaldırdık örgütü-müzden. İlk işimiz, toplantılar düzenlemek değil, eyleme girmektir. Eylem için eksiksiz bir planlama şarttır. Sonuca ulaşabilmesi için her hareket planlanmalıdır. Başarı üzerinde kehanette bulunan hiçbir işe girişmedik. Gösteriş olsun diye de hiçbir harekete katıl-madık.

Askeri ve siyasal durumları birbirinden ayırma eğilimleri, en belirsizcesine dahi olsa, bizim dışımızdadır. Brezilya devrimci sa-vaşında, askeri kadroları yöneten siyasi komiserler yoktur. Örgütün üyeleri, siyasal kadroları oluşturdukları gibi, askeri kadroları da oluştururlar. Bu kadroların oluşturulması için hemen harekete geçi-rilir. Askeri ve siyasal yanları biraraya getiremeyenler, hayatta kala-bilmek için gerekli saydığımız koşullara sahip değildiler. Sonuç, kitle cephesindeki veya lojistik cephe-deki militanlar için farklı de ği-ridir. Örgütün gelişme ritmini izleyebilmek için militanlar, siyasal ve

askeri bilgilerle donanmış olmalıdırlar.

İşte örgütümüzün devrimci niteliği üzerinden her çeşit kuşkuyu kaldıran pratik ilkelerimiz.

Devrimci Hareket ve Birleşik Cephe

Biz Brezilya’da çarpışan tek örgüt değiliz. Başka bir çok örgütler programlarına silahlı savaşı geçirmişlerdir. Ancak, biz silahlı küçük gruplar taktiğini kullanmaya karar verdiğimizde, somut bazı durumlar ortaya çıktı. Diğer bazı ülkelerin tersine, silahlı devrimci savaş Brezilya’da Birleşik Cephe’den çıkmamıştır. Bu cephe hayati bir gereksinimdir. Ancak, ileri sürülen tekliflerin birbirleri ile olan uygunsuzluğu, bir grubun kesin olarak silahlı eyleme girişmeden önce “Birleşik Cephe”nin gerçekleşmesini olanaksız kılıyordu. Acelecilikle ve maceracılıkla suçlansak da, devrimci görevimizi yerine getirdiğimize inanıyoruz. Savaş bir kez başladı mı, devrimci yol açıktır artık. Birleşik Cephe’nin oluşturulması olanaklıdır. Ancak, devrimci ateş grubunun yaratılması, genişletilmesi ve sürekli hareketliliği, elde silah çarpışan güçlerin birleştirilmesini gerçekleştirebilir.

Brezilya Devrimci Eyleminin Sorunları

İçinde bulunduğumuz anda sorun, herbiri liderliği ele geçirmek için mücadele eden devrimci örgütlerin yayılmasıdır. Pratik tek ölçüdür. Kent kesiminde silahlı savaşa başladığımızda ölçü olarak ele aldığımız pratikti. Ve böylece, hareket yeteneği olan örgütlerle bundan yoksun olanlar arasında bir “ayaklanma” süreci başlar. Kumandanlığı ele geçirmek için direnenler vardır hâlâ.. Ama şimdi silahlar eldedir ve daha öncekilerin yaptıkları gibi, programlar ve Brezilya toplumsal gerçeğinden kopmuş doktriner teklifler üzerine yapılan tartışmalarla yönetici işlevini yüklenmeyi başarmak olanaksızdır.

Bununla beraber, bunun karşıtı bir hata ile de karşılaştık. Liderlik için mücadelede bir tez yaygınlaştı. İlk ateşe başlayan diğerlerini peşinden sürükler. Bu tez, halen bazı örgütleri, ya kendi yeteneğini aşan, ya da henüz koşulları tam olarak sağlanmamış eylemlere girişmeye götürmektedir. Bu tip hatalar, felakete götürecek tehlikeler doğurur. Bunları işleyen örgütler, militanlarının ve

kendilerinin hayatlarını yitirme tehlikesi ile karşı karşıyadırlar. Me-sele, ilk önce kimin ateş ettiği meselesi değildir. Unutmamalıyız ki, bizler devrimci kavgaya girdiğimiz de ilk ateş çoktan açılmış da olabilir. Bizler için en önemli sorun, herkesin üstüne düşen görevi yapmasıdır ve her devrimcinin görevi de devrim yapmaktır.

Hiçbir devrimci örgüt, sadece kendisini “lider” olarak isimlendirmekle ya da kendisinde bu kudreti vehmetmekle liderliği üstlenemez. Brezilya devrimi için kaçınılmaz olan liderliği ihdas etmeden önce, devrimci eylemlerin sayısını artırmaya bakmalıyız. Ve bu eylemleri, Brezilya devletinin bürokratik-askeri mekanizmasına kesin darbeyi indirinceye kadar sürdürmeliyiz. Böyle bir hedefe, tek bir organizasyonun eylemiyle ulaşılamaz.

Brezilya devrimci hareketinin bir başka noksanı da, tecrübe eksikliğidir.

Ülkemizde devrimci hareket henüz pek gençtir. 1968’de, şehir gerillasıyla birlikte başlamıştır. Üstelik, tamamen gençlerden kuruludur. Hareketin mensupları arasında evvelce hiçbir devrimci eylemde yer almamış kadınlar vardır, öğrenciler, işçiler, köylüler, aydınlar, sanatçılar ve birçok serbest meslek sahipleri vardır. Ülkemizde devrimci hareketi yürüten bu kişiler 1968’den itibaren, alışık olmadıkları bir mücadele biçiminin karmaşık ve ciddi sorunlarıyla karşı karşıya kaldılar.

Tecrübesizlik, bizleri, kendi örgütümüzde, Ulusal Kurtuluş Hareketi içinde dahi ciddi yanlışlara ve yenilgilere sürükledi.

Yanlışlıklar ve terslikler, aynı zamanda, edindiğimiz tecrübelerin kaynağıdır. Önceden kestirilmeyecek yanlışlıklar, başımıza geldiği zaman, ileride aynı türden yanlışlıklara düşmememizi sağlayacak tecrübeyi kazandırmaktadır.

Ülkemizde devrimci hareket, teknisyen kıtlığından, modern silahları tanıyan ve kullanmasını bilen eğitim görmüş savaşıçların yokluğundan da güçlük çekmektedir. Bir gecede savaşıçı yetiştirilemez. Bu iş zaman ister. Bu yüzden ki, Amerikan emperyalizmine ve askeri diktatörlüğe karşı savaşımızın niteliğinin süratle değişmesi ve mücadelemizin kısa zamanda gelişmesi mümkün olamamaktadır.

Bu, zamana ve detaylı tablolara sığdırmayacak uzun bir savaştır

Devrimci savaşımıza şehir gerillası eylemleriyle başladık, ağır,

fakat istikrarlı bir gelişme ile yerli ve yabancı büyük kapitalistlerin çıkarlarına saldırdık, egemen sınıflar için bir güvensizlik ve huzursuzluk ortamı yarattık. En önemlisi, gorillerin askeri gücünü yıpratarak morallerini beş paralık ettik.

Şehir gerillasından sonra kır gerillası ile latifundistalara karşı silahlı savaşa başlayacağız. İşçilerin ve köylülerin silahlı ittifakı ile öğrencilerle, taşrada hareketli gerillalara Brezilya'nın dört bir yanına yayılacak ve devrimci ulusal kurtuluş ordumuzu, askeri diktatörlüğün konvansiyonel ordusu ile karşı karşıya getireceğiz.

Ulusal Kurtuluş Hareketi'nde yeralan bizler inanıyoruz ki, hedefimiz iktidarı ele geçirilmesi ve halkın devrimci hükümetinin kurulmasıdır.

O zaman Kuzey Amerikalıları Brezilya'dan kovacağız. Onlarla işbirliği yapan yerli özel teşebbüse elkoyacağız. Latifundistaların büyük topraklarına elkoyarak toprak reformunu sonuna kadar gerçekleştirecek, köylüleri özgürlüğe kavuşturacağız. Brezilya'yı, politik ve askeri blokların bir peyki olmaktan kurtaracağız ve sömürgeciliğe karşı savaşan geri kalmış ülkeleri destekleyen kesin politik çizgi izlenmesini sağlayacağız.

CARLOS MARIGHELLA

Mayıs, 1969

ŞEHİR GERİLLASININ ELKİTABI

Bu el kitabını kaleme alırken, öncelikle iki ithafta bulunmak istiyorum. Birincisi, Brezilya'yı pençesinden inleyen askeri diktanın ordusu ve polisi (D.O.P.S.) tarafından katledilen Edson Luis Souto, Marco Antonio Bars de Carvalho, Nelson Jose de Almeida ("Escoteiro") gibi sayısız savaşıya ve şehir gerillalarına... İkincisi, diktanın zindanlarında çürüyen ve Nazi'lerin zulmüne rahmet okutacak şekilde işkencelere uğratılan yiğit kadın ve erkek yoldaşlarımıza... Bizim de tek görevimiz, onlar gibi her şeyi göze alarak, savaşmaktır.

Askeri diktaya muhalif ve ona karşı savaşmaya istekli her kişi, eylemi ne denli mütevazı olursa olsun, mutlaka bir şeyler yapabilir. Bu el kitabını okuyan ve bundan böyle pasif kalınamaya-çağı sonucuna varan herkesi, okuduklarını hemen uygulamaya ve derhal kavganın içine girmeye davet ediyorum. Çünkü durumlar ve koşullar ne olursa olsun, devrimcinin görevi devrim yapmaktır.

Bir başka önemli mesele de, bu el kitabının sadece okun-

masıyla yetinmeyip, içindekileri daha başkalarına da duyurmaktır. Bu duyurma, el kitabının içindekileri teksir etmek ya da broşür halinde bastırmak şeklinde de olabilir. Ancak unutulmamalı ki, el kitabının bastırılmasını, silahlı tedbir olarak yapmak gerekecektir.

Nihayet bu el kitabı benim imzama taşıyorsa, bu içinde yeralan ve sistematize edilen düşüncelerin, Brezilya'da benim de aralarında bulunmak şerefine sahip olduğum bir avuç insanın silahlı mücadelesinin sonuçlarını yansıtmış olmasındandır. Öyle ki, meseleye ciddi olarak eğilen hiç kimsenin, yazılanlardan kuşkuya düşmemesi, gerçekleri yadsımaması ve mücadelenin gerekli koşullarının varolmadığını ileri sürememesi için yapılanların ve söylenenlerin sorumluluğunu üstlenmem gerekmektedir. İmzamanın gizlenmesi, bu durumlarda büyük bir problem yaratmaktadır. Bunun için imzama koyuyorum. Ama önemle belirtmeliyim ki, sıradan nefer gibi çarpışmaya başkoymuş daha birçok vatanperver vardı ve daha da yeteneklidirler.

ŞEHİR GERİLLASININ TANIMI

Brezilya'da düzeni belirleyen yapıların evrimsel buhranı ve bundan doğan siyasal huzursuzluk, ülkeyi devrimci savaşın patlama noktasına getirmiştir. Devrimci savaş, şehir gerillası, psikolojik savaş ya da kır gerillası biçimlerinde kendini gösterir. Şehirlerdeki gerilla savaşı veya psikolojik savaş, şehir gerillasına bağlıdır.

Şehir gerillası, askeri diktaya karşı yasa dışı metodlarla savaş veren kişidir. O, bir siyasal devrimci ve ateşli bir vatansever, ülkesinin kurtuluşu uğrunda savaşçı, halkın ve özgürlüğün dostudur. Şehir gerillasının kavga alanı, Brezilya'nın büyük şehirleridir. Büyük şehirlerde aynı zamanda, genellikle "kanun kaçağı" olarak tanınan zorbalarda faaliyet gösterir. Çoğu kez bu zorbalardan tarafından yönetilen saldırılar şehir gerillasına maledilir.

Ancak şehir gerillası, bu haydutlara temelden karşıdır. Haydutlar eylemden kişisel çıkar amaçları ve sömüren ile sömürülen arasında ayırım yapmaksızın, istisnasız herkese saldırırlar, bu yüzden kurbanları arasında pek çok halktan kimseler bulunmaktadır. Şehir gerillasının ise politik bir amacı vardır ve sadece iktidara, büyük kapitalistlere ve başta Kuzey Amerikalılar olmak üzere bütün yabancı emperyalistlere saldırır.

Haydutlar kadar zararlı bir diğ er unsur da, gene büyük Şehirlerde boy gösteren sağ kanat karşı-devrimcileridir. Bunlar kargaŐalık  ıkanır, bankalara saldırır, bomba atar, adam kaçırır, alçakça cinayetler işler ve Şehir gerillalarına, devrimci din adamlarına, öğrencilere ve özgürlük arayan anti-faşist vatandaŐlara karşı akla hayale gelmedik en iğrenç su ları iŐlerler.

Şehir gerillası, diktanın amansız düşmanıdır.  lkeye egemen olan, dikta kuran yetkililere ve kişilere karşı sistemli zararlar verir. Temel görevi, bir yandan militaristleri, askeri diktayı ve her türlü baskı gücünü sarsmak, gözden düşürmek ve tedirgin etmek, öte yandan, Kuzey Amerikalıların, yabancı yöneticilerin ve Brezilya egemen sınıflarının servet ve mülklere saldırarak, onları tahrip etmektir.

Şehir gerillasının hedefi, kır gerillasına destek olmak, silahlı halk kuvvetleriyle birlikte yepyeni bir devrimci sosyal ve politik yapı kurmaktır. Bu amaçla, Brezilya'nın mevcut ekonomik, politik ve sosyal düzenine zarar vermektan, bunları yıkmaktan korkmaz.

Şehir gerillası en azından belli bir politik anlayıŐa sahip olmak zorundadır. Bu anlayıŐı kazanmak için yayınlanmış ya da teksir edilmiş belli başlı Şu eserleri okumak zorundadır.

Gerilla Savaşı - Che Guevara

Bir Ter ristin Anıları

Brezilya'nın Bazı Sorunları

Gerilla Harekatı ve Taktikleri

Stratejik Sorunlar ve Taktikler  zerine

Yoldaşlar için Bellibaşlı Taktik Prensipleri

Gerilla Harekatları

Örgütsel Sorunlar

O Guerriheiro - Brezilya devrimci gruplarının gazetesi.

ŞEHİR GERİLLASININ KİŞİSEL NİTELİKLERİ

Şehir gerillasının özelliği, cesareti ve kararlı tabiatıdır. İyi bir taktisyen, mükemmelen bir nişancı olmak zorundadır. Silah, cephaneye ve donatım yönünden yeterince g cl  olamama gerçeğini, zekasıyla dengeleyebilmelidir.

Dikta kuvvetlerinin modern silahları, ulaşım araçları vardır ve bunları iktidardan aldıkları g cle, her yere serbestçe girip  ıkabi-

lirler. Şehir gerillasının emrinde bu kaynaklar yoktur ve varlığını gizli kapaklı sürdürmek zorundadır. Bazen mahkumiyet yemiş ya da hakkında tutuklama kararı verilmiş bir kişi de olabilir. Şehir gerillası ve bu durumda sahte hüviyet kullanmak zorundadır.

Bunlara karşılık şehir gerillasının düzenli dikta kuvvetlerine karşı kesin bir avantajı vardır. Bu dikta kuvvetlerinin halkın nefret ettiği düşman adına hareket etmesine karşılık, şehir gerillasının savunduğu haklı davanın halkın kendi davası olmasındandır.

Silah ve cephaneye bakımından düşmandan zayıf olan şehir gerillası, moral açıdan inkar edilemez bir üstünlüğe sahiptir.

Şehir gerillasını ayakta tutan, bu moral üstünlüktür. Bu sayede hücum etmek ve hayatta kalabilmek görevlerini yerine getirebilir.

Şehir gerillası, savaşabilmek için düşmanın silahlarını zaptetmek ya da kullanılmaz hale getirmek zorundadır. Çünkü çeşitli yollarla eline geçen silahlar düzenli bir teçhizat niteliğinde olmayan gerilla, cephaneye yetersizliği ve silahların farklılığı gibi güçlüklerle karşı karşıyadır. Bunların yanısıra gerillanın bir başka soruna da atış ve nişancılık talimleri yapabilecek bir yerden yoksunluktur.

Şehir gerillası, hayal gücünü ve yaratıcılığını zorlayarak bu güçlüklerin üstesinden gelmelidir, bu niteliklere sahip olmadan devrimci görevlerini yürütmesine imkan yoktur.

Şehir gerillası insiyatif sahibi, hareketli, çok yönlü bir teçhizat niteliğinde olmayan gerilla, cephaneye yeter olduğu kadar da esnek ve her şarta uyabilmek yeteneğinde olmalıdır. Özellikle insiyatif, temel niteliklerdir. Çünkü herşeyi önceden tahmin etmek mümkün değildir ve gerilla hiçbir zaman şaşırıp kalmamak ya da emir gelmesini beklememek zorundadır. Ortaya çıkan her sorun karşısında derhal harekete geçmeli, en uygun çözüm yolunu bulmalı ve hiçbir zaman ricat etmemelidir. Hatadan kaçma endişesiyle hiçbir şey yapmama yerine, hareket etmek ve yanlışa düşmek daha iyidir. İnsiyatifsiz şehir gerilla savaşı olamaz.

Şehir gerillasının diğer önemli nitelikleri şunlardır. Sıcağa dayanıklılık, gizlenmeyi bilmek ve ihtiyatlı olmak, kimliğini gizleyebilmek, hiçbir zaman tehlikeden korkmamak, gece, gündüz temkinli olmak, aceleci olmamak, son derece sabırlı olmak, en kötü şartlar altında bile sükunet ve soğukkanlılığını kaybetmemek, geride en küçük bir iz bırakmamak, hiçbir zaman cesaretini yitir-

memek.

Şehir savaşının yenilmez gibi görünen güçlükleri karşısında, yoldaşlar bazen yılgınlığa düşebilir, kavgayı terkedebilir, işi bırakabilir.

Şehir gerillası, ne ticari bir firmada işadamı, ne de bir tiyatro eserindeki karakterlerden biridir. Şehir gerilla savaşı, tıpkı kır gerillası gibi, gerillacılığın kendiliğinden başkoyduğu bir eylemdir. Gerilla olmak için gerekli temel niteliklerden açıkça yoksun bulunan kişinin, güçlülere karşı koyamayacağını ya da bekleyecek sabrı kalmadığının farkına vardığı an, günün birinde taahhüdüne ihanet etmektense hemen kavgadan çekilmesi yeğdir.

ŞEHİR GERİLLASI NASIL YAŞAR VE NASIL DAYANIR

Şehir gerillası halk arasında yaşamasını bilmeli normal şehir hayatına aykırı düşmeye dikkat etmelidir. Başkalarından farklı giyinmemeye dikkat etmelidir. İşçi kesiminde, ya da frapan giyimin tabii karşılanmadığı yerlerde görev alan kadın ve erkek gerillaların çarpıcı ve son moda kıyafetler giymesi çoğunlukla aleyhtedir. Giyim şekillerinin değiştiği kuzey bölgeleriyle güney bölgelerine gidip gelen gerillalar da, gittikleri bölgenin geleneklerine uygun biçimde giyinmeye dikkat etmelidirler. Şehir gerillası, hayatını çalışarak kazanmalıdır. Eğer polis tarafından tanınıyor veya araniyorsa, mahkumiyet yemiş ya da hakkında tutuklama kararı verilmişse, yeraltına inmeli ve bazen de gizlenerek yaşmalıdır. Böyle durumlarda gerilla, çalışmalarını hakkında kimseye bir açıklama yapamaz. Çünkü bu husus daima ve sadece saflarında görev aldığı devrimci örgütün sorumluluğundadır.

Şehir gerillasının çok güçlü gözlemcilik yeteneği olmalı, hemen her konuda, özellikle düşmanın hareketleri hakkında sağlam bilgisi bulunmalı, ve yaşadığı, eylem koyacağı ya da gideceği bölgeyi çok iyi tanımalı ve bu konuda araştırma yapabilmelidir.

Fakat şehir gerillacısının temel ve kesin özelliği silahlı savaş veren kişi olmasıdır. Bu şartlar altında uzun süre teşhis edilmeden geçimini sağlayabilecek bir iş yürütebilmesi çok zayıf bir ihtimaldir. Bu durumda soygun yapma zorunluğu açıklık kazanmaktadır. Şehir gerillasının soygun yapmadan varolması ve yaşaması imkansızdır.

Sertleşmesi gerekli ve kaçınılmaz olan sınıf mücadelesi çerçevesinde, şehir gerillasının silahlı savaşı bunun için iki ana hedefe yönelir.

a) Diktanın zorba kuvvetlerinin yöneticilerinin ve yardımcılarının varlığını ortadan kaldırmak.

b) Diktanın, büyük kapitalistlerin, latifundistaların ve emperyalistlerin kaynaklarını gasbetmek. Küçük soygunlar, şehir gerillalarının çeşitli günlük ihtiyaçlarını karşılamada, büyük soygunlar ise devrimi beslemede kullanılır.

Şehir gerillasının silahlı savaşının şüphesiz başka hedefleri de vardır. Fakat biz burada hepsinden önemli olan ana hedef üzerinde duruyoruz. Her şehir gerillası, varlığını ancak, diktanın zorba kuvvetlerini yoketmeye kararlı olmak ve büyük kapitalistlerin, latifundistaların, emperyalistlerin servetlerine el koymaya kesin olarak azmetmekle sürdürebileceğini bir an olsun aklından çıkarmamalıdır.

Brezilya devriminin temel niteliklerinden biri, başından beri, büyük burjuvaziye, emperyalistleri, latifundistaları ve ithalat, ihracatla uğraşan en güçlü ve zengin tüccarları mülksüzleştirme yolunda gelişmiş olmasıdır.

Ve Brezilya devrimi, başlıca halk düşmanlarının servetine el koyarak, öncelikle banka şebekesine sistemli saldırılar yaparak onları candamarından vurmuştur ki bu, kapitalist sistemin sinir sistemine en etkili darbeyi indirmek demektir.

Brezilya şehir gerillacılarının bugüne değin sistemli bir biçimde yaptığı banka soygunları, Moreira Salles gibi büyük kapitalistleri, banka kapitalinin güvenliğini sağlayan yabancı firmaları, emperyalist kumpanyaları, federal ve merkezi yönetimleri büyük zararlara uğratmıştır.

Bu soygunların ürünleri, şehir gerillasının eğitime ve teknik mükemmelliğe ulaşmasına, kır kesimi için silah ve cephane alımı, imalatı ve taşınmasına, savaşçıların, silah zoruyla hapisten kurtarılanların, poliste işkence görmüş ve yaralanmış olanların günlük ihtiyaçlarına ya da hapisneden kaçınılmış veya askeri dikta tarafından alçakça katledilmiş yoldaşlara ilişkin her türlü sorunun çözülmesine ayrılmıştır.

Onlar ki sömürgeci ve zalimdir, devrimci savaşan onlara – emperyalizme, latifundistalara, diktatörlüğe– pahalıya maledilm-

elidir.

Dikta çetesi, dikta ve özellikle Kuzey Amerikan emperyalizminin ajanları Brezilya halkına karşı işledikleri cürümlerin bedelini hayatlarıyla ödemelidirler.

Brezilya'da şehir gerillalarının yürüttüğü, ölümleri, infilakları, silah, cephane ve patlayıcı madde zaptlarını banka ve hapisanelere yapılan baskınları v.b. içeren şiddet hareketleri devrimcilerin gerçek amaçları hakkında en ufak bir şüpheye yer bırakmayacak kadar önemlidir. Brezilya öğrenci hareketine sızmak için Vietnam'dan gelen CIA casusu Amerikan subayı Charles Chandler'in cezalandırılması, şehir gerillalarıyla yapılan kanlı çarpışmalarda dikta uşaklarının öldürülmesi, bütün bunlar, topyekün bir devrimci savaşın içinde olduğumuzu ve savaşın ancak şiddetle kazanılabileceğinin kanıtlarıdır.

İşte bu yüzden Şehir gerillası silahlı savaş verir, bu yüzden eylemlerini, baskı ajanlarının varlıklarının imhası üzerinde yoğunlaştırır ve 24 saatini halk sömürücülerinin mülksüzleştirilmesine adar.

ŞEHİR GERİLLASININ TEKNİK HAZIRLIĞI

Hiç kimse teknik hazırlık aşamasından geçmeden şehir gerillası olamaz.

Şehir gerillasının teknik hazırlığı, fizik eğitimden, bütün alanlarda bilgilenmeye, eğitimden geçmeye, her konuda yeteneğe, özellikle el ustalığına kadar uzanır.

Şehir gerillası ancak düzenli talim yaparak sağlam bir fizik dayanıklılık kazanabilir. Eğer savaşmak sanatını öğrenmezse, iyi bir savaşçı olamaz. Bu yüzden şehir gerillası, kavganın, saldırının ve savunmanın çeşitli biçimlerini öğrenmeli ve talim etmelidir.

Uzun yürüyüş yapmak, kamp kurmak, ormanda yaşamaya alışmak, dağa tırmanma, kürek çekme, yüzme dalış yapma, kurbağa adam eğitimi, balık tutmak, zıpkıncılık, kuş avlama, her türlü küçük ve büyük sporlar da, fizik hazırlanmada diğer faydalı biçimlerdir.

Araba kullanmasını, uçak pilotluğunu, motorlu ya da yelkenli deniz aracı idare etmeyi, makinelerden, radyodan, telefondan, elektrikten anlamayı öğrenmek, elektronik teknikleri hakkında

az da olsa bilgi edinmek çok önemlidir.

Topografik bilgi sahibi olmak, bulunulan yeri aletlerle ya da başka imkanlardan yararlanarak tayin edebilmek, mesafeleri hesaplayabilmek, harita ve planlar yapabilmek, çizelgeler çıkartabilmek, kronometre tutabilmek, pusuladan ve ölçek aletlerinden anlamak da önemli özelliklerdir.

Kimyadan, renk karışımlarından, mühür kazınmasından anlamak, kaligrafi tekniğine ve yazı kopya etmek gibi hünere sahip olmak, şehir gerillasının teknik hazırlığının gereklerindedir. Bir gerilla, daha sonra cezalandıracağı düşmanın içinde bir süre bulunabilmek için sahte belgeler de taşımalıdır.

Tıbbi yardıma ihtiyaç duyulan yerlerde bir gerilla, doktorluk edebilecek, hiç değilse ilaçtan, hemşirelikten, farmakolojiden, reçeteden, temel cerrahiden ve ilk yardımdan anlayacak kadar tıp bilgisine sahip olmalıdır.

Şehir gerillasının teknik hazırlığından temel soru hiç şüphesiz, makineli tüfek, revolver, otomatik, fal, çeşitli tabancalar, karabina, top, bazuka gibi silahların nasıl kullanılacağını öğrenmektir. Çeşitli cephane ve patlayıcı maddeler hakkında bilgi sahibi olmak da asla ihmal edilmemelidir. Patlayıcı maddeler arasında özellikle dinamit çok iyi öğrenilmelidir. Yangın bombaları, sis bombaları ve diğer bombaların kullanılması da ilk ağızda öğrenmek gerekir.

Silah yapımı ve onarımı, molotof kokteyli, elbombaları, mayınlar, çeşitli tahrip aletleri nasıl imal edilir ve onarılır, köprüler nasıl uçurulur, tren yolları nasıl tahrip edilir ve yolcu trenleri nasıl seferden alıkonulur, bütün bunlar bir gerillanın teknik hazırlık safhasında öğrenmesi zorunlu olan hususlardır.

Şehir gerillası için hazırlığın en üst seviyesi ise, teknik eğitim merkezidir. Buraya ancak ilk denemeleri başarıyla geçmiş olan bir gerilla gidebilir. O da, ateşle imtihanını devrimci eylemde, yani düşmanla çarpışmada vermiş kişidir.

ŞEHİR GERİLLASININ SİLAHLARI

Şehir gerillasının silahları, kolayca taşınabilen, düşmandan her zaman için ele geçirilebilecek olan, satın alınabilen, hatta savaş yerinde imal edilebilen hafif silahlardır. Hafif silahların çabuk hareket ettirilebilme ve kolay taşıma gibi avantajları vardır. Hafif silahlar,

genellikle kısa namlulu silahlardır. Bu kategoriye birçok otomatik silahlar da girer.

Otomatik ve yarıotomatik silahlar, şüphesiz, şehir gerillasının savaş gücünü adamakıllı artırır. Bizim için bu tip silahların dezavantajı, çok miktarda cephane ziyan etmesi ve ancak yakın ve kolay isabet alabilecek hedefler için kullanılabilmesidir. İyi eğitim görmemiş kimselerin otomatik silah kullanılması, çok miktarda cephane kaybına yol açar.

Tecrübeler göstermektedir ki, şehir gerillasının temel silahı, hafif makinalı tüfektir. Bu silah şehir kesiminde etkili ve kolay atış imkanı sağladığı gibi, düşmanda da gerillaya karşı büyük saygı ve çekingenlik uyandırır. gerilla makineli tüfeğin nasıl kullanılacağını çok iyi bilmelidir. Halen Brezilya şehir gerillasının en popüler ve vazgeçilmez silahı budur.

Şehir gerillası için ideal makineli tüfek, 45 kalibrelik İna'dır. Değişik kalibreli başka tiplerde makineli tüfekler kullanılabilir, ancak o zaman cephane problemi ortaya çıkmaktadır. Cephanenin standardize edilebilmesi bakımından şehir gerillasının sınav potansiyelinin tek tip makineli tüfek imalatında göre ayarlanması gözeltmelidir.

Şehir gerillasının her ateş grubunda, iyi bir nişancı tarafından kullanılacak bir makineli tüfek bulunmalıdır. Grubun diğer mensupları bizim standart silahımız olan 38'lik revolverle silahlandırılmalıdır. 32'lik de kullanılabilir ama, diğeri daha isabetli olduğu için tercih edilmelidir.

El bombaları ve sibombaları da, ricatta ya da savunmada çok yararlı olan hafif silahlardır.

Uzun namlulu silahlar fazla hacimli oldukları için, gerek taşınma ve gerekse bakım yönünden şehir gerillasına elverişli değildir. Uzun namlulu silahlar arasında FAL, mavzer, Winches'ter tipi av tüfekleri ve benzerleri sayılabilir.

Av tüfekleri, özellikle gece yapılan kısa menzilli ve destekli atışlarda etkili olabilirler. Nişancılık talimleri için gerilla birliğinin bir hava tüfeği de bulundurulmalıdır. Harekatta bazuka ve havan-topu da kullanılabilir, ancak bu silahları kullanacak kişilerin çok mükemmel yetiştirilmesi ve kullanılma koşullarının çok iyi saptanması gerekir.

Şehir gerillası harekâtını asla ağır silahlar kullanma esası

üzerine planlamamalıdır. Özellikle geri çekilme durumlarında hareketliliği ve hızlığı sağlayacak hafif silahlar zorunludur.

El yapısı silahlar, genellikle, fabrika mamulü silahlar kadar mükemmel olmakta, hatta namlusu kısaltılmış bir av tüfeği çoğu kez diğer silahlardan daha fazla işe yaramaktadır.

Şehir gerillasında silahçılar da büyük önem taşırlar.

Bir silahçı, silahların bakım ve tamirini yapacağı gibi, çoğu kez küçük bir atölye kurarak etkili küçük silahlar imal edebilir ya da silahlarının yapısını değiştirebilir.

Maden işçiliği ve tornacılık şehir gerillasının el yapısı silahlar imalini sağlayabilecek sınıf faaliyetinin temelini teşkil eder.

Patlayıcı madde yapımı ve sabotaj tekniği için de kurslar düzenlenmelidir. İlkel maddeler sağlanarak bu kurslarda deneyler yapmak suretiyle gerilladan mükemmel şekilde yetiştirilmelidir.

Boru ve kutular kullanarak molotof kokteylleri, patlayıcı madde fırlatmaya yarayan mancınık ve havantopları, el bombaları, sis bombaları, mayınlar, dinamit ve potasyum klorid gibi patlayıcı maddeler, plastik bombalar, kapsüller ve her çeşit cephane imal etmek, şehir gerillasının mutlaka yerine getirmesi gereken görevleridir.

Gerekli maddeler ve mühimmat, satınalmak suretiyle olduğu kadar, planlı eylemlerde soygun yapılmak suretiyle de elde edilebilir.

Şehir gerillası, patlayıcı maddeleri taşıırken de, hedefe fırlatırken de, herhangi bir kazaya meydan vermemek için çok dikkatli olmalıdır.

Şehir gerillasının silahları ve onları kullanma kabiliyeti ateş gücünü tayin eder. Modern silahların kullanılması ve silahlarda yapılacak yenilikler, şehir gerillasının daha değişik ve başarılı taktikler uygulayabilmesini de sağlar. Brezilya'da şehir gerillası tarafından getirilen bir yenilik, bankalara yapılan baskılarda makineli tüfek kullanılması olmuştur.

Eğer tek tip makineli tüfek kullanılması mümkün hale getirilebilirse, o zaman şehir gerillasının taktiklerinde önemli değişiklikler yapılabilir. Ateş grupları, tek tip silah ve ona bağlı olarak tek tip cephane kullandıkları taktirde, gerek bakım kolaylığı, gerekse etki bakımından daha üstün bir seviyeye ulaşacaklardır. Şehir gerillası etki seviyesini, ancak ateş potansiyelini artırmak suretiyle yüksel-

tebilir.

ŞEHİR GERİLLASININ VAROLUŞ NEDENİ: ATIŞ

Şehir gerillasının varlık nedeni, eylemlerini ve ayakta kalabilmesinin temel şartı atış gücüdür. Şehir gerillası, atış yapmasını çok iyi bilmelidir. Çünkü kendisinden en başta istenen budur.

Konsansiyonel muharebelerde, uzak mesafelerden uzun menzilli silahlar kullanılır. Fakat gerilla savaşında, özellikle şehir gerillasında çarpışma yakın mesafede, hatta burun buruna olur. Hayatını kaybetmemesi için, şehir gerillası ilk defa ateş edebilecek ve atışta da tam isabet kaydedebilecek yetenekte olmak zorundadır. Fazla cephanesi bulunmadığı için mermilerini asla israf etmemeli, çok tutumlu davranmalıdır. Mermi değiştirmede azami sürat gereklidir. Şehir gerillasının kaybedecek zaman yoktur ve derhal ateş etmek zorundadır.

Üzerinde özellikle durmak istediğimiz ve asla gözden ırak tutulmaması gereken bir temel kural, şehir gerillasının sürekli ateş etmemek ve cephanesini bitirmemek zorunda olmasıdır. Eğer düşman ateşe mukabele etmiyorsa, bu gerillanın cephanesinin bitmesini beklemesinden dolayıdır. Böylece bir durumda cephane değiştirecek kadar dahi zaman olmadığından şehir gerillası mermi yağmuruna tutularak öldürülebilir, hiç değilse esir alınabilir.

Silah kullanmasını gereksiz kılan sürprizli durumlarda bile şehir gerillası, silahını nasıl kullanabileceğini hesaplamadan asla çatışmaya girmemelidir. Düşmanla karşı karşıya kaldığı zaman da, sık sık pozisyon değiştirmelidir. Zira sürekli aynı pozisyonda kalmak düşmana sabit bir hedef teşkil eder, gerillanın vurulması ihtimali artar.

Şehir gerillasının hayatı, atıcılığına silah kullanma kabiliyetine ve vurulmaktan kaçınabilmesine bağlıdır. Atıcılık derken, tabii ki, mükemmel bir nişancı olmayı kastediyoruz. Atıcılık, bir şehir gerillası tarafından bir refleks, insiyaki bir hareket halini alıncaya kadar çok iyi talim edilmelidir.

Atıcılığı ve hedefe isabet ettirebilmeyi çok iyi öğrenmek için, şehir gerillası, kendi kendisini sistematik şekilde eğitmeli, her türlü yardımcı metotlardan yararlanmalı, hatta bu işi parklarda ve evde bir eğlence, bir zevk konusu haline getirmelidir.

Atıcılık ve nişancılık şehir gerillasının havası ve suyudur. Atıcılık sanatındaki mükemmeliyeti, şehir gerillasının tek başına eylem yürütebilecek, suikastlar yapabilecek usta bir savaşçı durumuna getirebilir. Suikastçı yakın ve uzak mesafelerden nasıl atış yapılabileceğini iyi öğrenmeli ve her iki atış şeklini de başarıyla uygulayabilecek surette silahlanmalıdır.

ATEŞ GRUPLARI

Görevlerini yerine getirebilmek için, şehir gerillaları küçük gruplar halinde örgütlenmelidir. “Ateş Grubu” denen bir grup dört ya da beş kişiden fazla olmamalıdır.

Diğer gruplardan ayrılmış olup bir ya da iki kişi tarafından yönetilen iki ateş grubu, birlikte, “ateş tim” meydana getirir.

Ateş grubundaki yoldaşlar arasında mutlak bir güven bulunması lazımdır. En iyi atış yapabilen ve makineli tüfeği en iyi kullanan, kişi hareketin yöneticisi olur. Ateş grubu, şehir gerillası eylemlerini planlar, yürütür, silahları ele geçirip muhafaza eder, kendi taktikleri üzerinde çalışmalar yapar, işlediği hataları düzeltir.

Eğer stratejik komutanlık tarafından planlanmış görevler varsa, bunlar öncelik kazanır. Fakat, ateş grubu daima kendi inisiyatifle hareket eder. Ateş grubunun tam bir inisiyatifle hareket etmelerini sağlamak için, örgütte her türlü katılıktan kaçınmak gerekir. Geleneksel solun eski tip hiyerarşisi, bizim örgütümüzde asla olmamalıdır. Bu demektir ki, stratejik komutanlığın verdiği öncelik taşıyan görevler dışında, her bir ateş grubu, banka soymak, diktatörlüğün bir ajanını, gerici bir kimseyi veya bir Amerikan casusunu kaçırmak gerekirse cezalandırmak, propaganda ya da sınırsız savaş yürütmek gibi işleri, genel komutanlığa danışmak gereğini duymadan kendi başına yapabilmelidir.

Hiçbir ateş grubu, yukarıdan emir gelmesini bekleyerek boş durmamalıdır. Onun görevi eylem yapmaktır. Herhangi bir şehir gerillası bir ateş grubu kurmak ve eyleme geçmek istiyorsa, bunu yapabilir ve örgütün bir parçası haline gelebilir.

Bu eylem yöntemi, kimin hangi eylemleri kotasacağını bilmek zorunluluğunu ortadan kaldırmakta, grupları inisiyatif sahibi kılmaktadır. Önemli olan nokta. Bu grup eylemlerini mümkün olduğu kadar artırmak ve diktayı yıpratarak savunma durumuna geç-

meyi zorlamaktır.

Ateş grubu, organize eylemin aracıdır. Grubun içinde gerilla hareketleri ve taktikleri planlanır, yürürlüğe sokulur ve başarıya ulaştırılır. Genel komutanlık bu grupları daima göz altında bulundurur, stratejik görevler verebileceği gibi, ülkenin herhangi bir yerinde bir eylemle de görevlendirebilir. Genel komutanlık, karşılaştıkları güçlükleri gidermede ve ihtiyaçlarını temin etmede ateş gruplarına yardımcı olur.

Örgüt, ateş grupları arasında koordinasyonu sağlayan yırtılmaz bir ağıdır. Koordinasyonu sağlayan genel komutan da saldırılarda doğrudan doğruya yer alır. Çünkü örgütün varoluş nedeni, sadece ve sadece devrimci eylemdir, başka bir şey değildir.

ŞEHİR GERİLLASININ LOJİSTİĞİ

Konvansiyonel bir lojistik. Y.Y.D.C. formülüyle ifade edilir.

Y- Yiyecek

Y- Yakıt

D- Donatım

C- Cephane

Konvansiyonel lojistik, bir ordunun, ya da düzenli bir silahlı gücün ikmal sorunlarıyla meşgul olur, belirli üsler ve ikmal hatlarıyla ulaşımı sağlar. Şehir gerillası, ise aksine, ordu değil, küçük silahlı gruplardır ve darmadağınmıştır. Ne taşıtları, ne de sabit üstleri vardır. İkmal hatları güvenilmez ve yetersizdir, herhangi bir evde kurulmuş küçük bir silah atölyesinden başka üssü yoktur.

Konvansiyonel lojistiğin amacı, şehir ve kır gerillasını ezmekle görevli kuvvetin her türlü savaş ihtiyaçlarını karşılamak iken, şehir gerillasının lojistiği, konvansiyonel bir savaş için hiçbir şeyi bulunmayan, buna karşılık ülkeden Amerikan egemenliğini ve diktatörlüğü yarmaya yönelmiş hareket ve taktikleri desteklemek durumundadır.

Şehir gerillası sıfırdan başladığı için başlangıçta hiçbir şeyi yoktur ve lojistiği de M.P.C.S.P. formülü ile belirlenir.

M- Motorize olmak

P- Para

C- Cephane

S- Silah

P- Patlayıcılar

Devrimci lojistik, motorize olmayı başlıca öğelerinden biri olarak alır. Hiç şüphesiz, motorize olmak şoförlük demektir. Bu bakımdan şehir gerillasında şoförlük, makineli tüfek kullanmak kadar önemlidir. Yoksa motor çalışmaz ve otomobil de, atıcısı olmayan bir makineli tüfek gibi, ölür hale gelir. Usta bir şoför de bir günde yaratılmaz, bunun için gerillaların şoför eğitimi bir an önce başlatılmalıdır. Her şehir gerillası mükemmel bir şoför olmalıdır. şehir gerillası, ihtiyacı olan taşıtları, parası yoksa gasbetsmelidir.

Para, silah, cephane ve patlayıcı maddeleri gibi, otomobil de soygunla elde edilebilir. Şehir gerillası bankaları ve cephanelikleri soymalı, nerede bulursa bulsun, patlayıcı madde ve cephanelere derhal el koymalıdır. Bu operasyonlardan hiçbirini sadece tek amaçla yapılmamalıdır. Örneğin para soygunu yapılıyorsa, banka muhafızlarının silahlarını almak da ihmal edilmemelidir.

Soygun, bizim lojistik organizasyonumuzda ilk adımdır. Silahlı ve daimi hareketli yapıyı ancak bu yoldan kazanabiliriz. İkinci adım tuzak kurarak düşmanı şaşkınlığa uğratıp silah, cephane, araç ve diğer kaynaklarına el koymak suretiyle lojistik imkanların artmasını sağlamaktır.

Silah, cephane ve patlayıcı maddeleri ele geçirdikten sonra şehir gerillasının en ciddi lojistik problemlerinden biri daha meydana çıkmaktadır. Ele geçirilen malzemeler nasıl sinayacak, nerelerde muhafaza edilecektir?

Düşman her yanı göz altında tutsa, hatta yolları kesse de, bu iş mutlaka başlanmalıdır.

Şehir gerillasının bölgeyi ve eylem alanını çok iyi tanınması, bu görev için hazırlanmış usta yol göstericilerinin bulunması, ele geçen araçları ustalıklarla kullanabilmesi, devrimcilerin karşılaştıkları çetin işin başlanması için temel unsurlardır.

ŞEHİR GERİLLASI TEKNİĞİ

Genel anlamında teknik, insanların herhangi bir eylemi sonuca götürebilmek için kullandıkları metotların bütünüdür. Şehir gerillasının faaliyeti, gerilla savaşlarıyla birlikte psikolojik savaşı da içerir.

Şehir gerillası tekniğinin beş temel öğesi vardır.

1. Durumun özeli karakteristikleriyle ilgili olanlar.
2. Şehir gerillasına özgü avantajlar.
3. Şehir gerillasının yürüttüğü eylemlerdeki hedeflerle ilgili olanlar.
4. Şehir gerillası için eylem tipleri ve karakteristik eylem usulleriyle ilgili olanlar.
5. Şehir gerillasının özgül aksiyon yürütme metoduyla ilgili olanlar.

ŞEHİR GERİLLASI TEKNİĞİNİN KARAKTERİSTİKLERİ

Şehir gerillası tekniği, aşağıdaki karakteristiklere sahiptir.

a) Saldırgan bir tekniktir. Savunma eyleminin bizim için ölüm olduğunu bilmeliyiz. Gerek ateş gücü, gerekse diğer kaynaklar bakımından düşmandan daha zayıf olduğumuz sürece, goriller tarafından bize yöneltilecek bir saldırıya karşı kendimizi asla savunamayız. Bu yüzdendir ki, şehir gerillası tekniği hiçbir zaman sürekli olmamalı, bir belli yerde çakılıp kalınmamalıdır.

b) Kuvvetlerimizi koruyabilmek için kullanılan saldırı ve ricat tekniğidir.

c) Şehir gerilla savaşının geliştirilmesini amaçlayan bir tekniktir. İşlevi, düşman kuvvetlerini yıpratmak, demoralize etmek ve safdışı bırakmaktır. Böylece kır gerillasının meydana çıkmasına ve yaşamasına imkan hazırlar, kır gerillasının devrimci savaşta kesin rol oynamasını sağlar.

ŞEHİR GERİLLASINA ÖZGÜ AVANTAJLAR

Şehir gerillasının dinamiği, diktatörlüğün güçleriyle en şiddetli çarpışmaları yapmasında yatmaktadır. Bu çatışmalarda gorillerin üstünlüğü vardır. Şehir gerillasının gücü daha zayıftır. Ne var ki, şehir gerillası, zayıflığına rağmen, daima saldırgan durumdadır.

Diktanın zorba kuvvetleri, saldırıya cevap vermek ve şehir gerillası çıkışta kendisine özgü avantajları olması nedeniyle, bu avantajlardan yararlanarak karşı saldırıda hiçbir zaman yenik düşmez.

Çıkıştaki bu avantajlar.

- 1) Düşmanı daima sürprizlerle karşı karşıya bırakıp şaşkına

döndürmek.

- 2) Üzerinde savaştığı alanı düşmandan daha iyi bilmek.
- 3) Baskı güçlerine göre daha büyük bir hareketliliğe ve sür-ate sahip olmak
- 4) Düşmaninkine göre daha mükemmel istihbarat sağla-mak.
- 5) Şehir gerillasının durumu devamlı kontrol edebilmesi, yönlendirebilmesi, bütün mensuplarına cesaret veren bir kararlığa sahip olması, buna karşılık düşmanın daimi bir tereddüt ve şaşkınlık içinde bulunması.

SÜPRİZ

Düşmana göre daha zayıf ve silahları yetersiz olan şehir gerillası, sürprizlerde yararlanır. Düşmanın şehir gerillası tarafından yaratılan sürprizleri önlemesi mümkün olmadığından, şaşkınlık için-de bocalaması ve daima yenik düşmesi mukadderdir. Brezilya'da şehir savaşı patlak verdiği zaman, tecrübeler göstermiştir ki, şehir gerillası hareketinin başarısının temeli, sürprizdir.

Sürpriz teknikleri de dört ana öğeden ibarettir.

1) Biz saldıracağımız düşmanın durumunu, gerek istihbarat-la, gerekse gözlemlerle çok iyi biliriz. Düşmanın ise saldırıya uğraya-cağını önceden haber alması ve saldırı yapanların kimler olacağını bilmesi imkansızdır.

2) Bir saldıracağımız düşmanın gücünü biliriz, fakat düşma-nın bizim gücümüzü bilmesi mümkün değildir.

3) Sürpriz saldırısında biz kuvvetlerimizi hesaplı şekilde kul-lanabiliriz. Düşman ise aynı şeyi yapamaz, olayların seyrine kapılır.

4) Biz saldırımızın yerini, saatini, ne kadar süreceğini ve neyi amaçladığını kesinlikle biliriz. Düşman ise ne yapacağını asla önceden bilemez.

ALANININ TANINMASI

Şehir gerillasının en iyi müttefiki eylem alanıdır, çünkü orayı avucunun içi gibi bilir. Şehir gerillası eğer alanın kendisinden yana olmasını istiyorsa, onun engebelerini, yüksek ve alçak yerlerini, dönemeçleri gizli geçitlerini, metruk yerlerini, ağaçlıklarını çok iyi

bilmeli, silahlı hareketlerde, kaçma, ricat, gizlenme durumlarında alandan azami faydalanmayı sağlamalıdır.

Çıkma sokaklar, dar geçitler, boğazlar, tamir halindeki yollar, polis kontrol noktaları, askeri bölgeler, trafiğe kapatılmış caddeler, tünel giriş ve çıkışları düşmanın kapatabileceği yerler, köprüler, polisler tarafından kontrol edilen köşeler, trafik lambaları, işaretler... Bütün bunlar herhangi bir hata yapmamak için adamakıllı etüd edilmeli ve bilinmelidir.

Bizim başlıca problemimiz gerillanın geçtiği yerleri çok iyi tanınması, nerede ve nasıl gizlenebileceğini bilmesi, düşmanı hiç tanımadığı bir alanda şaşkına döndürebilmesidir.

Bulvarlar, caddeleri, geçitleri, giriş ve çıkışları, şehir meydanlarının bütün köşelerini, patikaları, yeraltı pasajlarını, kanalları, parkları, yapım halindeki binaları iyi tanıyorsa, şehir gerillası diktanın kuvvetlerini perişan edebilir, hatta onları kurduğu tuzağa bile düşürebilir. gerilla alanı iyi tanıyorsa, orayı koşarak, bisikletle, otomobile, jeep ya da kamyonla aşabilir ve asla kapana kısılmaz. Az mevcutlu küçük gruplar halindeyseler, eylemden sonra, daha önce tespit edilmiş bir yere kolaylıkla toplanabilirler.

Şehir gerillasının çok iyi tanıdığı bir alanda, hiç görmedikleri bir kimseyi yakalamak, yakalamayacakları bir kimseye baskı yapmak, asla ele geçiremeyecekleri bir kimseye yaklaşmak goriller için imkansızdır.

Tecrübelerimiz gösteriyor ki, ideal şehir gerillası, caddeleriyle, kenar mahalleriyle, trafik problemleriyle çok iyi tanıdığı kendi şehrinde eylem yapan gerilladır. Dışarıdan gelen bir gerilla hiçbir yerini tanımadığı şehirde eğer ciddi eylemlere girişmeye kalkışırsa, çok geçmeden yakayı ele verir. Ciddi yanlışlıklardan kaçınmak için bir gerillanın eylem yapacağı şehri önceden çok iyi tanınması zorunludur.

HAREKETLİLİK VE SÜRAT

Gorillerin eline düşmeyecek biçimde bir hareketlilik ve sürat ulaşabilmek için şehir gerillası.

- a) Motorize olmalıdır.
- b) Alanı iyi tanınmalıdır.
- c) Düşmanın haberleşme ve ulaşım araçlarını sabote

etmeli,hiç değilse işlemesini engellemelidir.

d) Hafif silahlı olmalıdır.

Birkaç dakika sũrecek olan eylemleri kotardıktan sonraki kaçış sırasında Şehir gerillası motorlu araçlarla mũmkũn olduğunca sũratli hareket etmelidir.

Şehir gerillası yolları en kũũk ayrıntısına kadar bilmeli, ȳrneęin, çıkmaz sokaklara sapmak, trafiğin kesilmesine sebep olan tren geçiş saatlerine rastlamamak, trafik keşmekeşine dalmamak, trafik işaretleri yũzũnden kapana kısılıp kalmamak için çok dikkatli olmalıdır. Dũřman, Şehir gerillasının hangi yollardan kaçacağını kesinlikle bilememelidir. Araziyi çok iyi tanyan Şehir gerillası hızla kaçarken polis in onu takip edip yakalaması imkansızdır.

Şehir gerillası, eylemlerini dikta kuvvetlerinin lojistik merkezlerinden uzakta yapmaya da bilhassa dikkat etmelidir.

Şehir gerillası, dũřmanın haberleşme sistemini de aksatmak zorundadır. ilk hedef ise, en ȳnemli haberleşme aracı olan telefondur.

Baskı gũleri, çok modern ulaşım araçlarına sahiptir. Bu yũzden bũyũk Şehirlerin en sıkışık merkezlerinden geçerken bũyũk ȳlũde zaman kaybeder. Bu durum, Őũphesiz, dũřman için bũyũk dezavantajdır. Ne var ki, Şehir gerillası, aşağıdaki yolları izleyerek, kendisi lehine olan bu ulaşım avantajını daha da artırmalıdır.

1) Dũřman arabasıyla başka bir arabayı çarpıştırarak trafiği adamakılı çıkmaza sokmak. Ancak bu durumda, mutlaka sahte plakalı arabalar kullanılmalı, asla ipucu verilmemelidir.

2) Devrilmiş ağaç kũtũkleri, kayalar, çukurlar, sahte trafik işaretleriyle yolları trafiğe kapatmak.

3) Dũřman arabalarının geçeceği yollara mayınlar yerleştirmek, benzin ya da molotof kokteylileriyle dũřman arabalarını yakmak.

4) Makineli tũfek ya da başka silahlarla dũřman araçlarının motorlarını ya da lastiklerine ateş ederek hareketlerini imkansız hale getirmek.

Faşist diktanın uşakları, her zamanki kendini beğenmişlikleriyle tepeden tırnağa kadar silahlanmış olarak karşımıza çıkarlar. Şehir gerillası, ağır silahlı dũřman kuvvetlerine, kolayca taşınabilen hafif silahlarla karşılık vermek zorundadır. Ayrıca, dũřmanın ateşine, hedef olmadan kaçmasını da bilmelidir. Şehir gerillasının gȳrevi

saldırmak ve ricat etmektir.

Eğer ağır silahlarla ve bu silahların gerektirdiği fazla miktarda cephane ile donanarak çatışmaya girmeye kalkışırsak, en büyük özelliğimizi, hareketliliğimizi kaybedeceğimiz gibi, ağır bir yenilgiyi de kaçınılmaz hale getirmiş oluruz.

Eğer düşman bize süvarileriyle saldırıyorsa, altımızda motorlu araç bulunduğu sürece endişe edecek bir şey yoktur, çünkü atın motorlu araca yetişmesi mümkün de değildir. Ayrıca, motorlu araçta bulunduğumuz sırada, ata binmiş düşman mükemmel bir hedef teşkil eder, makineli tüfek, rovelver, molotof kokteyli ya da elbombasıyla derhal elimine edilebilir.

Buna karşılık düşman helikopteri şehir gerillası için en büyük dezavantajdır. Zira at otomobile göre ne kadar yavaşsa, helikopter de otomobile göre o kadar hızlıdır. Saatte 200 kilometre hızla seyredebilen helikopterdeki polisler, topluluklara ve araçlara tepeden inme ateş açabileceği gibi, gerillaları yakalamak üzere her hangi bir yere de kolaylıkla inebilir. Ne var ki, alçaktan uçtuğu sırada, helikopterler de, gerillaların ateşlerine mükemmel bir hedef teşkil ederler.

ENFORMASYON

Baskı kuvvetlerinin şehir gerillalarını tespit ve imha edebilmesi ihtimali, diktatörlüğe karşı düşmanlığın artması ve bu düşmanlığı halk arasında yaygınlaşmasıyla ters orantılı olarak azalır.

Bu düşmanlığı, muhalefetin artması, baskı kuvvetlerinin kararlarını, zamanında öğrenmek, buna karşılık şehir gerillasının eylemlerini daha gizli yürütebilmek bakımından çok önemlidir. Düşman, kasten yanlış bilgi verilmek suretiyle büyük kayıplara uğratılabilir.

Şehir gerillasının enformasyon kaynakları, potansiyel olarak düşmanıninkine göre çok daha mükemmeldir. Goriller daima halkın gözlemi altındadır. Oysa halk içinden şehir gerillasına kimlerin enformasyon sağladığını öğrenmek düşman için çoğu zaman mümkün değildir. Giriştikleri zulüm ve yaptıkları adaletsizlikler nedeniyle halkta büyük nefret uyandıran ajanların faaliyeti hakkında halktan bilgi sağlamak son derece kolaydır.

Halk desteğinin küçük bir bölümünü teşkil eden enformasyon şehir gerillasının elinde olağanüstü bir kuvvettir. Mükemmel organize edilmiş bir istihbarat servisi yaratmamız zorunludur. Düşmanın hareket planları, nerede bulunduğu nereye ve nasıl hareket ettiği, bankaların kasa mevcudu, haberleşme araçları ve düşmanın gizli hareketi mutlaka şehir gerillası tarafından öğrenilmelidir.

Şehir gerillasına doğru istihbarat gelmesi diktatörlük üzerinde önemli bir üstünlük sağlar. Unutmamalıyız ki, düşman da, bizim ne şekilde hareket edeceğimizi öğrenmek ve bu bilgiler sayesinde icabımıza bakma için çırpınmaktadır. Bu yüzden daima ihanete uğramamız söz konusudur, düşman aramızdan bize ihanet edebilecek ödeklere bulabilir, ya da örgütümüzün içine ajanlarını sokabilir. Düşmanın bu taktiğine karşı şehir gerillasının tekniği hainleri, ajanları, provokatörleri kamuoyuna ismiyle cismiyle açıklamaktır.

Zulüm, yolsuzluk ve kokuşmuşluk içinde bulunan diktatörlüğe karşı nefret gün geçtikçe artarken kitleler arasında şehir gerillasının kavgasına karşı sempati güçlendiği için, ajanlar, hainler ve diktanın uşakları derhal “halk düşmanı” durumuna düşmekte, şehir gerillasının isimlerini açıkladığı bu “halk düşmanları”na hak ettikleri cezayı doğrudan doğruya halk vermektedir.

Şehir gerillası, dikta hesabına ajanlık yaptığı sabit olan kimseyi fiziki olarak da tasfiye etmekten asla çekinmemelidir. Halk tarafından da tasvip edilen bu doğru yöntem, içimize sızma ya da dikta hesabına casusluk yapma ihtimalini büyük ölçüde azaltacaktır.

Ajanlara ve ispiyonculara karşı mücadelede tam bir başarı sağlamak için, ise, mutlaka bir karşı, haberalma ya da karşı casusluk şebekesi kurulmalıdır. Kaldı ki, enformasyon faaliyeti, sadece düşmanın hareketlerini öğrenmek ya da içimize ajanlar sızmasını önlemekten ibaret değildir, çok daha geniştir. En küçük ayrıntılara kadar bilgi sağlayacak bir haberalma faaliyeti şehir gerillası için son derece gereklidir. Esasen zamanla şehir gerillasına istihbarat sağlamak, halkın günlük yaşantısının bir parçası haline gelecektir.

Halkın içinde yaşayan ve halkın bağrında eylemde bulunan şehir gerillası, tüm konuşmalara ve insan ilişkilerine dikkat etmeli, kendisini gizlemesini öğrenmelidir.

Halkın çalıştığı, yaşadığı yerlerde, özellikle para, iş gibi ko-

nularda, halkın politik düşünceleri hakkında, binaların, diktanın emrindeki dairelerin, büroların, hareket merkezlerinin dış ve iç yapısı hakkında sürekli bilgi toplamak mümkündür.

Eylem alanında yapılacak gözlem, soruşturma ve keşifler, en mükemmel istihbarat kaynaklarıdır. şehir gerillası, devrimci temkinliği olmadan hiçbir yere gözü kapalı dalmamalıdır. Her an başına bir şey gelebilecekmiş gibi dikkatli olmalıdır. Gözlerini ve kulaklarını açmalı, gerekli her şeyi hafızasına kaydetmelidir.

Gazeteleri özel bir dikkatle okumalı, haberleri, istatistikleri, yararlı gördüğü bilgileri not etmelidir. Elde ettiği bilgileri diğer gerillalara da duyurmalı, onlardan da bilgi almalıdır. İstihbarat konusundaki başarı, şehir gerillasına mutlak bir üstünlük sağlayacaktır.

KARARLILIK

Şehir gerillası için sürpriz, sürat, alan bilgisi ve enformasyon da yeterli değildir. şehir gerillası, her duruma hakim olabilmek ve bütün avantajlarını kullanarak en doğru kararları verebilmek durumunda olmalıdır. Herhangi bir hareket, ne kadar mükemmel planlanmış olursa olsun, eğer uygulayacak olan gerilla kararsız, çekingen ve mütereddit ise, başarıya ulaşamaz.

Bir hareket çok başarılı başlamış olsa bile, eğer icra sırasında gerilla duruma hakim olamıyor ve kesin kararlar verme yeteneği gösteremiyorsa, sonuç hezimet olur. Duruma hakim olma ve kesin karar verme yeteneği yoksa, o zaman şaşkınlık ve terör eğilimi belirir, ki bu gibi kararsız tutumlar düşmanın işine yarar.

İster basit ister karışık olsun, ister kolay ister zor olsun, herhangi bir eylemin başarısı, tamamen inançlı kişilerin varlığına bağlıdır. Hemen belirtelim ki, hiçbir eylem, hiçbir hareket o kadar basit ve kolay değildir. Zira her bir eylemin başarıya ulaşması, her şeyden önce insan unsuruna bağlıdır. Eylemde önderlik edebilecek ve yerinde kararlar verebilecek adamın seçilmesi birinci problemdir. Bu bakımdan eyleme katılacak gerilla adaylarının, hazırlık aşamasında sıkı kontrol ve denetimden geçirilmesi lazımdır. Buluşmalara geç gelenler, kişileri birbirine karıştıranlar, unutkan olanlar, bir işin en basit kısmını dahi yapamayanlar, kararsızlığı sabit olanlar, ileride topyekün başarısızlığa uğramamak için, derhal şehir gerillasından uzaklaştırılmalıdır.

Kararlı olmak, herhangi bir planı, inançla, cesaretle, sağlamlıkla uygulamaya sokabilmektedir. Zamanında feda edilmeyen kararsız bir kişi, bir gün bütün bir grubun yokolmasına sebep olabilir.

ŞEHİR GERİLLASI EYLEMLERİNİN HEDEFLERİ

Brezilya'da şehir gerillasının "saldır" esasına dayanan eylemlerinin amaçları şunlardır.

a) Brezilya diktasının ve Kuzey Amerikan egemenliğinin dayandığı Rio-Sao Paulo-Belo Horizonte üçgenini, ülkede bütün kudreti elinde tutan büyük sanayi maliye-ekonomi-politika-kültür-ordu-subay kompleksinin dayandığı bu üçgeni sarsmak.

b) Diktatörlüğünün mahalli emniyet ve muhafaza sistemini zaafa uğratmak, devamlı saldırılarımız kaçışında diktanın güçlerini daima savunma durumunda bırakmak böylece düşmanı hareket-siz bir durumda kalmaya mahkum etmek, nereden, nasıl ve ne zaman geleceğini bilmediği saldırılarla düşmanın stratejik sinir merkezlerini tahrip etmek.

c) Diktanın kuvvetlerini dağıtmak için, kendi başına hareket edebilen ayrı ayrı gruplarla birçok noktadan saldırıya geçmek. düzenli bir kuvvetle karşı çıkılıp diktaya baskı mekanizmasını ve kuvvetlerini belli noktada yoğunlaştırma fırsatı verebileceğine, bütün ülke çapında mücadeleye girmesi zorunlu kılınmalıdır.

d) Rejimden hoşnut olmayan herkese, bizim gibi hareket etmeleri için, savaşıklık, kararlılık, sağlamlık, inanmışlık ve dayanıklılık örnekleri vermek zorundayız. Böyle hareket edildiğinde diktatörlük, bankaları, sanayii silah depolarını, kışlaları, hapishaneleri, resmi binaları, radyo ve televizyon istasyonlarını, Kuzey Amerika şirketini, gaz depolarını, petrol rafinerilerini, elçilikleri gıda ambarlarını, limanları, hava alanlarını, hastaneleri, gemileri, uçakları, gorilleri ve rejimin diğer kişilerinin evlerini zulüm merkezlerini ve karakollarını v.b. korumak zorunda kalacaktır.

e) İzlenmesi mümkün olmayan bitmez tükenmez eylemlere girişerek karışıklıkları sistemli şekilde artırmak, böylelikle diktayı, kırlarda baskı kuramayacak ve birliklerinin büyük kısmını şehirlerde tutmak zorunda kalacak bir duruma düşürmek.

f) Diktanın güçlerini alışık oldukları yaşamın konfor ve rahatlığını terke mecbur etmek, kendilerini sürekli alarında ve sınırları

gergin bir halde tutmak, ya da hiç bir sonuca götürmeyen yanlış izler üzerine çekmek.

g) Açık muharebeden ve kesin sonuçlu çatışmalardan kaçınmak, çok seri yapılan ve çok kısa süren yıldırım hücumlarıyla yetinmek.

h) Kır gerillasının eyleme girişmesine ve daha sonra da ulusal kuruluşun devrimci ordusunun kurulmasına ortam hazırlayabilmesi için şehir gerillasına çok geniş bir hareket ve eylem serbestliği sağlamak.

ŞEHİR GERİLLASININ EYLEM BİÇİMLERİ

Yukarıdaki amaçlara ulaşabilmek için şehir gerillası, mümkün olduğu kadar değişik eylem biçimlerine başvurmak zorundadır. Bu eylemlerden bazıları basit, bazıları daha karmaşıktır. Yeni bir gerilla basitten karmaşığa giden bir sırayı izlemelidir. Bir işi yüklenmeden önce o işi yerine getirmek üzere kullanacağı kişileri ve yöntemleri düşünmelidir. Teknik hazırlıkları olmayan kişilerle işbirliğine gidilmemelidir. Bu hususlar göz önüne alındıktan sonra bu eylem biçimlerine başvurulabilir.

- 1) Saldırı,
- 2) Bir yerin basılması,
- 3) Bir yerin işgali,
- 4) Pusu kurma,
- 5) Sokak taktikleri,
- 6) Grev ya da boykot eylemleri,
- 7) Silah, cephane ve patlayıcı madde depolarının boşaltılması,
- 8) Mahkumların kurtarılması,
- 9) İdamlar,
- 10) Adam kaçırmalar,
- 11) Sabotajlar,
- 12) Silahlı propaganda,
- 13) Sınır savaşı.

SALDIRILAR

Soygun yapmak, mahkumları serbest bıraktırmak, patlayıcı

madde, makineli tüfek ve diğer çeşit silah ve cephane ele geçirmek için düzenlenen silahlı hücumlardır. Gece de, gündüz de yapılabilir. Gündüz saldırıları, örneğin bankaya para taşıyan bir posta arabası sadece gündüz saatlerinde faaliyette bulunduğu için, gerekli olabilir. Ancak gece saldırıları genellikle daha elverişlidir, zira hem sürpriz etkisi daha fazladır, hem de saldırıya katılanların teşhis edilmesi gündüz olduğu kadar kolay değildir. Şehir gerillası, kendisini, gece ya da gündüz, her şart altında saldırıda bulunacakmış gibi hazırlanmalıdır.

Saldırıların en isabetli hedefleri şunlardır:

- a) Kredi kurumları,
- b) Ticari ve sınai teşebbüsler, özellikle silah ve mühimmat imal eden yerler,
- c) Dikta kuvvetlerinin askeri tesisleri,
- d) Karakollar,
- e) Hapishaneler,
- f) Resmi binalar,
- g) Kitle haberleşme araçları,
- h) Kuzey Amerikalılara ait firmalar ve mülkler
- i) Diktaya ait otomobiller, kamyonlar, zırhlı araçlar, para nakleden vasıtalar, trenler, gemiler ve uçaklar.

Kurumlara yapılan saldırıların ana niteliği, hemen hemen hepsinde aynıdır. Zira hepsinde de binalar sabit bir hedef teşkil ederler. Ancak, binalara saldırı şeklindeki gerilla eylemleri, binanın bankalara, ticarethanelere, sanayi tesislerine, karakollara, hapishanelere, radyo istasyonlarına, emperyalist firmaların depolarına ait olmasına göre, bazı değişiklikler gösterir.

Para kamyonlarına, zırhlı otomobillere, trenlere, gemilere ve uçaklara yapılan saldırılar da, hepsi hareketli hedeflere yöneltildikleri için, ana nitelik itibarıyla hareket ya da bekleyiş halinde olmalarına göre, elbette değişiklikler gösterir.

Zırhlı arabalar, mayın gibi patlayıcı maddelerden zarar görmezler. Bunlara kaşı saldırılar, ancak yolları tıkamak, tuzaklar kurmak, diğer vasıtalara çarpıştırmak, molotof kokteyli kullanmak, ağır silahlarla ateş etmek suretiyle başarıya ulaştırılabilir.

Ağır kara taşıtları, alanda bekleyen uçaklar, demir atmış gemiler de şehir gerillası tarafından ele geçirilebilir, personel ya da mürettebatı kolaylıkla altedilebilir. Uçuş halindeki uçakların rotası

bir gerilla tarafından kolaylıkla değiştirilebilir ve başka yerlere götürülebilir. Hareket halindeki gemiler ve trenler ise, silah ve cephane ele geçirmek ya da düşman birliklerinin yer değiştirmesini önlemek üzere gerillalar tarafından saldırılıp ele geçirilebilir.

EN POPÜLER MODEL : BANKA SOYGUNLARI

En popüler saldırı şekli, banka soygunlarıdır, Brezilya'da şehir gerillası, bankalara saldırı şeklindeki gerilla eylemleriyle başlamıştır. Bugün bu saldırı biçimi çok yaygın şekilde uygulanmakta, bir gerilla için devrimci savaş tekniklerini öğrenmekte ilk eğitim teşkil etmektedir.

Bugün banka soyuma tekniğinde birçok yenilikler yapılmıştır ki bu yenilikler paraların gaspedilmesi, kaçış ve eyleme katılanların teşhis edilememesi bakımından birçok garantiler sağlamamaktadır. Bu yenilikler arasında, takip edilmeyi önlemek için otomobillerin lastiklerine ateş etmek, banka personelini helalara ve banyolara kilitlemek, ya da yere oturtmak, banka muhafızlarını hareketsiz hale getirerek silahlarına el koymak, vezneden kasayı açmaya zorlamak, düşmana izini kaybettirmek için kıyafet değiştirmek de vardır.

Amerika'dan gelme alarm tertibatı ya da elektronik araçlar, soygunun politik amaçlı olması ve şehir gerillasının savaş tekniğini çok iyi bilmesi karşısında etkisiz kalmaktadır. Bu gibi koruyucu teknikler artırıldıkça, şehir gerillası da taktiklerine değişiklikler yapmakta, ateş gücünü her geçen gün biraz daha artırmakta, soygunu tam başarıya ulaştırmak için en küçük detayı dahi hesaplamaktadır.

Bankalara saldırılar, tipik bir elkoyma biçimidir. Ancak bu tür saldırılarda iki türlü rekabetle karşı karşıyadırlar.

- a) Mesleği haydutluk olanların rekabeti
- b) Sağ kanat karşı-devrimcilerin rekabeti.

Bu rekabet karışıklıklara sebep olmakta, halkın tereddüde düşmesine yolaçmaktadır. Bu karışıklığı önlemek için şehir gerillası iki yönetime başvurmak zorundadır.

1) Meslekten haydutların tekniğini kullanmaktan kaçınacaktır. Haydutlar gibi yerli yetersiz şiddete başvurmayacak, bankada o sırada bulunan müşterilerin ve çalışanların şahsi paralarına ve eşyasına dokunmayacaktır.

2) Banka soygununu şehir gerillası bir propaganda aracı olarak kullanabilmelidir. Soygun yapılır yapılmaz, derhal broşür, el ilanı gibi araçlarla şehir gerillasının emperyalizmi, egemen sınıfları ve diktayı soymasının amaçları ve ilkeleri halka açık seçik anlatılmalıdır.

BASKINLAR

Baskınlar, kenar mahallelerde, hatta şehrin merkezinde bulunan küçük birliklere, karakollara, hastanelere karşı, şehir gerillası tarafından, düşmanı rahatsız etmek, silahlara elkoymak, düşmanı cezalandırıp gözünü korkutmak, misilleme yapmak, yaralı esirleri, tutuklu bulunanları kurtarmak amacıyla yapılan hızlı saldırılardır.

Baskınlar, aynı zamanda, Kuzey Amerika firmalarına ait araçları tahrip etmek üzere garajlara da yapılabilir. Baskınlar uzak mahallelerde ya da şehrin güzergahında yapıldığı takdirde, çok miktarda düşman kuvvetini takip için şehir dışına çıkmaya mecbur etmek suretiyle şehirde zaafa uğratmak bakımından da yararlı olabilir. Esasen ne kadar kuvvet sevk edilirse edilsin, gerillaların yakalanması da mümkün değildir.

Diktanın emrindeki binalara, bürolara, arşivlere, baskın yapıldığı zaman gerillalar, diktanın kepezeliklerini ortaya koyacaklar dokümanları ve özellikle Kuzey Amerikalılarla çevrilen kirli işleri kanıtlayan belgeleri ele geçirmeye dikkat etmelidirler. Baskıların etkili olanları, gece yapılanlardır

BİR YERİN İŞGALİ

Gerçekleştirmek üzere belli bir süre bir yere hücum edebilir, orayı işgal edip içine yerleşebilir ve düşmana karşı koyulabilir. Okul, fabrika ya da radyo istasyonu işgalleri çok büyük yankı yaratıkları için özel önem taşırlar. Ama adam ve malzeme yitirme tehlikesi büyük olduğundan, kaçış planının çok iyi hazırlanması gereklidir. En iyisi de, propaganda amacıyla yapılan işgallerin uzun sürdürlmemesi, en seri şekilde tamamlanmasıdır.

PUSULAR

Pusular, sürpriz şeklinde gerçekleştirilen hücumlardır. Yanlış bir işaret vererek düşmanı pusuya düşürmek suretiyle silahları ele geçirebilir. Eğer yaşaması gerilla için tehlikeyse düşmanı vücudu ortadan kaldırılabılır. Yolcu trenlerinin pusu kurularak durdurulması propaganda amacı güdeceği gibi, eğer trenle düşman kuvvetleri naklediliyorsa, bu kuvvetler yok edilerek silahlarına el konulabilir.

Şehir gerillasında özel suikastçı olarak yetiştirilenler, pusu için en mükemmel savaşçılardır. Bunlar alanın özelliklerine çok iyi uyabilecekleri gibi, binaların, inşa halindeki yapıların damlarına gizlenerek pusu kurabilirler. Seçilen canlı hedefi pencerelerden ya da karanlık oyuklardan ateş ederek temizleyebilirler.

Pusular, düşmanı korku ve güvensizlik içinde perişan eder, sinir kontrolü diye bir şey bırakmaz.

SOKAK TAKTİKLERİ

Sokak taktiklerinin amacı, gerillaların sokakta kendileriyle çarpışan düşmana kitlelerin de karşı çıkmasını sağlamaktır. 1968 yılındaki Brezilya öğrenci hareketlerinde düşmana karşı mükemmel sokak taktikleri uygulanmıştır. Caddelerde trafiği aksatacak şekilde yürüyüşler düzenlenmiş, karşılarına dikilen dikta kuvvetlerine sapantaşlarıyla meydan okunmuştur.

Diğer sokak taktikleri. barikatlar kurmak, kaldırım taşlarını sökerek silah olarak kullanmak, apartmanların ve işanlarının damlarından düşmanın üzerine şişeler, tuğlalar v.b. çeşitli şeyler atmak, kaçmak için ve yeni sürpriz saldırılar düzenlemek üzere inşa halindeki yapılardan yararlanmak...

Düşmanın taktiklerine nasıl karşılık verileceğini bilmek de çok önemlidir. Miğfer takınmış, kalkan ve zırh kuşanmış kuvvetler üzerimize gelirse, derhal ikiye ayrılmalıyız. Bir grup düşmana önden, diğer grup arkadan saldırmalıdır. Bir grup saldırıya geçerken diğer grup mutlaka geri çekilmelidir. Aksi halde her iki grubun düşmana attığı taşlar, birbirlerine isabet edip kendi kendilerini kırmalarına sebep olabilir.

Düşman ağının nasıl parçalanacağını bilmek de çok önemlidir. Eğer düşman kuvvetleri kitlenin arasına girip eylemcileri tu-

tuklamağa kalkırsa, daha kalabalık bir şehir gerillası grubu derhal düşman grubunun çevresini sarmalı, bir yandan silahlarını alıp dö-
veren, bir yandan da yakalanmak istenen eylemcinin kaçmasını sağlamalıdır. Şehir gerillasının bu tip eylemlerine, “Ağ içinde ağ”
denilir. Eğer düşman ağ bir okul binasında, bir fabrikada ya da kalabalığın bulunduğu herhangi bir yerde kurulursa, şehir gerillası tabii ki keklik gibi avlanmayacaktır. Düşman, ağını kurabilmek için, otomobillerle gelerek stratejik noktaları tutmak zorundadır. Bu bakımdan şehir gerillası, böyle bir yere girmeden önce, düşmanın daha sonradan tutması mümkün olan stratejik çıkış noktalarını tutmalı, ağır parçalama yollarını ve düşman arabalarının geçmek zorunda kalacağı noktaları çok iyi saptamalıdır. Kaçış halinde geçtikleri yollara mayın döşenmeli ve bir şehir gerillası grubu, bir propaganda eylemini düşman kuvvetler kayba uğratılmalıdır. Ağ parçalamanın en kestirme çaresi, düşmanın bilmediği yollardan kaçmaktır. Eğer bir kaçış planı hazırlamak imkanı yoksa, şehir gerillası toplantı düzenlemeye yeltenmemelidir.

Sokak taktikleri yeni bir şehir gerillası tipi yaratmıştır. Kitle gösterilerinde yeralan şehir gerillası. Şehir gerillasının göstericileri, saflara kanşır, kitle yürüyüşlerinde yeralır, gösterilen yön verir. Şehir gerillası, göstericilere saldırmak isteyenlere ateş açar, arabalarını yakar dikkati çekmemek için uydurma plakalı arabalar içinde yürüyüşü izleyen dikta ajanlarını, provokatörleri ele geçirir, silahlarına elkoyar, eğer halka zulmetmekle işkence yapmakla tanınmış bir kimse ise cezalandırır.

Şehir gerillası, gerektiğinde, gösteriye katılan gruplara kaçış yollarını da gösterir. Mayın döşer, molotof kokteyleri atar, pusu hazırlar, patlayıcı maddeleri infilak ettirir.

Şehir gerillası göstericileri, “ağ içinde ağ” taktiğini de uygulayabilmelidir. Düşman taşıtlarını çembere aldrabilmeli silahtan tecrit edebilmelidir.

Bu gibi durumlarda suikastçiler de, stratejik noktalara gizlenerek tüfek ya da makineli tüfekte, halk düşmanlarını kolaylıkla temizleyebilir.

GREVLER VE BOYKOTLAR

Grev, şehir gerillası tarafından işyerlerinde düşmana zarar

vermek için çalışmayı durdurmak üzere uygulanan başarılı bir eylem şeklidir. Sömürücülerin ve zalimlerin en korktuğu eylemlerden biri grev olduğu içindir ki, grev yapanlara karşı sonu hapse, işkenceye, katledilmeye kadar varan baskılar uygulanır.

Şehir gerillası, grev hareketlerini, elebaşları asla teşhis edilmeyecek ve yakalanmayacak şekilde organize etmelidir. Bir grev, ancak küçük bir grup tarafından gizlikapklı hazırlandığı takdirde tam başarıya ulaşabilir.

Grev halinde, düşmanın herhangi bir saldırısını göğüsleyebilmek için silah, cephane, molotof kokteyli el yapısı tahrip ve saldırı araçları önceden hazırlanmış olmalıdır.

Boycotlar ise daha kısa sürelidir, ancak o da düşmana ciddi zararlar verir. Aynı alanın çeşitli kesimlerinde aynı zamanda başlatılacak kısa süreli hareketler, etkili gerilla hareketleridir.

Grevlerde ya da kısa süreli boykot hareketlerinde tutuklanmış grevcilerle değiştirilmek üzere rehineler almak, özellikle düşmanın en tanınmış casuslarını tıkmak amacıyla, şehir gerillaları uygun gördükleri bir yeri de işgal edebilirler. Bu grevler, vatansızlara uygulanan işkencelerin sorumlularını fiziki olarak tasfiye etmek amacıyla pusu kurmayı da mümkün kılar.

SİLAH, CEPHANE VE PATLAYICI MADDE DEPOLARININ BOŞALTIMASI

Silah kaçırma işlemleri, öncelikle, dikta kuvvetlerinin kışlalarna, gemilerine, hastanelere v.b. uygulanır. Aynı zamanda dikta kuvvetlerinde silah altında bulunan şehir gerillaları da, devrimin hizmetine sunmak üzere, mümkün olduğu kadar çok modern silah ve cephaneyi en uygun zamanda beraberinde kaçırmalıdır.

“En uygun zamanlar” dan birisi, gerillanın, arkadaşlarına karşı çarpışmak üzere görevlendirildiği zamandır, böyle bir ortamda silahları, kullandığı araba ya da uçağı gerillaya teslim etmesi çok daha kolay olacaktır.

Bu yöntemin avantajı, devrimcilerin büyük bir gayret sarfetmeden, üstelik diktanın ulaşım araçlarından yararlanarak dikta kuvvetlerinden çok miktarda silah ve cephane ele geçirebilmesidir.

Dikta kuvvetleri kadrosunda bulunan arkadaşlar, devrimcilere yardım etmek için her an fırsat kollamalıdır. Eğer onlara

kumanda edenler yumuşaksa, bürokratizme saplanmışlarsa, görevlerini tam anlamıyla yerine getiremiyorlarsa, bunları düzeltmek için hiçbir gayret sarfetmemeli, bu durumdan, bağlı buldukları devrimci örgütü haberdar etmeyi unutmamalıdır. Bu arada, yalnız ya da bir başka arkadaşıyla birlikte, mümkün olduğu kadar çok malzemeyi alarak kaçmayı planlamalıdır.

Eğer beraberlerinde silah kaçırarak firar etmeleri olanaksızsa, o zaman sabotaj yapmayı göz önünde bulundurmalıdırlar. Silah, patlayıcı madde ve cephane depolarını ateşe vermek, havaya uçurmak. Tüm bu davranışlar düşmanı zayıflatır, cesaretini beş paralık eder. Şehir gerillasının, düşmanın silahına elkoymasının nedeni silah sahibi olabilmektir. Bu da çoğu kez, şiddete, hileye tuzağa başvurularak gerçekleştirilebilir. Bir düşmanın elindeki silahı almakla yetinilmemeli, kendisini yakalayana karşı kullanabileceği saklı başka bir silahı olup olmadığını anlamak üzere her zaman üzeri aranmalıdır.

Harekete geçmeye karar vermiş vatanseverlerin sayısı arttığı ölçüde bir silah ele geçirme işlemlerine gittikçe daha fazla gereksinim duyulacaktır. Genellikle, gerilla satın aldığı veya çaldığı silahla savaşıma başlar, sonra cesaret ve kararlılıkla hareket etmesi gerekir. Tek silahın dahi gerilla için büyük güç olduğu unutulmamalıdır...

Bankalara hücumlar sırasında, banka yetkililerinin ve veznedarların silahlarından başka, buraları korumakla görevli sivil muhafızların da silahları sistemli bir şekilde ele geçirilmelidir.

Nihayet, gorillerin karakollarına ve bu tür madde satımında ihtisaslaşmış mağazalara ve silah fabrikalarına baskınlar yapılarak patlayıcılar çalınmalıdır.

MAHKUMLARIN KURTARILMASI

Bazı silahlı eylemler, zindandaki gerillaları kurtarmaya ayrılmıştır. Her devrimci, bir gün kendisi de senelerce hapisaneyeye düşürecek bir tutuklanma tehlikesiyle karşılaşabilir. İçeri düştüğü için kavgası bitmiş sayılmamalıdır, hapisane deneyi bir katkı olmalı ve hapisanede de her an kavgayı sürdürmelidir.

Kaçmaya kalkışmadan önce, hapisaneyi iyi tanımalıdır. Adeta, kentte veya kırdan nerede bulunursa bulunsun, devrimcilerin zekası, ve ateş gücü karşısında dayanabilecek hiçbir hapisane

yoktur.

Dışarıdaki gerillalar da, zindanları, hücreleri tanımaya çalışmalıdır. Çünkü bilmektedirler ki, silah arkadaşlarından birçoğu buralarda çürümeye bırakılmıştır mahkumların kurtuluşu, dışarıdaki ve içerideki gerillaların çalışmasına bağlıdır.

Mahkumları kurtarabilmek için girişilecek eylemler şunlardır.

a) İslahanelerde, zindanlarda, mahkumlara ayrılmış odalarda, mahkum taşıyan gemilerde isyanlar çıkartmak.

b) Mahkumların bulunduğu yerlere dıştan yapılan saldırılar.

c) Trenlere ve mahkumları taşıyan arabalara yapılan saldırılar.

d) Hapishanelere baskınlar,

e) Mahkumları taşımakla görevlendirilmiş gorillere karşı pusu kurmak

ÖLDÜRME

Amerikan casusları, dikta ajanları, işkence uzmanları, vatanseverlere karşı cinayet işlemekten sorumlu faşist kişiler, ispiyoncular ve provokatörler, militanları ele verenler, diktaya bilgi toplayanlar, şehir gerillasının eline düşerlerse, cezalandırılmalıdır.

Bu öldürmeler gizli eylemlerdir, mümkün olduğunca az sayıda gerilla katılmalıdır bu işlemlere. Genellikle, alabildiğine gizli ve soğukkanlı çalışan, sabırlı ve kimliği meçhul suikastçiler bu görevi üstlenebilir.

ADAM KAÇIRMA

Dikta ajanı, Kuzey Amerikan casusu, politik bir şahsiyet veya devrimci harekete zararlı ve tanınmış bir düşman, gizli bir yerde rehin tutulmalıdır. Kaçırılan kişi, ancak kaçırılanın ileri sürdüğü koşullar sağlandığı takdirde serbest bırakılmalıdır. Hapisteki devrimcilerin tekrar serbest bırakılması veya diktanın zindanlarında yapılan işkencelerin kaldırılması gibi.

Politik görüşleri ile değil de sanat, spor veya başka uğraşlarla tanınmış şahsiyetlerin kaçırılması, devrimciler için elverişli bir propaganda sağlayabilir. Ancak bu kaçırma işine, çok özel durumlarda ve halkın sempatiyle karşılaması koşulu ile girişilmelidir.

Brezilya'da oturan veya ziyarete gelen Amerikalı şahsiyetlerin kaçınması, ülkemize yerleşmiş Birleşik Devletler emperyalizmine karşı önemli bir protesto şeklidir.

SABOTAJ

Sabotajların amacı, yok etmektir. Çok az adam, bazen bir kişi, bu işlemleri gerçekleştirebilir. şehir gerillası bir sabotaj işlemine girmeyi düşündüğünde, bunu önce tek başına yapar, Sonra, bu hareketin halk arasına yayılması ve halk tarafından sabotajlar yapılması safhası başlar. İyi bir sabotaj inceleme planlama ve hatasız bir uygulamayı gerektirir. Sabotajın en belirgin biçimleri dinamitleme, yangın çıkarma ve mayın döşemedir. Biraz kum, bir damla yakıt, kötü bir yağlama, gevşek bırakılmış bir vida, kısa devre, bir odun veya demir parçası onarılmaz felaketlere neden olabilir.

Sabotajın amacı, aşağıda gösterilen alanlarda düşmanın can damarlarını zayıflatmak, yıpratmaktır.

a) Ülke ekonomisinin özellikle iç ve dış ticaret şebekesi, bankacılık ve maliye sektörü.

b) Tarım ve sanayi üretim,

c) Ulaşım ve haberleşme sistemi,

d) Dikta kuvvetlerine ait tesisler,

e) Ülkede yeralan Kuzey Amerikan şirketleri ve mülkleri.

Sanayi sabote etme işlemleri için en uygun unsurlar işçilerdir. Çünkü, çalıştıkları fabrikaları ve kullandıkları makinaları çok iyi tanır.

Ulaşım araçlarına karşı girişilen hücumlarda, banliyö ve uzun yolculuk trenlerinde bulunan yolcuların ölümüne sebep olmaktan sakınılmalıdır. Çünkü yolculuk edenler halktan insanlardır. Zaten herşeyden önce ortadan kaldırılacak olanlar, diktaya hizmet için kullanılan ulaşım servisleridir. Bir trenin yakıt yüklü vagonlarını raydan çıkarmak, düşmanı can noktasından vurmaktır. Bu işlemler köprü ve demiryollarının dinamitlenmesine dek uzanır. Yaratılan zararları onarmak aylar gerektirir. Telgraf ve telefon telleri sistemli bir şekilde kesilmeli ve haberleşme merkezleri işe yaramaz duruma getirilmelidir. Yakıt stokları, cephane ihtiyatları, savaş gemisi tersaneleri, dikta kuvvetlerine ait ulaşım araçları ve kışlalar düzenli olarak sabote edilmelidir.

Kuzey Amerikan şirket ve mülklerine karşı girişilen sabotaj eylemlerinin hacmi, yerli hedeflere karşı yapılanlarınkıyla eşit, hatta ondan fazla olmalıdır.

TERÖRİZM

Biz terörizmden bombalı suikastlara girişimi anlıyoruz. bu işlemlere, patlayıcı yapımının teknik bilgisine sahip olanlar ile en soğukkanlı kişilerden başka kimse katılmamalıdır. Bazen, terörist eylemlerin içinde, insan hayatını sona erdirmeye ile Kuzey Amerikalıların yerleşme yerleri veya bazı büyük tarım işletmelerinin yakılması da yer almaktadır.

Eğer gıda maddeleri stoklarının yağması planlanırsa, bundan halkın da yararlanması düşünülmeli, özellikle açlık ve hayat pahalılığının ortalığı kavurduğu yer ve zamanlarda bu gibi eylemlere girişilmelidir. Gerilla, her zaman devrimci teröre yararlı olmalıdır.

SİLAHLI PROPAGANDA

Şehir gerillalarınca tekrar edilen eylemler, her silahlı eylem, genel olarak silahlı propaganda çalışmasını oluşturur. Bugünün kitle haberleşme araçları, devrimcilerin ne yaptıklarını açığa kavuşturma açısından önemli propaganda araçlarıdır. Ancak bunların varlığı, militanların kendi öz gizli yayınlarını örgütlemelerini, satın alamazlarsa gaspedecekleri teksir makinelerine sahip olmalarını ikincil düzeye indirtmez, çünkü halk arasında her zaman, diktanın kötülüklerini açığa kavuşturan veya ajitasyonu artıran gizli gazete, duyuru ve bildiri dağıtmak gerekir. Bu yayının varlığı bir çok kişinin davamıza katılmasına yararlı olur.

Yaratıcı yetenekteki arkadaşlar bu bildiri ve duyuruları atma da kullanılacak sapanlar yapmalıdırlar. Banda alınmış devrimci içerikli duyuruları radyo istasyon antenlerine iletme yolları aranmalıdır. Duvarlara ve geçitlere sloganlar yazılmalıdır. Ayrıca bazı kişilere, propaganda, tehdit mektupları, bazılarına da halkı etkilemek üzere yaymaya çalışacakları, savaşımızın anlamını açıklayan mektuplar gönderilmelidir.

Hiçbir zaman tüm vatandaşlar birleştirilemeyeceği için şu slogan yaygınlaştırılabilir. “Devrimciler yaranna birşey yapmak iste-

meyen, devrimcilere karşı da bir şey yapmasın”

SİNİR SAVAŞI

Sinir savaşı veya psikolojik savaş, kitle haberleşme araçları veya “fısıltı gazetesi”nin dolaylı veya doğrudan kullanılmasına dayanan bir savaş tekniğidir. Amacı diktanın moralini kırmaktır. Bu amaca, rejimin casusları arasında uydurma, çelişkili haberler yayarak, şaşkınlık kuşku ve kararsızlık tohumları ekilerek ulaşılır. Psikolojik savaşta dikta zafiyete sürüklenir ve hatta haberleşme araçlarına sansür koyar. Bu sansür de kendisine karşı işler, çünkü onu “halk dışı” ilan eder. Bundan başka, fazlaca gayret sarfını gerektiren sürekli nezaret etme işlemine girişmesini de zorunlu kılar ona bu savaş. Sinir savaşı araçları şunlardır.

a) Telefon ya da mektupla asılsız ihbarlar yapmak saatli bomba yerleştirildiğine, önemli bir kişinin kaçırılacağına, suikast yapılacağına dair uydurma bilgiler vererek baskı güçlerinin bir hiç için seferber olmasını, zaman kaybetmesini ve herşeyden kuşku lanmaya mecbur olmasını sağlamak.

b) Asılsız hücum planlarını polise ulaştırmak,

c) Aslı olmayan dedikodular yaymak,

d) Bazı yöneticilerin yolsuzluk, hata ve kötülüklerini istismar ederek, bizzat kendilerinin sansür ettikleri haber araçlarında bu konuda açıklamalar yapmaya zorlamak. yabancı elçileri, Birleşmiş Milletler Örgütünü, papalık sarayını, enternasyonal insan hakları komisyonlarını, basın özgürlüğünü savunmakla görevli örgütleri, dikta casuslarının işledikleri işkencelerden haberdar etmek. dokümanlar, kartvizitler, mektup ve biletler, polisin gözden kaçırılmayacağı belirtilerdir. Adres karnesi, üzerinde telefon numarası, isim, biyografik notlar, harita ve plan bulunan kağıtlar yok edilmelidir. Buluşma yerleri bellekte tutulmalıdır. Bu ilkelere uymayan gerillacı, fark eden ilk arkadaş tarafından uyarılmalıdır. Şayet hatada inat ediyorsa, onunla çalışmamalıdır.

Alınacak güvenlik tedbirleri, düşmanın davranışlarına göre değişebilir. Elbette bu iyi bilgi toplanması, enformasyon servisinin normal çalışması halinde söz konusudur. Gazeteleri özellikle polis haberlerini dikkatli okumak yararlı olur.

Tutuklanma durumunda, gerilla, örgüte zararlı olabilecek,

başka arkadaşların tutuklanmasını veya silah ve cephane depolarının bulunmasına sebep olabilecek hiçbir ipucu vermemelidir.

ŞEHİR GERİLLASININ YEDİ HATASI

Şehir gerilla,güvenlik ilkelerini yerine getirirse de yine bazı hataları olabilir. Mükemmel, kusursuz gerilla yoktur, bu hatalar dizisini aza indirmeye zorlanmalıdır. Savaşacağımız yedi hata görüyoruz.

1. Tecrübesizlik. Düşmanı aptal yerine koyma, yeteneklerini küçümseme, yapılacakları basit bulma ve buna bağlı olarak feci sonuçlar doğuracak izler bırakma. Aynı tecrübesizlik gerillayı düşmanlarını olduğundan büyük görmeye de götürebilir. Kendine güvenini, kararlılığını cesaretini yitirebilir, yılgınlığa uğrayabilir.

2. Boşboğazlık. Yaptığı silahlı eylemleri dört bir tarafa yaymak.

3. Şehir savaşının büyütülmesi. Şehirlerde gerilla eylemlerinin başarısından sarhoşluğa kapılanlar, kır gerillasının eyleme geçmesini pek düşünmeme gafletine düşerler. Şehir gerillasını nihai güç olarak ele alır, ve tüm örgüt gücünün burada yoğunlaşması gerektiğinde karar kılarlar.

Hangi durumda olursa olsun, yaralı bir gerilla, çarpışma yerinde terkedilmemelidir. Ameliyat gerektiğinde tıbbi müdahalenin yapılacağı bir yer tayin edilmelidir. Örneğin bir otomobilin içine monte edilmiş seyyar bir revirden yararlanılabilir. İdeal durum, örgüte özgü bir kliniğe sahip olmaktır, ama bu öylesine pahalıdır ki, donatımı ancak gerekli malzeme çalınarak gerçekleştirilebilir. Resmi hastanelerde silahla doktorlar zorlanarak da yaralılar tedavi ettirilebilir. “Kan bankaları”ndan kan veya kan plazması satın almamız gerektiği durumlarda, hiçbir zaman yaralıların ve bunlarla uğraşan kişilerin kaldıkları yerin adresini vermemek gerekir. Bu adresler, sadece yaralıların taşınması ve bakımı ile uğraşanlarca bilinmelidir.

Kanlanmış çamaşırlar, sargılar, mendiller, v.b.... tedavide kullanılmış ilaç ve her türlü nesne, yaralıların buldukları yerlerden mutlaka kaldırılmalıdır.

4. Mevcut olan lojistik enfrastrüktür (yol köprü, v.b) dikkate alınmadan ölçsüz eylemlere girişmek.

5. Sabırsızlık, sinirlenme ve büyük kayıplara sebep olabilecek aşırı acelecilik.

6. Özellikle düşmanın en saldırgan ve hırslı olduğu anda gereksiz yere düşmanın üzerine gitmek.

7. Planlama yapmadan hazırlıksız eyleme girişme.

GERİLLANIN GÜVENLİĞİ

Şehir gerillası devamlı tevkif edilme veya ortaya çıkarılma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Başlıca güvenlik tedbiri çok iyi gizlenmek ve gerekli koruma tedbirini almaktır. En aşağılık düşmanlarımız, saflarımıza sızmış casuslardır. Polise ispiyonluk yapanlara, hainlere yapıldığı gibi, ele geçirilirse, ölüm cezası verilmelidir. Bu sızmayı önlemenin en iyi yolu, giriş işlemlerinde gözetilecek ihtiyat ve sertliktir.

Tüm militanların birbirini tanımalarına ve herşeyden haberdar olmalarına olanak verilmemelidir. Kimse görevinin tamamlanmasına ilişkin bilgilerden başkasını bilmeyecektir. Yürüttüğümüz savaş katıdır, sınıf kavgasıdır ve uzlaşmaz çelişme halindeki sınıfların çalıştığı bir ortamda bu bir ölüm kalım sorunudur.

Uyanık olmama yüzünden, gerilla, adresini veya aynı gizlilikle herhangi bir işareti düşmanca sınıftan birine kaptırma ihtiyatsızlığında bulunabilir. Bu affedilir şey değildir. Gazete sayfalarına düşülen kenar notlar, unutulur.

İZLENMESİ GEREKEN YÖNTEMLER

Gerilla olan bir kimse, izlenmesi gereken yöntemlere büyük önem vermek zorundadır. Haydutlar, bu noktada sık sık kendilerin başansızlığa uğratan ciddi hatalara düşmemektedirler. Bu yüzden vatansızlar, haydutların yöntemini değil de, devrimci yöntemi özenle kullanmalıdırlar. Ancak bu yöntem sayesinde, eylemini başarıya ulaştıran iyi bir gerilla olunabilir. İzlenmesi gereken yöntemler aşağıdaki noktaların göz önüne alınması ve uygulanmasıyla saptanabilir.

Enformasyon.

– Toplanan haberlerin birbirine uygun olup olmadığını kontrol etmek.

– Alanın keşfi.

– Gidilecek yolun tanınması ve kronometraji.

- Planlama.
- Motorize olma.
- Personel seçimi.
- Atış yeteneklerinin saptanması.
- Önerilen eylemin provası.
- Eylemin yapılması.
- Gizlenme.
- Geri çekilme.
- Mahkumların serbest bırakılması veya nakli.
- Yaralıların kaldırılması ve taşınması.

YARALILARA YARDIM

Şehir gerillasının eylemi sırasında gerillalardan birisi bir kaza kurbanı olabilir veya düşman tarafından yaralanabilir. Şayet “Ateş grubu”nda ilk yardım bilgisi olan biri varsa, yaralıya ilk tedaviyi yapmalıdır. Şehir gerillasında ilk yardım eğitimi çok önemlidir. Mesleği doktor, tıp öğrencisi, sağlık memuru, eczacı olan gerillalar varsa, bunlar, arkadaşlarına sunulmak üzere ilk yardım hakkında küçük bir el kitabı kaleme alabilirler.

Edebileceğimiz baskı çemberine ilk darbeleri vurmak bakımından elverişlidir. Kır gerillası ortaya çıkmadıkça, düşman, her zaman bize ağır darbeler indirebilir.

HALKIN DESTEĞİ

Şehir gerillası, desteğini elde etme amacıyla, eylemini, her zaman halkın çıkarları doğrultusunda sürdürecektir. Diktanın her yolsuzluğunun görüldüğü yerde, şehir gerillası buna karşı savaştığını göstermelidir. Hükümetin en büyük gereksinimlerinden birisi de, çok yüksek vergi toplayabilmektir. Bu durumda, gerilla, hemen diktanın maliye sistemine saldırarak, devrimci şiddetin tüm ağırlığı ile işleyişini baltalayacaktır. Yüksek fiyat artışlarının sorumluları olan rejimin kuruluşlarına ve yetkililerine, Brezilyalı ve yabancı zengin tüccarlara, büyük mülk sahiplerine, hayat pahalılığı düşük ücretler ve fahiş kiralar sayesinde astronomik karlar elde eden herkese saldırılmalıdır.

Gerillanın halkın yararına işe karışmada gösterdiği inatçılık

onun desteğini elde etmenin en iyi biçimidir. Vatandaşların oldukça büyük bir bölümü eylemi ciddiye aldığı andan itibaren zafer garantilenmiştir. Dikta baskıyı artırmaktan başka bir şey yapamayacaktır. Bu da vatandaşların hayatını daha da dayanılmaz hale sokacaktır. Bozulan fokolar, gorillerin ısrarlı baskıları, tutuklanan suçsuzlar, kapatılan haberleşme yolları... Dikta terörü tahtına kuracaktır, siyasi caniler çoğalacaktır. Bunun sonucu, kitlesel siyasi baskı olacaktır. Halk, zorlukları yenmek için, muhaliflerin fiziki tasfiyesinden başka yolu olmayan dikta ile işbirliğine girmeyi reddedecektir. Ülkenin siyasi düzeyi yerini askeri bir düzene bırakacaktır ve “goriller”, halkın cezasını çektiği tüm şiddetin, hataların ve eziyetlerin tek sorumlusu olacaklardır. Devrimci savaşın gelişimin getirdiği sonucun farkına vardıklarında goriller çok geç kalmış olacak, uçuruma yuvarlanmaktan kurtulamayacaklardır. Egemen sınıfların soyundan gelme uyutucular, sağ oportünistler, pasifistler, kitleleri yanıltmak ve devrimin patlamasını geciktirmek üzere gorilleri, demokrasiyi tekrar kurmaları, meclisi yeniden toplamaları v.b. için iknaya çalışacaklardır. Bundan böyle halkın gözünde seçimler soytanlıktan başka birşey olmayacaktır. Ve işte bu soytanlığa karşı şehir gerillası şiddet saldırısını iki katına çıkararak, savaşmalıdır. Bu şekilde hareket edilerek kongrenin tekrar açılması, diktanın ağzına layık kukla partilerin, icazetli muhalefetin yeniden örgütlenmesi engellenecektir.

İşte böylelikle gerillalar kitlelerin desteğini kazanacaklar, dikta'yı devirecekler ve Kuzey Amerikan egemenliğini sarsacaklardır. Şehirlerde başkaldırının başladığı andan itibaren, hazırlığı şehir savaşına bağlı kır gerillasının harekette girişmesine çalışılacaktır.

ŞEHİR GERİLLASI : GERİLLA YETİŞTİRME OKULU

Devrim, insan, silah ve parayı gerektiren toplumsal bir olaydır. Bu dayanaklar ülkede mevcuttur. Ele geçirmek için elemanlara sahip olmak yeterlidir. Bu elemanlar kendilerine düşen iki belli başlı devrimci niteliği edinmelidirler.

- Kuvvetli bir politik bilinç,
- İyi bir teknik hazırlık.

Bunlar, diktaya ve Birleşik Devletler'e düşman olanların bü-

yük kesiminden sağlanılabilir. Aşağı yukarı hergün, şehir gerillasına katılmaya gönüllü olanlar çıkmaktadır. Bu olgu da, ne kadar devrimci imha edilirse edilsin, diğerlerinin küllerinden bir yenisinin doğduğunu gösterir. Şehir gerillası düzeyinde olduğu kadar, kır gerillası düzeyinde en iyi eğitilmiş, tecrübeli kişiler, devrimci savaşın omurgasını ve yakın bir gelecekteki ulusal kurtuluş ordusunun temelini oluştururlar. Ağır bir siyasal mekanizması, bürokratları” oportünistleri, lafazanları ve tasdikçi beyleri olmayan bu ana çekirdek, devrimci eylemlere katılmada tereddüt etmez. O çelik disiplin, uzun süreli taktik ve stratejik bir görüş ve Brezilya gerçeğinin somut koşullarına uygulanan marksist teori, leninizm ve Castro-guevarizm ile silahlanmıştır.

Bu gruptan, devrimin zaferinden sonra, yeni Brezilya toplumunu kurma görevini yüklenecek, siyasi-askeri bilinç bütünlüğüne sahip erkek ve kadınlar çıkacaktır. Bu erkek ve kadınlar, işçilerin, öğrencilerin, aydınların, devrimci din adamlarının, iş bulma gereksinmesiyle şehirlere akan ve siyasi bilince sahip kılındıktan sonra köylüleri silahlandırmak üzere tekrar köylere dönecek olan köylülerin arasına katılacaklardır. Ve ancak şehir gerillasından bu çeşit silahlı grupların nüvesi oluşacaktır.

İşçiler, şehirlerin sanayi kesimini çok iyi tanırlar. Şehir gerillası için işçiler en mükemmel militanlardır. Silah yaparak, sabotajlar hazırlayarak, dinamit sağlayarak, elde silah eylemlere bizzat katılarak grevler, boykotlar, gösteriler düzenleyerek işçiler şehir gerillasında yer alırlar.

Topraktan gelen köylüler zekidirler ve ezilenler kitleleriyle şaşırtıcı bir biçimde ilişkiye geçebilirler. Kırlardaki savaş için gerekli destek noktalarını düzenler, sığınakları, silah ve cephaneyi sağlarlar, baklagiller başta olmak üzere yiyecek ihtiyatlarını ayırır, gerillaları besleyecek hayvan sürülerini yetiştirir, yol gösterici bulur ve haber alma servislerini örgütlerler.

Kesin kararlı öğrenciler, pasifist ve oportünist tabuları yerle bir eder, kısa zamanda siyasal, teknik ve askeri bir bütünlüğe sahip olurlar. İleride uğraşacakları büyük bir iş olmadığı için, okudukları okullardan bir kez atıldıklarında kendilerini baştan sona devrime adayabilirler.

Aydınlar, keyifliğe, toplumsal adaletsizliğe ve diktanın insanlık dışılığına karşı savaşta temel bir rol oynarlar. Büyük bir etkinlik

ve haberleşme olanağına sahip olduklarından, devrimci alevi yaşatırlar. Aydın ve sanatçıların şehir gerillasına katılmaları Brezilya devriminin en önemli kazançlarından biridir.

Çeşitli mezhepteki din idamlarının davaya bağlanması, halk ile ve özellikle ülkenin işçi, köylü ve kadınları ile ilişkiye geçme konusunda önemlidir. Şehir gerillasına girmiş hemşehrilerimizden bazıları, özellikle banka ve kışlalara ve de hapishanelere yapılan hücumlar süresince müthiş bir savaşıklık ve dayanıklılık örneği verdiler.

Şehir gerillası, mükemmel bir gerilla yetiştirme okuludur. Şoför, haberci, suikastçı, soruşturmacı, propagandist veya sabotajcı olsun, kadın veya erkek olsun, gerillalar aynı tehlikelere karşı beraber savaşırlar, beraber acı çekerler ve göğüs gererler.

CARLOS MARİGHELLA

Haziran, 1969

MINIMANUAL OF THE URBAN GUERRILLA
CARLOS MARIGHELLA

I would like to make a two-fold dedication of this work; first, to the memories of Edson Souto, Marco Antonio Bras de Carvalho, Melson Jose de Almeida (“Escoteiro”) and so many other heroic fighters and urban guerrillas who fell at the hands of the assassins of the Military Police, the Army, the Navy, the Air Force, and the DOPS, hated instruments of the repressive military dictatorship.

Second, to the brave comrades—men and women—imprisoned in the medieval dungeons of the Brazilian Government and subjected to tortures that even surpass the horrendous crimes carried out by the Nazis. Like those comrades whose memories we revere, as well as those taken prisoner in combat, what we must do is fight.

Each comrade who opposes the military dictatorship and wants to oppose it can do something, however small the task may seem. I urge all who read this minimanual and decide that they cannot remain inactive, to follow its instructions and join the struggle now. I ask this because, under any theory and under any

circumstances, the duty of every revolutionary is to make the revolution.

Another important point is not merely to read this minimanual here and now, but to circulate its contents. This circulation will be possible if those who agree with its ideas make mimeographed copies or print it in a booklet, (although in this latter case, armed struggle itself will be necessary.)

Finally, the reason why this minimanual bears my signature is that the ideas expressed or systematized here reflect the personal experiences of a group of people engaged in armed struggle in Brazil, among whom I have the honor to be included. So that certain individuals will have no doubts about what this minimanual says, and can no longer deny the facts or continue to say that the conditions for armed struggle do not exist, it is necessary to assume responsibility for what is said and done. Therefore, anonymity becomes a problem in a work like this. The important fact is that there are patriots prepared to fight like soldiers, and the more there are the better.

The accusation of “violence” or “terrorism” no longer has the negative meaning it used to have. It has acquired new clothing; a new color. It does not divide, it does not discredit; on the contrary, it represents a center of attraction. Today, to be “violent” or a “terrorist” is a quality that ennobles any honorable person, because it is an act worthy of a revolutionary engaged in armed struggle against the shameful military dictatorship and its atrocities.

Carlos Marighella
1969

A DEFINITION OF THE URBAN GUERRILLA

The urban guerrilla is a person who fights the military dictatorship with weapons, using unconventional methods. A revolutionary and an ardent patriot, he is a fighter for his country's liberation, a friend of the people and of freedom. The area in which the urban guerrilla operates is in the large Brazilian cities. There are also criminals or outlaws who work in the big cities.

Many times, actions by criminals are taken to be actions by urban guerrillas.

The urban guerrilla, however, differs radically from the criminal. The criminal benefits personally from his actions, and attacks indiscriminately without distinguishing between the exploiters and the exploited, which is why there are so many ordinary people among his victims. The urban guerrilla follows a political goal, and only attacks the government, the big businesses and the foreign imperialists.

Another element just as harmful to the guerrillas as the criminal, and also operating in the urban area, is the counterrevolutionary, who creates confusion, robs banks, throws bombs, kidnaps, assassinates, and commits the worst crimes imaginable against urban guerrillas, revolutionary priests, students, and citizens who oppose tyranny and seek liberty.

The urban guerrilla is an implacable enemy of the regime, and systematically inflicts damage on the authorities and on the people who dominate the country and exercise power. The primary task of the urban guerrilla is to distract, to wear down, to demoralize the military regime and its repressive forces, and also to attack and destroy the wealth and property of the foreign managers and the Brazilian upper class.

The urban guerrilla is not afraid to dismantle and destroy the present Brazilian economic, political and social system, for his aim is to aid the rural guerrillas and to help in the creation of a totally new and revolutionary social and political structure, with the armed population in power.

PERSONAL QUALITIES OF THE URBAN GUERRILLA

The urban guerrilla is characterized by his bravery and his decisive nature. He must be a good tactician, and a good marksman. The urban guerrilla must be a person of great cleverness to compensate for the fact that he is not sufficiently strong in weapons, ammunition and equipment.

The career military officers and the government police have modern weapons and transport, and can go about anywhere freely, using the force of their own strength. The urban guerrilla does not have such resources at his disposal, and leads a clandestine

existence. The guerrilla may be a convicted person or one who is out on parole, and must then use false documents.

Nevertheless, the urban guerrilla has an advantage over the conventional military or the police. It is that, while the military and the police act on behalf of the enemy, whom the people hate, the urban guerrilla defends a just cause, which is the people's cause.

The urban guerrilla's weapons are inferior to the enemy's, but from the moral point of view, the urban guerrilla has an undeniable superiority. This moral superiority is what sustains the urban guerrilla. Thanks to it, the urban guerrilla can accomplish his principle duty, which is to attack and survive.

The urban guerrilla has to capture or steal weapons from the enemy to be able to fight. Because his weapons are not uniform—since what he has are expropriated or have fallen into his hands in various ways—the urban guerrilla faces the problem of a variety of weapons and a shortage of ammunition. Moreover, he has no place in which to practice shooting and marksmanship. These difficulties have to be overcome, forcing the urban guerrillas to be imaginative and creative—qualities without which it would be impossible for him to carry out his role as a revolutionary.

The urban guerrilla must possess initiative, mobility and flexibility, as well as versatility and a command of any situation. Initiative especially is an indispensable quality. It is not always possible to foresee everything, and the urban guerrilla cannot let himself become confused, or wait for instructions. His duty is to act, to find adequate solutions for each problem he faces, and to retreat. It is better to err acting than to do nothing for fear of making a mistake. Without initiative, there is no urban guerrilla warfare.

Other important qualities in the urban guerrilla are the following: to be a good walker, to be able to stand up against fatigue, hunger, rain or heat. To know how to hide, and how to be vigilant. To conquer the art of dissembling. Never to fear danger. To behave the same by day as by night. Not to act impetuously. To have unlimited patience. To remain calm and cool in the worst of conditions and situations. Never to leave a track or trail. Not to get discouraged.

In the face of the almost insurmountable difficulties in urban guerrilla warfare, sometimes comrades weaken and give up

the fight.

The urban guerrilla is not a businessman in an urban company, nor is he an actor in a play. Urban guerrilla warfare, like rural guerrilla warfare, is a pledge which the guerrilla makes to himself. When he can no longer face the difficulties, or if he knows that he lacks the patience to wait, then it is better for him to relinquish his role before he betrays his pledge, for he clearly lacks the basic qualities necessary to be a guerrilla.

HOW THE URBAN GUERRILLA LIVES

The urban guerrilla must know how to live among the people, and he must be careful not to appear strange and different from ordinary city life. He should not wear clothes that are different from those that other people wear. Elaborate and high-fashion clothing for men or women may often be a handicap if the urban guerrilla's mission takes him into working class neighborhoods, or sections where such dress is uncommon. The same care has to be taken if the urban guerrilla must move from the South of the country to the North, and vice versa.

The urban guerrilla must make his living through his job or his professional activity. If he is known and sought by the police, he must go underground, and sometimes must live hidden. Under such circumstances, the urban guerrilla cannot reveal his activity to anyone, since this information is always and only the responsibility of the revolutionary organization in which he is participating.

The urban guerrilla must have a great ability for observation. He must be well-informed about everything, particularly about the enemy's movements, and he must be very inquisitive and knowledgeable about the area in which he lives, operates, or travels through.

But the fundamental characteristic of the urban guerrilla is that he is a man who fights with weapons; given these circumstances, there is very little likelihood that he will be able to follow his normal profession for long without being identified by the police. The role of expropriation thus looms as clear as high noon. It is impossible for the urban guerrilla to exist and survive without fighting to expropriate.

Thus, the armed struggle of the urban guerrilla points towards two essential objectives:

1. the physical elimination of the leaders and assistants of the armed forces and of the police;
2. the expropriation of government resources and the wealth belonging to the rich businessmen, the large landowners and the imperialists, with small expropriations used for the sustenance of the individual guerrillas and large ones for the maintenance of the revolutionary organization itself.

It is clear that the armed struggle of the urban guerrilla also has other objectives. But here we are referring to the two basic objectives, above all expropriation. It is necessary for every urban guerrilla to always keep in mind that he can only maintain his existence if he is able to kill the police and those dedicated to repression, and if he is determined—truly determined—to expropriate the wealth of the rich businessmen, landowners and imperialists.

One of the fundamental characteristics of the Brazilian revolution is that, from the beginning, it developed around the expropriation of the wealth of the major business, imperialist and landowning interests, without excluding the largest and most powerful commercial elements engaged in the import-export business. And by expropriating the wealth of the principle enemies of the people, the Brazilian revolution was able to hit them at their vital center, with preferential and systematic attacks on the banking network—that is to say, the most telling blows were levelled at the businessman's nerve system.

The bank robberies carried out by the Brazilian urban guerrillas hurt big businesses and others, the foreign companies which insure and re-insure the banking capital, the imperialist companies, the federal and state governments—all of them are systematically expropriated as of now.

The fruit of these expropriations has been devoted to the tasks of learning and perfecting urban guerrilla techniques, the purchase, production and transportation of weapons and ammunition for the rural areas, the security precautions of the guerrillas, the daily maintenance of the fighters, those who have been liberated from prison by armed force, those who have been wounded,

and those who are being persecuted by the police, and to any kind of problem concerning comrades liberated from jail or assassinated by the police and the military dictatorship.

The tremendous costs of the revolutionary war must fall upon the big businesses, on the imperialists, on the large landowners, and on the government too—both federal and state—since they are all exploiters and oppressors of the people. Men of the government, agents of the dictatorship and of foreign imperialism, especially, must pay with their lives for the crimes they have committed against the Brazilian people.

In Brazil, the number of violent actions carried out by urban guerrillas, including executions, explosions, seizures of weapons, ammunition and explosives, assaults on banks and prisons, etc., is significant enough to leave no room for doubt as to the actual aims of the revolutionaries; all are witnesses to the fact that we are in a full revolutionary war and that this war can be waged only by violent means.

This is the reason why the urban guerrilla uses armed struggle, and why he continues to concentrate his efforts on the physical extermination of the agents of repression, and to dedicate 24 hours a day to expropriations from the people's exploiters.

TECHNICAL PREPARATION OF THE URBAN GUERRILLA

No one can become an urban guerrilla without paying special attention to technical preparation.

The technical preparation of the urban guerrilla runs from a concern for his physical condition to a knowledge of and apprenticeship in professions and skills of all kinds, particularly manual skills.

The urban guerrilla can have a strong physical constitution only if he trains systematically. He cannot be a good fighter if he has not learned the art of fighting. For that reason, the urban guerrilla must learn and practice the various forms of unarmed fighting, of attack, and of personal defense. Other useful forms of physical preparation are hiking, camping, the practice of survival in the woods, mountain climbing, rowing, swimming, skin diving and training as a frogman, fishing, harpooning, and the hunting of

birds and of small and big game.

It is very important to learn how to drive a car, pilot a plane, handle a motor boat and a sailboat, understand mechanics, radio, telephone, electricity and have some knowledge of electronics techniques. It is also important to have a knowledge of topographical information, to be able to determine one's position by instruments or other available resources, to calculate distances, make maps and plans, draw to scale, make timings, and work with an angle protractor, a compass, etc. A knowledge of chemistry, of color combination and of stamp-making, the mastery of the skills of calligraphy and the copying of letters, and other techniques are part of the technical preparation of the urban guerrilla, who is obliged to falsify documents in order to live within a society that he seeks to destroy. In the area of "makeshift" medicine, the urban guerrilla has the special role of being a doctor or understanding medicine, nursing, pharmacology, drugs, basic surgery and emergency first aid.

The basic question in the technical preparation of the urban guerrilla is, nevertheless, to know how to handle weapons such as the submachine gun, revolver, automatic pistol, FAL, various types of shotguns, carbines, mortars, bazookas, etc.

A knowledge of various types of ammunition and explosives is another aspect to consider. Among the explosives, dynamite must be well understood. The use of incendiary bombs, smoke bombs, and other types is also indispensable prior training. To know how to improvise and repair weapons, prepare Molotov cocktails, grenades, mines, homemade destructive devices, how to blow up bridges, tear up and put out of service railroads and railroad cars, these are necessities in the technical preparation of the urban guerrilla that can never be considered unimportant.

The highest level of preparation for the urban guerrilla is the training camp for technical training. But only the guerrilla who has already passed a preliminary examination can go to this school—that is to say, one who has passed the test of fire in revolutionary action, in actual combat against the enemy.

THE URBAN GUERRILLA'S WEAPONS

The urban guerrilla's weapons are light arms, easily obtained, usually captured from the enemy, purchased, or made on the spot. Light weapons have the advantage of fast handling and easy transport. In general, light weapons are characterized as being short-barrelled. This includes many automatic weapons. Automatic and semi-automatic weapons considerably increase the firepower of the urban guerrilla. The disadvantage of this type of weapon, for us, is the difficulty in controlling it, resulting in wasted rounds or a wasteful use of ammunition—corrected for only by a good aim and precision firing. Men who are poorly trained convert automatic weapons into an ammunition drain.

Experience has shown that the basic weapon of the urban guerrilla is the light submachine gun. This weapon, in addition to being efficient and easy to shoot in an urban area, has the advantage of being greatly respected by the enemy. The guerrilla must thoroughly know how to handle the submachine gun, now so popular and indispensable to the Brazilian urban guerrillas.

The ideal submachine gun for the urban guerrilla is the INA .45 caliber. Other types of submachine guns of different calibers can also be used—understanding of course, the problem of ammunition. Thus, it is preferable that the manufacturing capabilities of the urban guerrillas be used for the production of one type of submachine gun, so that the ammunition to be used can be standardized. Each firing group of urban guerrillas must have a submachine gun handled by a good marksman. The other members of the group must be armed with .38 revolvers, our standard weapon. The .32 is also useful for those who want to participate. But the .38 is preferable since its impact usually puts the enemy out of action.

Hand grenades and conventional smoke bombs can also be considered light weapons, with defensive power for cover and withdrawal.

Long-barrelled weapons are more difficult for the urban guerrilla to transport, and they attract much attention because of their size. Among the long-barrelled weapons are the FAL, the Mauser guns or rifles, hunting guns such as the Winchester, and others.

Shotguns can be useful if used at close range and point

blank. They are useful even for a poor shot, especially at night when precision isn't much help. A pressure airgun can be useful for training in marksmanship. Bazookas and mortars can also be used in action, but the conditions for using them have to be prepared and the people who use them must be trained.

The urban guerrilla should not attempt to base his actions on the use of heavy weapons, which have major drawbacks in a type of fighting that demands lightweight weapons to insure mobility and speed.

Homemade weapons are often as efficient as the best weapons produced in conventional factories, and even a sawed-off shotgun is a good weapon for the urban guerrilla fighter.

The urban guerrilla's role as a gunsmith has a basic importance. As a gunsmith, he takes care of the weapons, knows how to repair them, and in many cases can set up a small shop for improvising and producing effective small arms.

Experience in metallurgy and on the mechanical lathe are basic skills the urban guerrilla should incorporate into his manufacturing plans for the construction of homemade weapons. This production, and courses in explosives and sabotage, must be organized. The primary materials for practice in these courses must be obtained ahead of time, to prevent an incomplete apprenticeship—that is to say, so as to leave no room for experimentation.

Molotov cocktails, gasoline, homemade contrivances such as catapults and mortars for firing explosives, grenades made of pipes and cans, smoke bombs, mines, conventional explosives such as dynamite and potassium chlorate, plastic explosives, gelatine capsules, and ammunition of every kind are indispensable to the success of the urban guerrilla's mission.

The methods of obtaining the necessary materials and munitions will be to buy them or to take them by force in expropriation actions specially planned and carried out. The urban guerrillas will be careful not to keep explosives and other materials that can cause accidents around for very long, but will always try to use them immediately on their intended targets.

The urban guerrilla's weapons and his ability to maintain them constitute his firepower. By taking advantage of modern weapons and introducing innovations in his firepower and in the

use of certain weapons, the urban guerrilla can improve many of the tactics of urban warfare. An example of this was the innovation made by the Brazilian urban guerrillas when they introduced the use of the submachine gun in their attacks on banks.

When the massive use of uniform submachine guns becomes possible, there will be new changes in urban guerrilla warfare tactics. The firing group that utilizes uniform weapons and corresponding ammunition, with reasonable care for their maintenance, will reach a considerable level of effectiveness.

The urban guerrilla increases his effectiveness as he increases his firepower.

THE SHOT; THE URBAN GUERRILLA'S REASON FOR EXISTENCE

The urban guerrilla's reason for existence, the basic condition in which he acts and survives, is to shoot. The urban guerrilla must know how to shoot well, because it is required by this type of combat.

In conventional warfare, combat is generally at a distance with long-range weapons. In unconventional warfare, in which urban guerrilla warfare is included, combat is at short range and often very close. To prevent his own death, the urban guerrilla must shoot first, and he cannot err in his shot. He cannot waste his ammunition because he does not possess large amounts, and so he must conserve it. Nor can he replace his ammunition quickly, since he is a part of a small team in which each guerrilla has to be able to look after himself. The urban guerrilla can lose no time, and thus has to be able to shoot at once.

One basic fact, which we want to emphasize completely, and whose importance cannot be overestimated, is that the urban guerrilla must not fire continuously, using up his ammunition. It may be that the enemy is responding to this fire precisely because he is waiting until the guerrilla's ammunition is all used up. At such a moment, without having the opportunity to replace his ammunition, the guerrilla faces a rain of enemy fire, and can be taken prisoner or killed.

In spite of the value of the surprise factor, which many

times makes it unnecessary for the urban guerrilla to use his weapons, he cannot be allowed the luxury of entering combat without knowing how to shoot. And when face-to-face with the enemy, he must always be moving from one position to another, since to stay in one place makes him a fixed target and, as such, very vulnerable.

The urban guerrilla's life depends on shooting, on his ability to handle his weapons well and to avoid being hit. When we speak of shooting, we speak of accuracy as well. Shooting must be practiced until it becomes a reflex action on the part of the urban guerrilla. To learn how to shoot and have good aim, the urban guerrilla must train himself systematically, utilizing every practice method shooting at targets, even in amusement parks and at home.

Shooting and marksmanship are the urban guerrilla's water and air. His perfection of the art of shooting may make him a special type of urban guerrilla—that is, a sniper, a category of solitary combatant indispensable in isolated actions. The sniper knows how to shoot at close range and at long range, and his weapons are appropriate for either type of shooting.

THE FIRING GROUP

In order to function, the urban guerrillas must be organized into small groups. A team of no more than four or five is called a firing group. A minimum of two firing groups, separated and insulated from other firing groups, directed and coordinated by one or two persons, this is what makes a firing team.

Within the firing group, there must be complete confidence among the members. The best shot, and the one who knows best how to handle the submachine gun, is the person in charge of operations.

The firing group plans and executes urban guerrilla actions, obtains and stores weapons, and studies and corrects its own tactics.

When there are tasks planned by the strategic command, these tasks take preference. But there is no such thing as a firing group without its own initiative. For this reason, it is essential to

avoid any rigidity in the guerrilla organization, in order to permit the greatest possible initiative on the part of the firing group. The old-type hierarchy, the style of the traditional revolutionaries, doesn't exist in our organization. This means that, except for the priority of the objectives set by the strategic command, any firing group can decide to raid a bank, to kidnap or execute an agent of the dictatorship, a figure identified with the reaction, or a foreign spy, and can carry out any type of propaganda or war of nerves against the enemy, without the need to consult with the general command.

No firing group can remain inactive waiting for orders from above. Its obligation is to act. Any single urban guerrilla who wants to establish a firing group and begin action can do so, and thus becomes a part of the organization.

This method of action eliminates the need for knowing who is carrying out which actions, since there is free initiative and the only important point is to greatly increase the volume of urban guerrilla activity in order to wear out the government and force it onto the defensive.

The firing group is the instrument of organized action. Within it, guerrilla operations and tactics are planned, launched and carried through to success. The general command counts on the firing groups to carry out objectives of a strategic nature, and to do so in any part of the country. For its part, the general command helps the firing groups with their difficulties and with carrying out objectives of a strategic nature, and to do so in any part of the country.

The organization is an indestructable network of firing groups, and of coordinations among them, that functions simply and practically within a general command that also participates in attacks—an organization that exists for no other purpose than that of pure and simple revolutionary action.

THE LOGISTICS OF THE URBAN GUERRILLA

Conventional logistics can be expressed with the formula
FFEA:

F—food

F—fuel

E—equipment

A—ammunition

Conventional logistics refer to the maintenance problems for an army or a regular armed force, transported in vehicles, with fixed bases and supply lines. Urban guerrillas, on the contrary, are not an army but small armed groups, intentionally fragmented. They have neither vehicles nor rear areas. Their supply lines are precarious and insufficient, and they have no fixed bases except in the rudimentary sense of a weapons factory within a house. While the goal of conventional logistics is to supply the war needs of the “gorillas” who are used to repress rural and urban rebellion, urban guerrilla logistics aim at sustaining operations and tactics which have nothing in common with conventional warfare and are directed against the government and foreign domination of the country.

For the urban guerrilla, who starts from nothing and who has no support at the beginning, logistics are expressed by the formula MMWAE, which is:

M—mechanization

M—money

W—weapons

A—ammunition

E—explosives

Revolutionary logistics takes mechanization as one of its bases. Nevertheless, mechanization is inseparable from the driver. The urban guerrilla driver is as important as the urban guerrilla machine gunner. Without either, the machines do not work, and the automobile, as well as the submachine gun becomes a dead thing. An experienced driver is not made in one day, and apprenticeship must begin early. Every good urban guerrilla must be a driver. As to the vehicles, the urban guerrilla must expropriate what he needs. When he already has resources, the urban guerrilla can combine the expropriation of vehicles with his other methods of acquisition.

Money, weapons, ammunition and explosives, and automobiles as well, must be expropriated. The urban guerrilla must rob banks and armories, and seize explosives and ammunition wherever he finds them.

None of these operations is carried out for just one purpose. Even when the raid is to obtain money, the weapons that the guards carry must be taken as well.

Expropriation is the first step in organizing our logistics, which itself assumes an armed and permanently mobile character.

The second step is to reinforce and expand logistics, resorting to ambushes and traps in which the enemy is surprised and his weapons, ammunition, vehicles and other resources are captured.

Once he has weapons, ammunition and explosives, one of the most serious logistics problems facing the urban guerrilla is a hiding place in which to leave the material, and appropriate means of transporting it and assembling it where it is needed. This has to be accomplished even when the enemy is alerted and has the roads blocked.

The knowledge that the urban guerrilla possesses of the terrain, and the devices he uses or is capable of using, such as scouts specially prepared and recruited for this mission, are the basic elements in solving the eternal logistics problems faced by the guerrillas.

CHARACTERISTICS OF THE URBAN GUERRILLA'S TACTICS

The tactics of the urban guerrilla have the following characteristics:

1. It is an aggressive tactic, or, in other words, it has an offensive character. As is well known, defensive action means death for us. Since we are inferior to the enemy in firepower, and have neither his resources nor his power base, we cannot defend ourselves against an offensive or a concentrated attack by the "gorillas". That is the reason why our urban technique can never be permanent, can never defend a fixed base nor remain in any one spot waiting to repel the circle of repression.

2. It is a tactic of attack and rapid withdrawal, by which we preserve our forces.

3. It is a tactic that aims at the development of urban guerrilla warfare, whose function will be to wear out, demoralize and distract the enemy forces, permitting the emergence and survival

of rural guerrilla warfare, which is destined to play the decisive role in the revolutionary war.

THE INITIAL ADVANTAGES OF THE URBAN GUERRILLA

The dynamics of urban guerrilla warfare lie in the guerrilla's violent clash with the military and police forces of the dictatorship. In this conflict, the police have superiority. The urban guerrilla has inferior forces. The paradox is that the urban guerrilla is nevertheless the attacker.

The military and police forces, for their part, respond to the conflict by mobilizing and concentrating greatly superior forces in the pursuit and destruction of the urban guerrilla. The guerrilla can only avoid defeat if he depends on the initial advantages he has and knows how to exploit them to the end, to compensate for his weakness and lack of material.

The initial advantages are:

1. He must take the enemy by surprise.
2. He must know the terrain of the encounter.
3. He must have greater mobility and speed than the police and other repressive forces.
4. His information service must be better than the enemy's.
5. He must be in command of the situation, and demonstrate a decisiveness so great that everyone on our side is inspired and never thinks of hesitating, while on the other side the enemy is stunned and incapable of acting.

SURPRISE

To compensate for his general weakness and shortage of weapons compared to the enemy, the urban guerrilla uses surprise. The enemy has no way to combat surprise and becomes confused and is destroyed.

When urban guerrilla warfare broke out in Brazil, experience proved that surprise was essential to the success of any guerrilla operation. The technique of surprise is based upon four essential requirements :

1. We know the situation of the enemy we are going to

attack, usually by means of precise information and meticulous observation, while the enemy does not know he is going to be attacked and knows nothing about the attackers.

2. We know the strength of the enemy we are going to attack, and the enemy knows nothing about our strength.

3. Attacking by surprise, we save and conserve our forces, while the enemy is unable to do the same, and is left at the mercy of events.

4. We determine the time and place of the attack, fix its duration and establish its objectives. The enemy remains ignorant of all of this information.

KNOWLEDGE OF THE TERRAIN

The urban guerrilla's best ally is the terrain, and because this is so he must know it like the palm of his hand. To have the terrain as an ally means to know how to use with intelligence its unevenness, its high and low points, its turns, its irregularities, its fixed and secret passages, its abandoned areas, its thickets, etc., taking maximum advantage of all of this for the success of armed actions, escapes, retreats, covers, and hiding places. Impasses and narrow spots, gorges, streets under repair, police checkpoints, military zones and closed-off streets, the entrances and exits to tunnels and those that the enemy can close off, corners controlled or watched by the police, traffic lights and signals; all this must be thoroughly known and studied in order to avoid fatal errors.

Our problem is to get through and to know where and how to hide, leaving the enemy bewildered in areas he doesn't know. Being familiar with the avenues, streets, alleys, ins and outs, the corners of the urban centers, its paths and shortcuts, its empty lots, its underground passages, its pipes and sewer systems, the urban guerrilla safely crosses through the irregular and difficult terrain unfamiliar to the police, where the police can be surprised in a fatal ambush or trap at any moment.

Because he knows the terrain, the urban guerrilla can pass through it on foot, on bicycle, in a car, jeep or small truck, and never be trapped. Acting in small groups with only a few people, the guerrillas can rendezvous at a time and place determined

beforehand, following up the initial attack with new guerrilla operations, or evading the police cordon and disorienting the enemy with their unexpected audacity.

It is an impossible problem for the police, in the labyrinthian terrain of the urban guerrilla, to catch someone they cannot see, to repress someone they cannot catch, and to close in on someone they cannot find.

Our experience is that the ideal guerrilla is one who operates in his own city and thoroughly knows its streets, its neighborhoods, its transit problems, and its other peculiarities. The guerrilla outsider, who comes to a city whose streets are unfamiliar to him, is a weak spot, and if he is assigned certain operations, he can endanger them. To avoid grave mistakes, it is necessary for him to get to know the layout of the streets.

MOBILITY AND SPEED

To insure a mobility and speed that the police cannot match, the urban guerrilla needs the following:

1. Mechanization
2. Knowledge of the terrain
3. A disruption or suspension of enemy transport and communications
4. Light weapons

By carefully carrying out operations that last only a few moments, and leaving the site in mechanized vehicles, the urban guerrilla beats a rapid retreat, escaping capture.

The urban guerrilla must know the way in detail, and, in this manner, must go through the schedule ahead of time as a training, to avoid entering alleyways that have no exit, or running into traffic jams, or being stopped by the Transit Department's traffic signals.

The police pursue the urban guerrilla blindly, without knowing which road he is using for his escape. While the urban guerrilla escapes quickly because he knows the terrain, the police lose the trail and give up the chase.

The urban guerrilla must launch his operations far from the logistical centers of the police. A primary advantage of this method of operation is that it places us at a reasonable distance from

the possibility of capture, which facilitates our evasion.

In addition to this necessary precaution, the urban guerrilla must be concerned with the enemy's communication system. The telephone is the primary target in preventing the enemy from access to information, by knocking out his communications systems.

Even if he knows about the guerrilla operation, the enemy depends on modern transportation for his logistics support, and his vehicles necessarily lose time carrying him through the heavy traffic of the large cities. It is clear that the tangled and treacherous traffic is a disadvantage for the enemy, as it would be for us if we were not ahead of him.

If we want to have a safe margin of security and be certain to leave no tracks for the future, we can adopt the following methods:

1. Deliberately intercept the police with other vehicles, or by seemingly casual inconveniences and accidents; but in this case the vehicles in question should neither be legal nor have real license numbers
2. Obstruct the roads with fallen trees, rocks, ditches, false traffic signs, dead ends or detours, or other clever methods
3. Place homemade mines in the way of the police; use gasoline or throw Molotov cocktails to set their vehicles on fire
4. Set off a burst of submachine gun fire or weapons such as the FAL aimed at the motor and tires of the cars engaged in the pursuit

With the arrogance typical of the police and the military authorities, the enemy will come to fight us equipped with heavy guns and equipment, and with elaborate maneuvers by men armed to the teeth. The urban guerrilla must respond to this with light weapons that can be easily transported, so he can always escape with maximum speed without ever accepting open fighting. The urban guerrilla has no mission other than to attack and quickly withdraw. We would leave ourselves open to the most crushing defeats if we burdened ourselves with heavy weapons and with the tremendous weight of the ammunition necessary to use them, at the same time losing our precious gift of mobility.

When our enemy fights against us with the cavalry, we are

at no disadvantage as long as we are mechanized. The automobile goes faster than the horse. From within the car, we also have the target of the mounted police, knocking him down with sub-machine gun and revolver fire or with Molotov cocktails and hand grenades.

On the other hand, it is not so difficult for an urban guerrilla on foot to make a target of a policeman on horseback. Moreover, ropes across the street, marbles, and cork stoppers are very efficient methods of making them both fall. The great disadvantage faced by the mounted policeman is that he presents the urban guerrilla with two excellent targets—the horse and its rider.

Apart from being faster than the horseman, the helicopter has no better chance in pursuit. If the horse is too slow compared to the urban guerrilla's automobile, the helicopter is too fast. Moving at 200 kilometers an hour, it will never succeed in hitting from above a target that is lost among the crowds and street vehicles, nor can the helicopter land in public streets in order to capture someone. At the same time, whenever it flies too low, it will be excessively vulnerable to the fire of the urban guerrillas.

INFORMATION

The chances that the government has for discovering and destroying the urban guerrillas lessens as the power of the dictatorship's enemies becomes greater and more concentrated among the population.

This concentration of the opponents of the dictatorship plays a very important role in providing information about the actions of the police and government officials, as well as hiding the activities of the guerrillas. The enemy can also be thrown off with false information, which is worse for him because it is a tremendous waste.

By whatever means, the sources of information at the disposal of the urban guerrilla are potentially better than those of the police. The enemy is observed by the people, but he does not know who among the people transmits information to the urban guerrillas. The military and the police are hated by the people for the injustices and violence they have committed, and this facili-

tates obtaining information which is damaging to the activities of government agents.

Information, which is only a small segment of popular support, represents an extraordinary potential in the hands of the urban guerrilla.

The creation of an intelligence service, with an organized structure, is a basic need for us. The urban guerrilla has to have vital information about the plans and movements of the enemy; where they are, how they move, the resources of their banking network, their means of communication, and the secret activities they carry out. The reliable information passed on to the guerrillas represents a well-aimed blow at the dictatorship. The dictatorship has no way to defend itself in the face of an important leak which facilitates our destructive attacks.

The enemy also wants to know what actions we are planning so he can destroy us or prevent us from acting. In this sense, the danger of betrayal is present, and the enemy encourages betrayal and infiltrates spies into the guerrilla organization. The urban guerrilla's technique against this enemy tactic is to denounce publicly the spies, traitors, informers and provocateurs. Since our struggle takes place among the people and depends on their sympathy—while the government has a bad reputation because of its brutality, corruption and incompetence—the informers, spies, traitors and the police come to be enemies of the people, without supporters, denounced to the urban guerrillas and, in many cases, properly punished.

For his part, the urban guerrilla must not evade the duty—once he knows who the spy or informer is—of physically wiping him out. This is the proper method, approved by the people, and it minimizes considerably the incidence of infiltration or enemy spying.

For complete success in the battle against spies and informers, it is essential to organize a counter-espionage or counter-intelligence service. Nevertheless, as far as information is concerned, it cannot all be reduced to a matter of knowing the enemy's moves and avoiding the infiltration of spies. Intelligence information must be broad—it must embrace everything, including the most insignificant material. There is a technique of obtain-

ing information, and the urban guerrilla must master it. Following this technique, intelligence information is obtained naturally, as a part of the life of the people.

The urban guerrilla, living in the midst of the population and moving about among them, must be attentive to all types of conversations and human relations, learning how to disguise his interest with great skill and judgement.

In places where people work, study, and live, it is easy to collect all kinds of information on payments, business, plans of all kinds, points of view, opinions, people's state of mind, trips, interior layout of buildings, offices and rooms, operations centers, etc.

Observation, investigation, reconnaissance, and exploration of the terrain are also excellent sources of information. The urban guerrilla never goes anywhere absentmindedly and without revolutionary precaution, always on the alert lest something occurs. Eyes and ears open, senses alert, his memory is engraved with everything necessary, now or in the future, to the continued activity of the guerrilla fighter.

Careful reading of the press with particular attention to the mass communication media, the research of accumulated data, the transmission of news and everything of note, a persistence in being informed and in informing others, all this makes up the intricate and immensely complicated question of information which gives the urban guerrilla a decisive advantage.

DECISIVENESS

It is not enough for the urban guerrilla to have in his favor surprise, speed, knowledge of the terrain, and information. He must also demonstrate his command of any situation and a capacity for decisiveness, without which all other advantages will prove to be useless.

It is impossible to carry out any action, however well-planned, if the urban guerrilla turns out to be indecisive, uncertain, irresolute. Even an action successfully begun can end in defeat if command of the situation and the capacity for decision falter in the middle of the execution of the plan. When this command of the situation and a capacity for decision are absent, the void is

filled with hesitation and terror. The enemy takes advantage of this failure and is able to liquidate us.

The secret of the success of any operation, simple or complex, easy or difficult, is to rely on determined men. Strictly speaking, there are no simple operations: all must be carried out with the same care taken in the most difficult, beginning with the choice of the human elements—which means relying on leadership and the capacity for decision in every situation.

One can see ahead of time whether an action will be successful or not by the way its participants act during the preparatory period. Those who fall behind, who fail to make designated contacts, are easily confused, forget things, fail to complete the basic tasks of the work, possibly are indecisive men and can be a danger. It is better not to include them.

Decisiveness means to put into practice the plan that has been devised with determination, with audacity, and with an absolute firmness. It takes only one person who hesitates to lose all.

OBJECTIVES OF THE GUERRILLA'S ACTIONS

With his tactics developed and established, the urban guerrilla trains himself in methods of action leading to attack, and, in Brazil, has the following objectives:

1. To threaten the triangle within which the Brazilian state and North American domination are maintained, a triangle whose points are Rio, Sao Paulo and Belo Horizonte, and whose base is the axis Rio—San Paulo, where the giant industrial, financial, economic, political, cultural, military, and police complex that holds the decisive power of the country is located.

2. To weaken the local militia and the security systems of the dictatorship, given the fact that we are attacking and the “guerrillas” defending, which means catching the government in a defensive position with its troops immobilized in the defense of the entire complex of national maintenance, with its ever-present fears of an attack on its strategic nerve centers, and without ever knowing where, how or when the attack will come.

3. To attack every area with many different armed groups, small in size, each self-contained and operating independently, to

disperse the government forces in their pursuit of a thoroughly fragmented organization, instead of offering the dictatorship the opportunity to concentrate its forces in the destruction of one tightly organized system operating throughout the country.

4. To give proof of its combatitiveness, decision, firmness, determination, and persistence in the attack on the military dictatorship, in order to allow all rebels to follow in our example and to fight with urban guerrilla tactics. Meanwhile, the government with all of its problems, incapable of halting guerrilla actions within the cities, will lose time and suffer endless attrition, and will finally be forced to pull back its repressive forces in order to mount guard over all the banks, industries, armories, military barracks, prisons, public offices, radio and television stations, North American firms, gas storage tanks, oil refineries, ships, airplanes, ports, airports, hospitals, health centers, blood banks, stores, garages, embassies, residences of high-ranking members of the regime such as ministers and generals, police stations, official organizations, etc.

5. To increase urban guerrilla actions gradually into an endless number of surprise raids, such that the government cannot leave the urban area to pursue guerrillas in the rural interior without running the risk of abandoning the cities and permitting rebellion to increase on the coast as well as the interior of the country.

6. To force the Army and the police, their commanders and their assistants, to give up the relative comfort and tranquility of their barracks and their usual rest, for a state of fear and growing tension in the expectation of attack, or in a search for trails which vanish without a trace.

7. To avoid open battle and decisive combat with the government, limiting the struggle to brief, rapid attacks with lightning results.

8. To insure for the urban guerrilla a maximum freedom of movement and of action, without ever relinquishing the use of armed action, remaining firmly oriented towards helping the formation of rural guerrilla warfare and supporting the construction of a revolutionary army for national liberation.

ON THE TYPES AND NATURE OF MISSIONS FOR THE URBAN GUERRILLA

In order to achieve the objectives previously listed, the urban guerrilla is obliged, in his tactics, to follow missions whose nature is as different or diversified as possible. The urban guerrilla does not arbitrarily choose this or that mission. Some actions are simple; others are complicated. The inexperienced guerrilla must be gradually introduced into actions and operations which run from the simple to the complex. He begins with small missions and tasks until he becomes completely experienced.

Before any action, the urban guerrilla must think of the methods and the personnel at his disposal to carry out the mission. Operations and actions that demand the urban guerrilla's technical preparation cannot be carried out by someone who lacks the technical skill. With these precautions, the missions which the urban guerrilla can undertake are the following:

1. assaults
2. raids and penetrations
3. occupations
4. ambushes
5. street tactics
6. strikes and work stoppages
7. desertions, diversions, seizures, expropriation of weapons, ammunition and explosives
8. liberation of prisoners
9. executions
10. kidnappings
11. sabotage
12. terrorism
13. armed propaganda
14. war of nerves

ASSAULTS

Assaults are the armed attacks which we make to expropriate funds, liberate prisoners, capture explosives, submachine guns, and other types of weapons and ammunition.

Assaults can take place in broad daylight or at night. Day-time assaults are made when the objective cannot be achieved at

any other hour, such as the transport of money by banks, which is not done at night. Night assault is usually the most advantageous for the guerrilla. The ideal is for all assaults to take place at night, when conditions for a surprise attack are most favorable and the darkness facilitates escape and hides the identity of the participants. The urban guerrilla must prepare himself, nevertheless, to act under all conditions, daytime as well as night.

The most vulnerable targets for assaults are the following:

1. credit establishments
2. commercial and industrial enterprises, including plants for the manufacture of weapons and explosives
3. military establishments
4. commissaries and police stations
5. jails
6. government property
7. mass communications media
8. North American firms and properties
9. government vehicles, including military and police vehicles, trucks, armored vehicles, money carriers, trains, ships, and airplanes.

The assaults on businesses use the same tactics, because in every case the buildings represent a fixed target. Assaults on buildings are planned as guerrilla operations, varied according to whether they are against banks, a commercial enterprise, industries, military bases, commissaries, prisons, radio stations, warehouses for foreign firms, etc.

The assault on vehicles—money-carriers, armored vehicles, trains, ships, airplanes—are of another nature, since they are moving targets. The nature of the operation varies according to the situation and the circumstances—that is, whether the vehicle is stationary or moving. Armored cars, including military vehicles, are not immune to mines. Roadblocks, traps, ruses, interception by other vehicles, Molotov cocktails, shooting with heavy weapons, are efficient methods of assaulting vehicles. Heavy vehicles, grounded airplanes and anchored ships can be seized and their crews and guards overcome. Airplanes in flight can be hijacked by guerrilla action or by one person. Ships and trains in motion can be assaulted or captured by guerrilla operations in order to obtain

weapons and ammunition or to prevent troop movements.

THE BANK ASSAULT AS POPULAR MISSION

The most popular mission is the bank assault. In Brazil, the urban guerrillas have begun a type of organized assault on the banks as a guerrilla operation. Today, this type of assault is widely used, and has served as a sort of preliminary test for the urban guerrilla in his training in the tactics of urban guerrilla warfare.

Important innovations in the tactics of assaulting banks have developed, guaranteeing escape, the withdrawal of money, and the anonymity of those involved. Among these innovations, we cite the shooting of tires of cars to prevent pursuit, locking people in the bank bathroom, making them sit on the floor, immobilizing the bank guards and taking their weapons, forcing someone to open the safe or the strong box, and using disguises.

Attempts to install bank alarms, to use guards or electronic detection devices prove fruitless when the assault is political and is carried out according to urban guerrilla warfare techniques. This guerrilla method uses new techniques to meet the enemy's tactical changes, has access to firepower that is growing every day, becomes increasingly more experienced and more confident, and uses a larger number of guerrillas every time; all to guarantee the success of operations planned down to the last detail.

The bank assault is a typical expropriation. But, as is true with any kind of armed expropriatory action, the guerrilla is handicapped by a two-fold competition:

1. competition from the outlaw
2. competition from the right-wing counter-revolutionary

This competition produces confusion, which is reflected in the people's uncertainty. It is up to the urban guerrilla to prevent this from happening, and to accomplish this he must use two methods:

1. He must avoid the outlaw's technique, which is one of unnecessary violence and the expropriation of goods and possessions belonging to the people
2. He must use the assault for propaganda purposes at the very moment it is taking place, and later distribute material, leaf-

lets—every possible means of explaining the objectives and the principles of the urban guerrillas, as expropriator of the government and the ruling elite.

RAIDS AND PENETRATIONS

Raids and penetrations are rapid attacks on establishments located in neighborhoods, or even in the center of the city, such as small military units, commissaries, hospitals, to cause trouble, seize weapons, punish and terrorize the enemy, take reprisals, or to rescue wounded prisoners or those hospitalized under police guard. Raids and penetrations are also made on garages and depots to destroy vehicles and damage installations, especially if they are North American firms and property.

When they take place on certain stretches of highway or in certain distant neighborhoods, these raids can serve to force the enemy to move great numbers of troops, a totally useless effort since when they get there they will find nobody to fight. When they are carried out on certain houses, offices, archives or public offices, their purpose is to capture or search for secret papers and documents with which to denounce deals, compromises and the corruption of men in government, their dirty deals and criminal transactions.

Raids and penetrations are most effective if they are carried out at night.

OCCUPATIONS

Occupations are a type of attack carried out when the urban guerrilla stations himself in specific establishments and locations, for a temporary action against the enemy or for some propaganda purpose.

The occupation of factories and schools during strikes, or at other times, is a method of protest or of distracting the enemy's attention. The occupation of radio stations is for propaganda purposes.

Occupation is a highly effective model for action but, in order to prevent losses and material damage to our forces, it is

always a good idea to plan on the possibility of a forced withdrawal. It must always be meticulously planned, and carried out at the opportune moment.

Occupations always have a time limit, and the swifter they are completed, the better.

AMBUSH

Ambushes are attacks, typified by surprise, when the enemy is trapped on the road or when he makes a police net surrounding a house or estate. A false alarm can bring the enemy to the spot, where he falls into a trap.

The principle object of the ambush is to capture enemy weapons and to punish him with death.

Ambushes to halt passenger trains are for propaganda purposes, and, when they are troop trains, the object is to annihilate the enemy and seize his weapons.

The urban guerrilla sniper is the kind of fighter specially suited for ambush, because he can hide easily in the irregularities of the terrain, on the roofs and the tops of buildings and apartments under construction. From windows and dark places, he can take careful aim at his chosen target.

Ambush has devastating effects on the enemy, leaving him unnerved, insecure and fearful.

STREET TACTICS

Street tactics are used to fight the enemy in the streets, utilizing the participation of the population against him.

In 1968, the Brazilian students used excellent street tactics against police troops, such as marching down streets against traffic and using slingshots and marbles against mounted police.

Other street tactics consist of constructing barricades; pulling up paving blocks and hurling them at the police; throwing bottles, bricks, paperweights and other projectiles at the police from the top of office and apartment buildings; using buildings and other structures for escape, for hiding and for supporting surprise attacks.

It is equally necessary to know how to respond to enemy tactics. When the police troops come wearing helmets to protect them against flying objects, we have to divide ourselves into two teams—one to attack the enemy from the front, the other to attack him in the rear—withdrawing one as the other goes into action to prevent the first from being struck by projectiles hurled by the second.

By the same token, it is important to know how to respond to the police net. When the police designate certain of their men to go into the crowd and arrest a demonstrator, a larger group of urban guerrillas must surround the police group, disarming and beating them and at the same time allowing the prisoner to escape. This urban guerrilla operation is called “the net within a net”.

When the police net is formed at a school building, a factory, a place where demonstrators gather, or some other point, the urban guerrilla must not give up or allow himself to be taken by surprise. To make his net effective, the enemy is obliged to transport his troops in vehicles and special cars to occupy strategic points in the streets, in order to invade the building or chosen locale.

The urban guerrilla, for his part, must never clear a building or an area and meet in it without first knowing its exits, the way to break an encirclement, the strategic points that the police must occupy, and the roads that inevitably lead into the net, and he must hold other strategic points from which to strike at the enemy. The roads followed by police vehicles must be mined at key points along the way and at forced roadblocks. When the mines explode, the vehicles will be knocked into the air. The police will be caught in the trap and will suffer losses and be victims of an ambush.

The net must be broken by escape routes which are unknown to the police. The rigorous planning of a withdrawal is the best way to frustrate any encircling effort on the part of the enemy.

When there is no possibility of an escape plan, the urban guerrilla must not hold meetings, gatherings or do anything, since to do so will prevent him from breaking through the net which the enemy will surely try to throw around him.

Street tactics have revealed a new type of urban guerrilla who participates in mass protests. This is the type we designate as the “urban guerrilla demonstrator”, who joins the crowds and participates in marches with specific and definite aims in mind. The urban guerrilla demonstrator must initiate the “net within the net”, ransacking government vehicles, official cars and police vehicles before turning them over or setting fire to them, to see if any of them have money or weapons.

Snipers are very good for mass demonstrations, and along with the urban guerrilla demonstrator can play a valuable role. Hidden at strategic points, the snipers have complete success using shotguns or submachine guns, which can easily cause losses among the enemy.

STRIKES AND WORK INTERRUPTIONS

The strike is a model of action employed by the urban guerrilla in work centers and schools to damage the enemy by stopping work and study activities. Because it is one of the weapons most feared by the exploiters and oppressors, the enemy uses tremendous firepower and incredible violence against it. The strikers are taken to prison, suffer beatings, and many of them wind up killed.

The urban guerrilla must prepare the strike in such a way as to leave no track or clue that can identify the leaders of such an action. A strike is successful when it is organized by a small group, if it is carefully prepared in secret using the most clandestine methods. Weapons, ammunition, Molotov cocktails, homemade weapons of destruction and attack, all of these must be supplied beforehand in order to meet the enemy. So that the action can do the greatest possible amount of damage, it is a good idea to study and put into effect a sabotage plan.

Strikes and study interruptions, although they are of brief duration, cause severe damage to the enemy. It is enough for them to crop up at different locations and in differing sections of the same area, disrupting daily life, occurring endlessly, one after the other, in true guerrilla fashion.

In strikes or in simple work interruptions, the urban guerril-

la has recourse to the occupation or penetration of the site, or he can simply make a raid. In that case, his objective is to take captives, to capture prisoners, or to capture enemy agents and propose an exchange for arrested strikers.

In certain cases, strikes and brief work interruptions can offer an excellent opportunity for preparing ambushes or traps, whose aim is the physical destruction of the police. The basic fact is that the enemy suffers losses as well as material and moral damage, and is weakened by the action.

DESERTIONS, DIVERSIONS, SEIZURES, EXPROPRIATION OF AMMUNITION AND EXPLOSIVES

Desertion and the diversion of weapons are actions carried out in military bases, ships, military hospitals, etc. The urban guerrilla soldier or officer must desert at the most opportune moment with modern weapons and ammunition, to hand them over to the guerrillas.

One of the most opportune moments is when the urban guerrilla soldier is called upon to pursue his guerrilla comrades outside the military base. Instead of following the orders of the “gorillas”, the military urban guerrilla must join the ranks of the revolutionaries by handing over the weapons and ammunition he carries, or the military vehicle he operates. The advantage of this method is that the rebels receive weapons and ammunition from the army, navy, air force, military police, civilian guard or the police without any great work, since it reaches their hands by government transportation.

Other opportunities may occur in the barracks, and the military urban guerrilla must always be alert to this. In case of carelessness on the part of commanders or in other favorable conditions—such as bureaucratic attitudes or the relaxation of discipline on the part of lieutenants or other internal personnel—the military urban guerrilla must no longer wait but must try to inform the guerrillas and desert with as large a supply of weapons as possible.

When there is no possibility of deserting with weapons and ammunition, the military urban guerrilla must engage in sabotage,

starting fires and explosions in munitions dumps.

This technique of deserting with weapons and of raiding and sabotaging the military centers is the best way of wearing out and demoralizing the enemy and leaving them confused.

The urban guerrilla's purpose in disarming an individual enemy is to capture his weapons. These weapons are usually in the hands of sentinels or others whose task is guard duty. The capture of weapons may be accomplished by violent means or by cleverness and tricks or traps. When the enemy is disarmed, he must be searched for weapons other than those already taken from him. If we are careless, he can use the weapons that were not seized to shoot the urban guerrilla.

The seizure of weapons is an efficient method of acquiring submachine guns, the urban guerrilla's most important weapon. When we carry out small operations or actions to seize weapons and ammunition, the materiel captured may be for personal use or for armaments and supplies for the firing teams.

The necessity to provide firepower for the urban guerrillas is so great that, in order to take off from the zero point, we often have to purchase one weapon, divert or capture a single gun. The basic point is to begin, and to begin with a spirit of decisiveness and boldness. The possession of a single submachine gun multiplies our forces.

In a bank assault, we must be careful to seize the weapons of the bank guard. The rest of the weapons will be found with the treasurer, the bank tellers or the manager, and must also be seized. Quite often, we succeed in capturing weapons in police stations, as a result of raids. The capture of weapons, ammunition and explosives is the urban guerrilla's goal in assaulting commercial businesses, industries and quarries.

LIBERATION OF PRISONERS

The liberation of prisoners is an armed action designed to free jailed urban guerrillas. In daily struggle against the enemy, the urban guerrilla is subject to arrest, and can be sentenced to unlimited years in jail.

This does not mean that the battle ends here. For the guer-

rilla, his experience is deepened by prison, and struggle continues even in the dungeons where he is held. The imprisoned guerrilla views the prisons of the enemy as a terrain which he must dominate and understand in order to free himself by a guerrilla operation. There is no jail, either on an island, in a city penitentiary, or on a farm, that is impregnable to the slyness, cleverness and fire-power of the rebels.

The urban guerrilla who is free views the jails of the enemy as the inevitable site of guerrilla actions designed to liberate his ideological comrades from prison. It is this combination of the urban guerrilla in freedom and the urban guerrilla in jail that results in the armed operations we refer to as "liberation of prisoners".

The guerrilla operations that can be used in liberating prisoners are the following;

1. riots in penal establishments, in correctional colonies or camps, or on transport or prison ships;
2. assaults on urban or rural prisons, detention centers, prison camps, or any other permanent or temporary place where prisoners are held;
3. assaults on prisoner transport trains or convoys;
4. raids and penetrations of prisons;
5. ambushing of guards who move prisoners.

EXECUTIONS

Execution is the killing of a foreign spy, of an agent of the dictatorship, of a police torturer, of a dictatorial personality in the government involved in crimes and persecutions against patriots, of a stool pigeon, informer, police agent or police provocateur. Those who go to the police of their own free will to make denunciations and accusations, who supply information and who finger people, must be executed when they are caught by the urban guerrillas.

Execution is a secret action, in which the least possible number of urban guerrillas are involved. In many cases, the execution can be carried out by a single sniper, patient, alone and unknown, and operating in absolute secrecy and in cold blood.

KIDNAPPING

Kidnapping is capturing and holding in a secret place a spy, political personality or a notorious and dangerous enemy of the revolutionary movement. Kidnapping is used to exchange or liberate imprisoned revolutionaries or to force the suspension of torture in jail by the military dictatorship.

The kidnapping of personalities who are well-known artists, sports figures or who are outstanding in some other field, but who have evidenced no political interest, can be a useful form of propaganda for the guerrillas, provided it occurs under special circumstances, and is handled so the public understands and sympathizes with it. The kidnappings of foreigners or visitors constitutes a form of protest against the penetration and domination of imperialism in our country.

SABOTAGE

Sabotage is a highly destructive type of attack using very few persons—and sometimes requiring only one—to accomplish the desired result. When the urban guerrilla uses sabotage, the first step is isolated sabotage. Then comes the step of dispersed and general sabotage, carried out by the population.

Well-executed sabotage demands study, planning and careful action. A characteristic form of sabotage is explosion, using dynamite, fire or the placing of mines. A little sand, a trickle of any kind of combustible, a poor lubrication job, a screw removed, a short circuit, inserted pieces of wood or iron, can cause irreparable damage.

The objective of sabotage is to hurt, to damage, to make useless and to destroy vital enemy points such as the following:

1. the economy of the country
2. agricultural or industrial production
3. transport and communication systems
4. military and police systems and their establishments and depots
5. the repressive military-police system
6. the firms and properties of exploiters in the country

The urban guerrilla should endanger the economy of the country, particularly its economic and financial aspects, such as its domestic and foreign banking network, its exchange and credit systems, its tax collection system, etc.

Public offices, centers of government and government depots are easy targets for sabotage. Nor will it be easy to prevent the sabotage of agricultural and industrial production by the urban guerrilla, with his thorough knowledge of the local situation.

Factory workers acting as urban guerrillas are excellent industrial saboteurs, since they, better than anyone, understand the industry, the factory, the machinery or the part most likely to destroy an entire operation, doing much more damage than a poorly-informed layman could do.

With respect to the enemy's transport and communications systems, beginning with railway traffic, it is necessary to attack them systematically with sabotage. The only caution is against causing death and injury to passengers, especially regular commuters on suburban and long-distance trains. Attacks on freight trains, rolling or stationary stock, stoppage of military transports and communications systems, these are the major objectives in this area. Sleepers can be damaged and pulled up, as can rails. A tunnel blocked by a barrier of explosives, or an obstruction caused by a derailed car, causes enormous harm.

The derailment of a train carrying fuel is of major damage to the enemy. So is dynamiting a railroad bridge. In a system where the size and weight of the rolling equipment is enormous, it takes months for workers to repair or rebuild the destruction and damage.

As for highways, they can be obstructed with trees, stationary vehicles, ditches, dislocation of barriers by dynamite, and bridges destroyed by explosions.

Ships can be damaged at anchor in seaports or riverports, or in the shipyards. Aircraft can be destroyed or damaged on the ground.

Telephone and telegraph lines can be systematically damaged, their towers blown up, and their lines made useless. Transport and communications must be sabotaged immediately because the revolutionary movement has already begun in Brazil, and it is

essential to impede the enemy's movement of troops and munitions.

Oil lines, fuel plants, depots for bombs and ammunition arsenals, military camps and bases must become targets for sabotage operations, while vehicles, army trucks and other military or police vehicles must be destroyed wherever they are found. The military and police repression centers and their specialized organs must also claim the attention of the guerrilla saboteur. Foreign firms and properties in the country, for their part, must become such frequent targets of sabotage that the volume of actions directed against them surpasses the total of all other actions against enemy vital points.

TERRORISM

Terrorism is an action, usually involving the placement of an explosive or firebomb of great destructive power, which is capable of effecting irreparable loss against the enemy. Terrorism requires that the urban guerrilla should have adequate theoretical and practical knowledge of how to make explosives.

The terrorist act, apart from the apparent ease with which it can be carried out, is no different from other guerrilla acts and actions whose success depends on planning and determination. It is an action which the urban guerrilla must execute with the greatest calmness and determination.

Although terrorism generally involves an explosion, there are cases in which it may be carried out through executions or the systematic burning of installations, properties, plantations, etc. It is essential to point out the importance of fires and the construction of incendiary devices such as gasoline bombs in the technique of guerrilla terrorism.

Another thing is the importance of the material the urban guerrilla can persuade the people to expropriate in the moments of hunger and scarcity brought about by the greed of the big commercial interests.

Terrorism is a weapon the revolutionary can never relinquish.

ARMED PROPAGANDA

The coordination of urban guerrilla activities, including each armed action, is the primary way of making armed propaganda. These actions, carried out with specific objectives and aims in mind, inevitably become propaganda material for the mass communication system. Bank robberies, ambushes, desertions and the diverting of weapons, the rescue of prisoners, executions, kidnappings, sabotage, terrorism and the war of nerves are all cases in point.

Airplanes diverted in flight by guerrilla action, ships and trains assaulted and seized by armed guerrillas, can also be carried out solely for propaganda effect.

But the urban guerrilla must never fail to install a clandestine press, and must be able to turn out mimeographed copies using alcohol or electric plates and other duplicating apparatus, expropriating what he cannot buy in order to produce small clandestine newspapers, pamphlets, flyers and stamps for propaganda and agitation against the dictatorship.

The urban guerrilla engaged in clandestine printing facilitates enormously the incorporation of large numbers of people into the struggle, by opening a permanent work front for those willing to carry on propaganda, even when to do so means to act alone and risk their lives.

With the existence of clandestine propaganda and agitational material, the inventive spirit of the urban guerrilla expands and creates catapults, artifacts, mortars and other instruments with which to distribute the anti-government propaganda at a distance.

Tape recordings, the occupation of radio stations, the use of loudspeakers, graffiti on walls and other inaccessible places are other forms of propaganda. A consistent propaganda by letters sent to specific addresses, explaining the meaning of the urban guerrilla's armed actions, produces considerable results and is one method of influencing certain segments of the population.

Even this influence—exercised in the heart of the people by every possible propaganda device, revolving around the activity of the urban guerrilla—does not indicate that our forces have every-

one's support. It is enough to win the support of a portion of the population, and this can be done by popularizing the motto, "Let he who does not wish to do anything for the guerrillas do nothing against them."

THE WAR OF NERVES

The war of nerves or psychological warfare is an aggressive technique, based on the direct or indirect use of mass media and rumors in order to demoralize the government.

In psychological warfare, the government is always at a disadvantage because it imposes censorship on the media and winds up in a defensive position by not allowing anything against it to filter through. At this point, it becomes desperate, is involved in greater contradictions and loss of prestige, and loses time and energy in an exhausting effort at control which is liable to be broken at any moment.

The objective of the war of nerves is to mislead, spreading lies among the authorities in which everyone can participate, thus creating an atmosphere of nervousness, discredit, insecurity, uncertainty and concern on the part of the government.

The best methods used by urban guerrillas in the war of nerves are the following:

1. Using the telephone and the mail to announce false clues to the police and government, including information on the planting of bombs and any other act of terrorism in public offices and other places—kidnapping and assassination plans. etc.—to force the authorities to wear themselves out by following up on the false information fed to them;

2. Letting false plans fall into the hands of the police to divert their attention;

3. Planting rumors to make the government uneasy;

4. Exploiting by every means possible the corruption, the mistakes and the failures of the government and its representatives, forcing them into demoralizing explanations and justifications in the very communication media they wish to maintain under censorship;

5. Presenting denunciations to foreign embassies, the Unit-

ed Nations, the papal nunciature, and the international commissions defending human rights or freedom of the press, exposing each concrete violation and each use of violence by the military dictatorship and making it known that the revolutionary war will continue with serious danger for the enemies of the population.

HOW TO CARRY OUT THE ACTION

The urban guerrilla who correctly carries through his apprenticeship and training must give the greatest possible importance to his method of carrying out actions, for in this he cannot commit the slightest error. Any carelessness in learning tactics and their use invites certain disaster, as experience teaches us every day.

Common criminals commit errors frequently because of their tactics, and this is one of the reasons why the urban guerrillas must be so insistently preoccupied with following revolutionary tactics, and not the tactics of bandits. And not only for that reason. There is no urban guerrilla worthy of the name who ignores the revolutionary method of action and fails to practice it rigorously in the planning and execution of his activities.

“The giant is known by his toe.” The same can be said of the urban guerrilla, who is known from afar by his correct tactics and his absolute fidelity to principle.

The revolutionary method of carrying out actions is strongly and forcefully based on the knowledge and use of the following elements;

1. investigation and intelligence gathering
2. observation and vigilance
3. reconnaissance, or exploration of the terrain
4. study and timing of routes
5. mapping
6. mechanization
7. careful selection of personnel
8. selection of firepower
9. study and practice in success
10. success
11. use of cover

12. retreat
13. dispersal
14. the liberation or transfer of prisoners
15. the elimination of evidence
16. the rescue of wounded

SOME OBSERVATIONS ON TACTICS

When there is no information, the point of departure for planning the action must be investigation, observation and vigilance. This method produces good results.

In any event, even when there is information, it is essential to make observations to see that information is not at odds with observation or vice versa. Reconnaissance or exploration of the terrain and the study and timing of routes are so important that to omit them is to make a stab in the dark.

Mechanization, in general, is an underestimated factor in the tactics of conducting an action. Frequently, mechanization is left to the end, on the eve of the action, before anything is done about it. This is a mistake. Mechanization must be seriously considered. It must be undertaken with considerable foresight and with careful planning, based on careful and precise information. The care, conservation, maintenance and camouflaging of stolen vehicles are very important details of mechanization. When transportation fails, the primary action fails, with serious material and morale problems for the urban guerrillas.

The selection of personnel requires great care in order to avoid the inclusion of indecisive or wavering persons who present the danger of contaminating others, a danger that must be avoided.

The withdrawal is equally or more important than the operation itself, to the point that it must be rigorously planned, including the possibility of defeat.

One must avoid rescue or transfer of prisoners with children present, or anything to attract the attention of people passing through the area. The best thing is to make the rescue appear as natural as possible, winding through different routes or narrow streets that scarcely permit passage on foot, in order to avoid an

encounter between two cars. The elimination of tracks is obligatory and demands the greatest caution—also in removing fingerprints and any other sign that could give the enemy information. Lack of care in the elimination of evidence is a factor that increases nervousness in our ranks, which the enemy often exploits.

RESCUE OF THE WOUNDED

The problem of the wounded in urban guerrilla warfare merits special attention. During guerrilla operations in the urban area, it may happen that some comrade is wounded by the police. When a guerrilla in the firing group has a knowledge of first aid, he can do something for the wounded comrade on the spot. Under no circumstances should the wounded guerrilla be abandoned at the site of the battle or left in the enemy's hands.

One of the precautions we must take is to set up first-aid courses for men and women, courses in which guerrillas can learn the rudiments of emergency medicine. The urban guerrilla who is a doctor, nurse, med student, pharmacist or who simply has had first aid training is a necessity in modern guerrilla struggle. A small manual of first aid for urban guerrillas, printed on mimeographed sheets, can also be produced by anyone who has enough knowledge.

In planning and carrying out an armed action, the urban guerrilla cannot forget the organization of medical support. This must be accomplished by means of a mobile or motorized clinic. You can also set up a mobile first aid station. Another solution is to utilize the skills of a medical comrade, who waits with his bag of equipment in a designated house to which the wounded are brought.

The ideal would be to have our own well-equipped clinic, but this is very expensive unless we expropriate all of our materials.

When all else fails, it is often necessary to resort to legal clinics, using armed force if necessary to force a doctor to treat our wounded.

In the eventuality that we fall back upon blood banks to purchase blood or plasma, we must not use legal addresses and

certainly no addresses where the wounded can really be found, since they are under our care and protection. Nor should we supply the addresses of those involved in the guerrilla organization to the hospitals and health care clinics where we may take them. Such caution is indispensable to covering our tracks.

The houses in which the wounded stay cannot be known to anyone but the small group of comrades responsible for their care and transport. Sheets, bloody clothing, medicine and any other indications of treatment of comrades wounded in combat must be completely eliminated from any place they visit to receive treatment.

GUERRILLA SECURITY

The urban guerrilla lives in constant danger of the possibility of being discovered or denounced. The primary security problem is to make certain that we are well-hidden and well-guarded, and that there are secure methods to keep the police from locating us.

The worst enemy of the urban guerrilla, and the major danger that we run into, is infiltration into our organization by a spy or informer. The spy trapped within the organization will be punished with death. The same goes for those who desert and inform to the police.

A well-laid security means there are no spies or agents infiltrated into our midst, and the enemy can receive no information about us even through indirect means. The fundamental way to insure this is to be strict and cautious in recruiting. Nor is it permissible for everyone to know everything and everyone. This rule is a fundamental ABC of urban guerrilla security.

The enemy wants to annihilate us and fights relentlessly to find us and destroy us, so our greatest weapon lies in hiding from him and attacking by surprise.

The danger to the urban guerrilla is that he may reveal himself through carelessness or allow himself to be discovered through a lack of vigilance. It is impermissible for the urban guerrilla to give out his own or any other clandestine address to the police, or to talk too much.

Notations in the margins of newspapers, lost documents, calling cards, letters or notes, all these are evidence that the police never underestimate. Address and telephone books must be destroyed, and one must not write or hold any documents. It is necessary to avoid keeping archives of legal or illegal names, biographical information, maps or plans. Contact numbers should not be written down, but simply committed to memory.

The urban guerrilla who violates these rules must be warned by the first one who notes this infraction and, if he repeats it, we must avoid working with him in the future.

The urban guerrilla's need to move about constantly with the police nearby—given the fact that the police net surrounds the city—forces him to adopt various security precautions depending upon the enemy's movements. For this reason, it is necessary to maintain a daily information service about what the enemy appears to be doing, where the police net is operating and what points are being watched. The daily reading of the police news in the newspapers is a fountain of information in these cases.

The most important lesson for guerrilla security is never, under any circumstances, to permit the slightest laxity in the maintenance of security measures and precautions within the organization.

Guerrilla security must also be maintained in the case of an arrest. The arrested guerrilla must reveal nothing to the police that will jeopardize the organization. He must say nothing that will lead, as a consequence, to the arrest of other comrades, the discovery of addresses or hiding places, or the loss of weapons and ammunition.

THE SEVEN SINS OF THE URBAN GUERRILLA

Even when the urban guerrilla applies proper tactics and abides by its security rules, he can still be vulnerable to errors. There is no perfect urban guerrilla. The most he can do is make every effort to diminish the margin of error, since he cannot be perfect. One of the means we should use to diminish the possibility of error is to know thoroughly the seven deadly sins of the urban guerrilla and try to avoid them.

The first sin of the guerrilla is inexperience. The urban guerrilla, blinded by this sin, thinks the enemy is stupid, underestimates the enemy's intelligence, thinks everything is easy and, as a result, leaves evidence that can lead to disaster.

Because of his inexperience, the urban guerrilla may also overestimate the forces of the enemy, believing them to be stronger than they really are. Allowing himself to be fooled by this presumption, the urban guerrilla becomes intimidated and remains insecure and indecisive, paralyzed and lacking in audacity.

The second sin of the urban guerrilla is to boast about the actions he has undertaken and to broadcast them to the four winds.

The third sin of the urban guerrilla is vanity. The guerrilla who suffers from this sin tries to solve the problems of the revolution by actions in the city, but without bothering about the beginnings and survival of other guerrillas in other areas. Blinded by success, he winds up organizing an action that he considers decisive and that puts into play the entire resources of the organization. Since we cannot afford to break the guerrilla struggle in the cities while rural guerrilla warfare has not yet erupted, we always run the risk of allowing the enemy to attack us with decisive blows.

The fourth sin of the urban guerrilla is to exaggerate his strength and to undertake actions for which he, as yet, lacks sufficient forces and the required infrastructure.

The fifth sin of the urban guerrilla is rash action. The guerrilla who commits this sin loses patience, suffers an attack of nerves, does not wait for anything, and impetuously throws himself into action, suffering untold defeats.

The sixth sin of the urban guerrilla is to attack the enemy when they are most angry.

The seventh sin of the urban guerrilla is to fail to plan things, and to act spontaneously.

POPULAR SUPPORT

One of the permanent concerns of the urban guerrilla is his identification with popular causes to win public support. Where

government actions become inept and corrupt, the urban guerrilla should not hesitate to step in and show that he opposes the government, and thus gain popular sympathy. The present government, for example, imposes heavy financial burdens and excessively high taxes on the people. It is up to the urban guerrilla to attack the dictatorship's tax collection system and to obstruct its financial activities, throwing all the weight of armed action against it.

The urban guerrilla fights not only to upset the tax collection system—the weapon of armed action must also be directed against those government agencies that raise prices and those who direct them as well as against the wealthiest of the national and foreign profiteers and the important property owners. In short, against all those who accumulate huge fortunes out of the high cost of living, the wages of hunger, excessive prices and high rents.

Foreign industries, such as refrigeration and other North American plants that monopolize the market and the manufacture of general food supplies, must be systematically attacked by the urban guerrillas.

The rebellion of the urban guerrilla and his persistence in intervening in political questions is the best way of insuring popular support for the cause which we defend. We repeat and insist on repeating—it is the way of insuring popular support. As soon as a reasonable portion of the population begins to take seriously the actions of the urban guerrilla, his success is guaranteed.

The government has no alternative except to intensify its repression. The police networks, house searches, the arrest of suspects and innocent persons, and the closing off of streets make life in the city unbearable. The military dictatorship embarks on massive political persecution. Political assassinations and police terror become routine.

In spite of all this, the police systematically fail. The armed forces, the navy and the air force are mobilized to undertake routine police functions, but even so they can find no way to halt guerrilla operations or to wipe out the revolutionary organization, with its fragmented groups that move around and operate throughout the country.

The people refuse to collaborate with the government, and the general sentiment is that this government is unjust, incapable of solving problems, and that it resorts simply to the physical liquidation of its opponents. The political situation in the country is transformed into a military situation in which the “gorillas” appear more and more to be the ones responsible for violence, while the lives of the people grow worse.

When they see the military and the dictatorship on the brink of the abyss, and fearing the consequences of a civil war which is already well underway, the pacifiers (always to be found within the ruling elite) and the opportunists (partisans of nonviolent struggle) join hands and circulate rumors behind the scenes begging the hangmen for elections, “re-democratization”, constitutional reforms, and other tripe designed to fool the people and make them stop the rebellion.

But, watching the guerrillas, the people now understand that it is a farce to vote in any elections which have as their sole objective guaranteeing the survival of the dictatorship and covering up its crimes. Attacking wholeheartedly this election farce and the so-called “political solution”, which is so appealing to the opportunists, the urban guerrillas must become even more aggressive and active, resorting without pause to sabotage, terrorism, expropriations, assaults, kidnappings, executions, etc.

This action answers any attempt to fool the people with the opening of Congress and the reorganization of political parties—parties of the government and of the positions which the government allows—when all the time parliament and the so-called “parties” only function thanks to the permission of the military dictatorship, in a true spectacle of puppets or dogs on a leash.

The role of the urban guerrilla, in order to win the support of the population, is to continue fighting, keeping in mind the interests of the people and heightening the disastrous situation within which the government must act. These are the conditions, harmful to the dictatorship, which permit the guerrillas to open rural warfare in the middle of an uncontrollable urban rebellion.

The urban guerrilla is engaged in revolutionary action for the people, and with them seeks the participation of the people in the struggle against the dictatorship and the liberation of the coun-

try. Beginning with the city and the support of the people, the rural guerrilla war develops rapidly, establishing its infrastructure carefully while the urban area continues the rebellion.